

Oostburg Acta kerkenraad 1619-1693

Huib J. Plankeel

Eerder verschenen op www.grijsbaard.nl, en met toestemming van de rechthebbenden overgenomen en geplaatst op HoGenDa.

Bewerking van het oudste actaboek van de kerkeraad van Oostburg, okt. 1619 – april 1693. Hierin ook (deels) lidmaatgegevens.

Dit deel, totaal 275 om en om met potlood genummerde pagina's, is door een moderne hand van toevoegingen voorzien. Daarbij zijn soms leesfouten gemaakt.

In mijn bewerking heb ik alle vermelde namen genoteerd, en het behandelde samengevat.

In de tekst wordt vaak D. gebruikt voor de naam van de predikant; om verwarring met een voornaamletter te voorkomen, zal ik "Ds" schrijven.

jg en jd : resp. jong gesel [=jonge man], jonge dochter

hv : huisvrouw

[ni] : niet ingevuld

-sz. uitgewerkt als -sen

tussen [], opmerkingen en toevoegingen van mijn hand

De lidmaten 1606-1631 en 1671-1691 werden [ook] aangetekend in een apart register, dat later ingebonden werd in de doopboeken. Ze gingen tegelijk daarmee in 1940 verloren. [zie Mulder, Retroacta].

Van één blad (139/140) is een hoek afgescheurd. Dat is al gebeurd voor de jaren 1950, want ook in de toen gedane microverfilming (t.b.v. de collectie van de LDS [mormonen]) ontbreekt dit stuk.

De gegevens zijn door mij per bladzij geordend, met elk onderwerp voorzien van een apart volgnummer, zoals 023a, t.b.v. verwijzing.

bron: Zeeuws Archief, toegang 177, Herv. Gemeente Oostburg, inv.nr 1

p.001	
001a	19-10-1619 – Verkiezing preside S. Pennelio [onder voorzitterschap van S[alomon] Panneel], assessoribus Jan Outermans en Francois de Clerck, gedeputeerden burgmr. Willem Jonas en schepen Willem Mesdach ; genomineerd als ouderling: Adriaen Leynsen , Joos Wittevrongel, en als diaken: Guillame Mesdach , Geraart Willemsen; [vetgedrukten gekozen 27-10; stemmen geteld "ten een uren tusschen het eerste ende tweede geluyt der clocke"]
001b	02-11-1619 – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met belijdenis Hendric Jansen en hv Tyryn [=Catharina] Hendrix Hendric Willemsen, corporaal onder Mornau [=Mauregnault], en Judith Bex, zijn hv Claes Cornelisen Florence van der Mart Thomas Bortem, soldaat onder Maurnau [=Mauregnault] Gillis Luux Abraham Reyniersen filius capt. Reyn[iers] met attestatie Adriaen Logiersen en Cathalyntje Pietersen
p.002	
002a	[02-11-1619 vervolg] Christiaan de Brouwere verzoekt het geld, dat hij de armen schuldig is, nog een jaar te mogen lenen; accoord, maar het geld, dat hij de armen schuldig is over landpacht moet hij, net als de andere pachters van land, betalen.
002b	[02-11-1619 vervolg]

	Magistraat wordt verzocht twee gedeputeerden aan te wijzen om de armrekening, te doen door Herman Coolhans, diaken, bij te wonen, en voorts om een bekwaam persoon tot ontvanger van de armen te kiezen
002c	10-11-[1619] – Bevestiging Adriaen Leijnsen ouderling, en G. Mesdach, diaken, bevestigd.
002d	[10-11-1619 vervolg] Armrekening, gedaan door afgaand diaken Herman Coolhans, afgehoord, preside S. Pennelio, assessoribus Outermans en de Clerck, gedeputeerden burgmr Willem Jonas en schepen Adriaen van Aelst, en ouderlingen/diakenen; meer ontvangen £34-0-6 vls.
002e	[10-11-1619 vervolg] De magistraat vindt het noodzakelijk een bekwaam persoon tot ontvanger van de armen aan te stellen; met taakomschrijving in acte [door mij hier niet uitgewerkt]; [vervolg in p.003a]

p.003	
003a	[10-11-1619 vervolg] [vervolg van 002e] salaris 5%, maar het eerste jaar dubbel, dus 10%; voor reizen 6s. per dag; rekening overbrengend telkens in december; moet borg stellen; wordt aangesteld mr Pieter [de Leeuw], schoolmeester alhier.
003b	[10-11-1619 vervolg] mr Pieter [de Leeuw] verzoekt, dat hem uit de armpenningen huishuur voor zijn school gegeven wordt; afgewezen, daar is dit geld niet voor bedoeld.
003c	17-11-1619 mr Pieter [de Leeuw]: Adriaen Leijnsen heeft zich borg voor hem gesteld
003d	24-11-1619 mr Pieter [de Leeuw] krijgt van de magistraat acte van parate executie voor zijn ontvangerschap

p.004	
004a	[24-11-1619 vervolg] en tevens de condities van zijn ontvangerschap; hij krijgt ook de papieren (renten, brieven en obligaties), die de armen toekomen; het register, waarin deze opgesomd staan, blijft onder de predikant.
004b	01-02-1620 – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met belijdenis Adriaen Goethals Hans van der Mart Jan Wellems en zijn hv Cathalyne Wellems Pieter Testeyn [=Tersteijn; hij wordt meestal Pieter Pietersen de jonge genoemd] Sara la Porte Mayken Testeijn [=Tersteijn] Tanneke Joris Neelke van Hasebrouke Tanneke Siverts(?) met attestatie Wouter de Poorter, sergeant onder dhr comm[andeur] Reyniersen
004c	02-02-1620 – Avondmaal gehouden absent: mr Thomas chyrurgijn, zijn huisvr. en dochter etc.
004d	02-05-1620 – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met belijdenis Johan Croes, sergeant Abraham Noveliers Willem Pietersen [Tersteijn] Mayke Matthijs Thyske Cornelisen met attestatie Willem Louwijzen Quintin de la Bare en zijn huisvr.
004e	03-05-[1620] – Avondmaal gehouden absent: bailliu Pieter de Meyer, Adriaen van Aelst, Pieter Pieters [Tersteijn], Geraart Willem[s] en zijn huisvr.

p.005	
005a	12-07-1620 – Extraordinaire vergadering, preside S. Pennelio, assessoribus F. de Clerc (er staat: de Clrec), Adriaen Leynsen

	De predikant klaagt over "t quaat gevoelen" dat sommigen hadden over de predikatie, op een biddag gedaan, waarin hij de bailliu openbaar had bestraft "van sijn onbehoorlijk handelen met een sober vrou", en waarbij de bailliu "preutelende" uit de dienst is weggelopen; met name Francois de Clerck heeft zowel in de consistorie als elders gezegd dat de predikant vaak dingen zegt, die beter niet gezegd zouden worden; de predikant vraagt de kerkeraad of hij op die biddag iets onstichtelijks had gedaan, maar niemand beaamd dit; de Clerck, hier direct naar gevraagd, weet niet meer of hij zo iets gezegd heeft, en zegt spijt te hebben, als dat zo geweest zou zijn; de predikant vergeeft hem.
005b	[12-07-1620 vervolg] Guillame Mesdach klaagt, dat Francois de Clerck hem int huis van de bailliu in tegenwoordigheid van de "lieden van Brugge" had uitgescholden; de Clerck bekent schuld.

p.006	
006a	[12-07-1620 vervolg] Omdat de bailliu "onstichtelyc was uut de kercke geloopt" besluit de kerkeraad twee van hen (Francois de Clerck en Engel Domasen) te deputeren om hem te vermanen tot beteringe, of straffe van uitsluiting van het Avondmaal.
006b	01-08-[1620] – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met belijdenis Matthijs Jacobs [weer toegelaten] Thomas Simonsen, die een lange tijd van hier absent is geweest
006c	[01-08-1620 vervolg] De predikant rapporteert over t huisbezoek der lidmaten: de bailliu wordt uitgesloten van t avondmaal; Adriaen van Aelst persisteert dat hij noch aan Mesdach noch aan een ander ongelijk gedaan heeft "aengaande t lant twelck hij op zijn hooft heeft doen stellen", waarover proces is tussen Mesdach en de Clerck; hij heeft Mesdach als een onderkruiper uitgemaakt, en weigert voor de kerkeraad te verschijnen; ook uitgesloten.

p.007	
007a	[01-08-1620 vervolg] Merdach mag wel komen, omdat hij bereid is van Aelst te vergeven.
007b	02-08-[1620] – Avondmaal gehouden absent: bailliu Pieter de Meyer, Adriaen van Aelst, Willem Jonas en zijn huisvr. etc.
007c	08-08-[1620] – Extraordinaire vergadering Predikant bericht, dat zeker sergeant Cornelis klaagt, dat Neelken Michiels in de Roose haar trouwbelofte verbroken heeft, ondanks zekere juwelen, die zij van hem had ontvangen; de sergeant en Neelken ontboden zijnde, verklaren beide onder eede; Neelken belooft de juwelen terug te geven, waarmee hij accoord gaat

p.008	
008a	[08-08-1620 vervolg] Predikant bericht ook over tgeen in de Classe van Walcheren op 5 aug. was behandeld, dat nieuw aangenomen predikanten een merkelyke tijd in haar plaats behoren te blijven.

p.009	
009a	17-10-1620 – Verkiezing Preside S. Pennelio, assessoribus Adriaen Leynsen etc., gedeputeerden schepen Willem Jonas; voorgesteld tot ouderling: Joos Wittevrongel , Adriaen Logiersen, voorgesteld tot diaken: Jan Goethals , Jan van Hecke; [gekozen 25-10]
009b	31-10-[1620] – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met attestatie capt. Dionisius Pyron en joffr Herriette Herbouts, zijn huisvr. Paulus Reyniers, vendrich, en joffr Geertruyt van Hake, zijn huisvr.

p.010	
010a	[31-10-1620 vervolg; met attestatie] Johannes Rasschaert Adriaen van Lokeren Pieter de Meij ende Huybrechtje Hendrix [onduidelijk of zij bij Pieter de Meij hoort] met belijdenis Augustyn Belleville Jan van den Boom

	Janneken Claes Mayken Adriaens
010b	[31-10-1620 vervolg] Predikant rapporteert over zijn huisbezoeken; Michiel Goeyens had ruzie met zijn vrouw – zij hebben dat bijgelegd; gesprek met de bailliu [vervolgd op p.11]; hij wordt weer toegelaten

p.011	
011a	[31-10-1620 vervolg] Adriaen van Aelst was niet thuis; zijn vrouw moet hem persuaderen ter consistorie te komen

p.012	
012a	01-11-1620 – Avondmaal absent Adriaen van Aelst, Christiaen de Brouwer en zijn huisvr., etc.
012b	08-11-1620 – Bevestiging Joos Wittevrongel, ouderling, en Jan Goethals, diaken, bevestigd
012c	[08-11-1620 vervolg] Engel Domasen heeft rekening gedaan van de aalmoezen der armen, ter presentie van schepenen Willem Jonas en Carel Geraarts; meer ontvangen £1-8-8 vls
012d	15-01-1621 Mr Pieter de Leeuw, ontvanger der armen, heeft rekening gedaan, present kerkeraad en schepenen Francois de Clercq en Carel Geerts; meer ontvangen £19-3-8 vls
012e	30-01-1621 – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met attestatie Anneken Jans Passchijncke Outermans met belijdenis Hendrickouts(?) [door verbetering onduidelijk: Herbouts?] Leuntje Mattheusen Elizabeth Bartholomeusen

p.013	
013a	[30-01-1621 vervolg] Predikant rapporteert over zijn huisbezoeken: alleen Lambrecht Maas was niet thuis, die anders bestraft geweest zou zijn "mits menichmaal droncken drinckende"; zo ook burgmr Van Aelst, die om het reeds eerder gezegde, en om zijn "droncken drincken" was ontboden; Christiaen de Brouwer en zijn huisvr. willen niet ter tafel komen omdat hij meent, dat hem ongelijk is aangedaan.
013b	31-01-1621 – Avondmaal gehouden absent: Christiaen de Brouwer en zijn huisvr., van Aelst, Lambrecht Maas
013c	01-05-1621 – Proefpredikatie en daarna aanname nieuwe lidmaten met belijdenis Pierre des Moese(?) [onduidelijk, cf 31-7-1621 Guilljame des Moyse] Jan Hubrechtsen met attestatie Margriete Cane Pieter Woutersen Sidrac Guichenon etc., die in de andere kerckebouc daarbij sijn getekent
013d	[01-05-1621 vervolg] Predikant rapporteert over zijn huisbezoeken: 1. de ledematen der kerk op de schansen waren "wel gedisponeert"

p.014	
014a	[01-05-1621 vervolg] 2. Michiel Goeyens huisvr. en hem om hun twisten, Joos de Somer om zijn dronkenschap, Francois de Baenst om zijn heftige toorn tegen Geeraart van Besten en dronkenschap. 3. Lambrecht Maas en burgmr van Aelst waren niet thuis 4. Christiaen de Brouwer en zijn huisvr. waren bevonden "gansch geneycht totte wederdooperie, alsoo sij ooc verscheyden reysen in haare vermanynghe hebben geweest" [heel verhaal verder op p.15]

p.015	
015a	[01-05-1621 vervolg] 5. Grietgen Ortman's vindt zich niet gedisponeerd, aangezien de commis [1-5-1622: Lambrecht Maes] haar had geblameerd, maar hij ontkent; de broeders bevinden dat deze vrouw "seer licht te raken is" ...; vermaning

p.016	
016a	[01-05-1621 vervolg] 6. Pieter de Vos wil weten of hij een veulen, gekocht van Christiaan de Brouwer, zal mogen houden, aangezien de goederen van de Brouwer t.b.v. de armen verbonden zijn. Geen probleem.
016b	02-05-1621 – Avondmaal gehouden absent: Lambrecht Maas, Christiaan de Brouwer en zijn huisvr., Michiel Goeyens en zijn huisvr., Adriaen van Aelst, en Grietgen Ortman's, "nochtans zijn de communicanten bevonden alsdan meer als hondert ende t sestig".
016c	08-05-1621 – Extraordinaire vergadering, preside S. Pennelio, assessoribus A. Leijnsen ende J. Wittevrongel Is verschenen Jan de Wale, soldaat onder capt. Pyron; zegt, dat Margriete Moermeijer, jd van Maldegem, welke op 1 mei 1621 met Carel Christoffelsen was ondertrouwd, met hem "in belofte" was tsedert bamis te voor; verzoekt de geboden te schorten; [vervolg op p.17] zij bevestigt dit, maar zegt, de gulden, die zij van Jan had ontvangen, aan hem teruggegeven te hebben, maar die had hij geweigerd aan te nemen; zij had een ander genomen omdat Jan te lang wachtte met trouwen, maar wil nog wel met hem trouwen, als hij zich gedraagt en haar niet zal "slaen of smiten"; Jan, binnengeroepen zijnde, verklaarde, dat hij alleen wat had gewacht opdat hij en zij "qualyc gecleet sijnde, eenige cleederen middellertijt mochten hebben om alsoo eerlyc by malcander te wonen"; hij wil wel trouwen; Carel [vervolg op p.18] wist van niets, en wordt van zijn trouwbelofte ontslagen; Jan en Margriete zullen gaan trouwen.

p.017	
	[08-05-1621 vervolg] [zie bij 016c]

p.018	
	[08-05-1621 vervolg] [zie bij 016c]
018a	31-07-1621 – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met attestatie capt. J. Nicolai Jan Francken en zijn huisvr. Jan Couniet en zijn huisvr. Mahieu van Eeckeloo Olivier du Buvry Jan Boulois Mattheus Schoutteeten Jaquemyncken Vlamijnx Charlotte Gosbergue Willem Stryd en zijn huisvr.

p.019	
019a	[31-07-1621 vervolg] [met attestatie] Jacob Raes en zijn huisvr. Jan Bruslé en zijn huisvr. Daniel du Rieu en zijn huisvr. Nicolas Andriesen en zijn huisvr. Antonie Gribandaille en zijn huisvr. Jan Gryson met belijdenis Claes Claesen Antonie Foverge François Claris Guilljame Malé Philippe Flahau Jaques Fervarcq Guilljame des Moyse Antoine du Bert Jaques de Lahu Jan le Sueur

	Glaude de Happe Robert Queugne Pierre Hovain Guilljame Hovain Philippe Bauié
019b	De predikant rapporteert over de huisbezoeken: alles wel, behalve bij Lambrecht Maes, Gillis Luyx en Francois de Baenst, bestraft "om haar onbehoorlyc leven"; zij beloven beterschap. Michiel Goeyens en zijn huisvr., met Adriaen van Aelst, zijn nog niet voor de kerkeraad verschenen.
019c	01-08-1621 – Avondmaal absent: Lambrecht Maes, A. van Aelst, Gillis Luyx, Francois de Baenst.
019d	[30-10-1621?] – in de marge [vervolgd op de keerzijde] Op denselven tijt zijn door kerkeraad en gedeputeerden Francois de Clerck en Carel Geraerts, schepenen, gekozen dubbel getal ouderlingen (Carel Geraerts en Jan Outermans) en diakenen (Adriaen Marschalck en Corn. Ployaert), om aan de gemeente voor te stellen, maar de gedeputeerden zeiden, dat de magistraat besloten had, dat leden van de magistraat niet tegelijk de kerkedienst zouden mogen vervullen. [gekrabbel in de marge. slecht leesbaar, maar de bedoeling is duidelijk]
019e	30-10-[1621] – Voorbereiding – Nieuwe lidmaten met belijdenis Juliane Ogiers Marie Claris Leyntje Adriaens, tot den dienaers ten huijse om de moeder wille, die den wederdoopers is toegedaen met attestatie Guilliamme de Poorter, sergeant, etc., die in[t] andere kerckeboeck aangetekend zijn
019e	De predikant rapporteert dat Michiel Goeyens huisvr. was bestraft vanwege haar onbehoorlijk huishouden met haar man, levende in twist en onenigheid; zij belooft beterschap.

p.020	
020a	[30-10-1621 vervolg] A. van Aelst was aangesproken op zijn conflict met Mesdach; zij vergeven elkaar; Carel Geertsens en Joos Wittevrongel hebben hun conflict bijgelegd.
020b	31-10-1621 – Avondmaal Velen absent van de schansen door het onweder.
020c	07-11-1621 – Vergadering, preside S. Pennelio, assessoribus Adriaen Leijnsen en Joos Wittevrongel; De predikant bericht, dat de magistraat had besloten, dat int veranderen van de ouderlingen en diakenen de kerkeraad geen magistraatsleden zou mogen kiezen; men is tegen. [vervolg op p.21] De predikant heeft een propositie geschreven, die aan de magistraat overhandigd zal worden.

p.022	
022a	21-11-1621 De magistraat heeft nog niet gereageerd op de ingediende propositie [zie 020c]
022b	[21-11-1621 vervolg] Jan Goethals, diaken, zal volgende week uit Oostburg vertrekken. Magistraat zal verzocht worden gedeputeerden aan te wijzen, voor vermaking van de kerkeraad.
022c	22-[11-1621] De predikant heeft burgmr van Aelst hierover gesproken; later is hij bij de magistraat ontboden en heeft een reactie gekregen. Zij blijven bij hun besluit. [Gaat verder op p.23]

p.023	
023a	[22-11-1621 vervolg] De magistraat deputeert Willem Jonas en Francois de Clerck voor de vermaking van de kerkeraad
023b	[22-11-1621 vervolg] Heeft de predikant ook gevraagd waarom tot tweemaal toe de persoon die van haar gebannen was, namelijk Pieter Pieters van Stampershouck, in de voorstelling van nieuwe ouderlingen en diakenen door de gedeputeerden was verkozen en voorgesteld; de magistraat houdt hem voor een vroom man, hoewel hij zich voor dezen had verlopen; de predikant zegt, dat hij niet voorgesteld behoort te worden, omdat hij volgens zijn sententie nog gebannen was, want het proces van Pieter was geappelleerd en nog niet definitief.

p.024	
-------	--

024a	27-11-1621 – Verkiezing, preside S. Pennelio, assessoribus Adriaen Leynsen en Joos Wittevrongel Goedgevonden de voorgaande verkiezing te annuleren [zie 019d], enerzijds vanwege de positie van de gedeputeerden, anderzijds omdat gerucht gaat, dat Jan Outermans soms gestolen goet [bovengeschreven: hout] in zijn huis laat brengen, waardoor de kerkeraad in discrediet gebracht zou kunnen worden; voorgesteld worden: Carel Geeraerts en Joos Goethals als ouderling, Willem Jonas, mr Pieter de Leeuw, Adriaen Marschalck en Cornelis Ployaert tot diaken.
------	---

p.025	
025a	28-11-[1621] Joos Goethals gekozen tot ouderling, en Adriaen Marschalck [Marschalck] en Corn. Ployaert tot diaken.
025b	12-12-1621 Voorgaande [025a] personen in hun ambt bevestigd
025c	[12-12-1621 vervolg] Guilljame Mesdach diaken doet rekening van de aalmoezen in de kerk; meer ontvangen £7-17-½(?) vls
025d	09-01-1622 Rekening gedaan door mr Pieter [de Leeuw] als ontvanger der armen, present burgmr van Aelst en schepen C. Geerts; meer ontvangen £14-5-2 vls.
025e	[09-01-1622 vervolg] De kerkeraad heeft goedgevonden mr Pieter [de Leeuw] voor het leiden voor de Fransche predicatie van de penningen der armen te ordonneren 8 gld. sjaars
025f	[06-02-1622 "de eerste zondag in febr."] – Avondmaal Weinig lidmaten absent.

p.026	
026a	30-04-[1622] – Voorbereiding Predikant rapporteert over de huisbezoeken: Adriaen van Aelst en Mesdach hebben zich verzoend; evenzo Pieter Pieters en Willem Jonas; ook Adriaen Marschalck en Geraert van Besten (ruzie ivm een obligatie van Geraert op Wittevrongel); ook verzoend meester Pieter [de Leeuw] en Isabeau de Fretijn, item Joos Wittevrongel en Pieter Pieters; is Marschalck bestraft over zijn dikwijls absent zijn in de predicatie.
026b	[30-04-1622 vervolg] Daarna zijn de ledematen geexamineerd en de attestatie gelezen, welke int andere registerbouck geschreven staan.
026c	01-05-1622 – Avondmaal gehouden absent: commys Lambrecht Maes, Willem Jonas en zijn huisvr.
026d	05-06-1622 – Kerkeraad verzoekt magistraat gedeputeerden te stellen om 11-6 een nieuwe ouderling voordracht op te stellen i.v.m. het overlijden van Joos Goethals.

p.027	
027a	11-06-1622 – Vergadering, preside S. Pennelio, assessore J. Wittevrongel, ter presentie van burgmr A. van Aelst en schepen F. de Clerq; voorgesteld als ouderling: Adriaen Leijnsen en Guilljame Mesdach ; [gekozen 12-6]
027b	26-06-1622 Guilljame Mesdach als ouderling bevestigd
027c	30-07-1622 – Voorbereiding zijn de attestatien van vele nieuwe ledematen gelezen, welke int registerboek zijn opgeschreven; met belijdenis aangekomen Jan Bransli Boudyntje Adriaensen joffr. Anna Lems joffr.(?) Adriaens
027d	[30-07-1622 vervolg] Predikant rapporteert over de huisbezoeken; geen zwaarigheid, behalve dat Christiaen de Brouwer en zijn huisvr. tot de wederdooperie zijn geneigd; zijn vermaningen schijnen weinig effect te hebben.

p.028	
028a	31-07-1622 – Avondmaal gehouden absent: Lambrecht Maes, Michiel Goeyens en zijn huisvr., Herman Coolhans en zijn huisvr.

028b	15-10-1622 – Vergadering, preside S. Pannelio, assessoribus Joos Wittevrongel en G. Mesdach, present Lambrecht Maes en Matthijs Jacobs, schepenen; voordracht tot ouderling: Adriaen Leynsen en Herman Coolhans , tot diaken: Bartholomeus Goethals en Martijn Lems. [gekozen 23-10]
p.029	
029a	29-10-1622 – Voorbereiding met belijdenis Jeanne Doureau Geertruijt Goethals Jacob Colve met attestatie dhr Godefroy de la Barbe etc.
029b	[29-10-1622 vervolg] De predikant rapporteert over de huisbezoeken: Michiel Goeyens en zijn huisvr. vermaant om hun onordentelijk leven; Christiaan de Brouwer's huisvr (hij was afwezig) weer vermaant; Francois de Clerck en Hendrick Jansen schelden; verzoent.
029c	30-10-[1622] – Avondmaal gehouden absent: Carel Geerts en zijn huisvr., Joos de Somer en zijn huisvr.
029d	06-11-1622 Herman Coolhans, ouderling, en Bartholomeus Goethals, diaken, in hun dienst bevestigd.
029e	13-11-1622 Heeft A. Marschalck als diaken in de vergadering, present schepenen Francois de Clerck en Matthijs Jacobs, rekening gedaan van de aalmoezen; meer uitgegeven: £11-5-11
029f	08-01-1623 Heeft mr Pieter [de Leeuw] als ontvanger der armen in de vergadering, present burgmr van Aelst en schepenen Matthijs Jacobs, rekening gedaan; meer ontvangen: £5-14-2
p.030	
030a	04-02-1623 – Voorbereiding Verscheidene leden, zo door belijdenis als door attestatie, aangenomen [geen namen vermeld]
030b	[04-02-1623 vervolg] Predikant rapporteert over de huisbezoeken; Christiaan de Brouwer en zijn huisvr. blijven vermaand worden; Corn. de schoemakers vrouw en Moers Maije waren te gast geweest tot capt. Bevrij alwaar "groote ongeschictheijt geschiede"; worden voor deze keer afgehouden.
030c	05-02-1623 – Avondmaal gehouden absent: Michiel Goeijs [Goeyens] en zijn huisvr., Corn. de schoemaker en zijn huisvr., etc.
030d	29-04-1623 – Voorbereiding Verscheidene leden, zo door belijdenis als door attestatie, aangenomen [geen namen vermeld]
030e	[29-04-1623 vervolg] De predikant rapporteert over de huisbezoeken; Lambrecht Maes en Michiel Goeyens huisvr. vermaand; ook de wed. Jan de Suijder [duidelijk accent op de u, dus niet Snijder] en Grietje Ortman worden afgehouden.
030f	30-04-1623 – Avondmaal gehouden absent: de voors. personen en D...rs(? zie 40b, Damaris) en joffr. Colve daar zij zaterdagavond met elkaar twist gehad hadden.
p.031	
031a	29-07-1623 – Voorbereiding Verscheidene leden, zo door belijdenis als door attestatie, aangenomen, welkers namen in de rolle ende register aangetekend zijn.
031b	[29-07-1623 vervolg] Christiaan de Brouwer en zijn vrouw zullen nog eens vermaand worden, voordat men haar zaak aan de Classis zal voordragen.
031c	30-07-1623 – Avondmaal gehouden absent: Lambrecht Maes etc.
031d	13-08-[1623] Is een collecte gehouden voor de arme predikanten in des Palsgraven land; opbrengst £9

031e	21-10-1623 – Vergadering, present gedeputeerden Matthijs Jacobs en Corn. Remeeusen, schepenen; voorgedragen als ouderling Adriaen Leijnsen en Joos Wittevrongel, als diaken Gedeon Adriaensen en Corn. Remeeussen; [gekozen 29-10]
------	--

p.032	
032a	04-11-[1623] – Voorbereiding met belijdenis aangenomen Maijken Alewijns Jan Loeff
032b	05-[11-1623] – Avondmaal gehouden absent: Neeltje Michiels, Lambrecht Maes etc.
032c	12-11-1623 Adriaen Leynsen en Gedeon Adriaens in hun dienst bevestigd.
032d	[12-11-1623 vervolg] Heeft in de vergadering, preside S. Planelio(sic), assessoribus G. Mesdach en Herman Coolhans, ter presentie van gedeputeerden [geen namen], Corn. Ployaert als afgaand diaken rekening gedaan [van de aalmoezen]; meer uitgegeven £7-13-4, die hem gerestitueerd zullen worden.
032e	03-02-[1624] – Voorbereiding Diverse personen met belijdenis aangenomen, aangetekend int registerboek.
032f	[03-02-1624 vervolg] Predikant rapporteert over de huisbezoeken; Joos Wittevrongel heeft iets met Marschalck en voelt zich niet gedisponeert om ter tafel te gaan.
032g	[03-02-1624 vervolg] Predikant verhaalt, dat de dienstmaagd [Maijken Wage] van Jaques Polet de kerckeraad verzocht heeft diens huwelijksgeboden op te schorten, daar Polet haar "belofte van houwelyc" gegeven had, en haar daarenboven diverse malen "beslapen" had [Blijkt later dat zij zwanger is].
032h	04-02-1624 – Avondmaal gehouden absent: Joos Wittevrongel, Marschalck, etc.

p.033	
033a	04-[02-1624 vervolg] De zaak "Polet". Loopt door t/m p.37: Samenvatting: zij verklaart, dat Jaques had gezegd dat hij wilde trouwen, omdat hij haar "niet en woude int verdriet laten"; hij had niets gegeven, want dat was in de "lombaert"; hij was later daarop bij haar zuster gegaan, om haar te vragen mee te gaan om te consenteren voor de ondertrouw, die niet kon, maar haar broeder kon wel komen; in plaats daarvan was hij daarna met Tijrjn [Richaerts] ondertrouwd, zonder dat zij dat wist. Ze had met hem ca 2 maanden geslapen omdat hij gezegd had met haar te zullen trouwen. Zij was de 5e febr. tot de schutters ontboden, in bijwezen van Jan Hendrix en de schutter, bij Polet die met haar wilde accorderen, wat ook was geschiet, en dat hij haar met 6 gld schadeloos zou stellen voor het verbreken van die belofte; maar zij dacht dat dat was voor haar dienst; de kerckeraad alles overwegend, zegt dat hij Tijrjn moet verlaten, maar dat wil hij niet, en zij raad de dienstmaagd aan dit voor de magistraat te brengen. Op 17 febr. is Tijrjn Richaerts ontboden voor de kerckeraad, die haar gezegd heeft Polet te verlaten, aangezien hij tevoren met zijn jongwif Maijken Wage was beloofd; zonder antwoord te geven is zij "stil swijgende" vertrokken. Mr. Pieter [de Leeuw] is belast de bailliu en burgmr. Adriaen van Aelst te informeren.

p.037	
037a	[zie 033a]
037b	27-04-1624 – Voorbereiding Verscheidene leden, zo door belijdenis als door attestatie, aangenomen

p.038	
038a	Rapportage van de huisbezoeken: Lambrecht Maes om zijn ergerlijk leven, en Grytjen Oortmans, die twist had met haar beide burens aan wederzijden van haar huis, namelijk met Corn. den timmerman om de huishuur, die hij haar beloofde te betalen, en met Francyne de Meij; Nicolaus [zie ook 42a] en Francijne wilden wel meewerken; de twist tussen de vrouwen van Gedeon en Jan Wittevrongel is bijgelegd; het probleem Christiaen de Brouwer en zijn vrouw wordt aan de classis voorgelegd; hij heeft ook bij Adriaen Leynsen de gemeente en de predikant belasterd.

p.039	
039a	28-04-1624 – Avondmaal gehouden

	absent: bailliu Joos Wittevrongel etc.
039b	29-[04-1624] De predikant heeft uit naam van de kerkeraad de magistraat verzocht, dat aangezien Tyryn Rychaerts uit Holland geen suffisante attestatie gebracht heeft, dat haar voorgaande man was overleden, dat ze van Jaques Polets, waar mede zij huishield, mocht gesepareerd worden. Hierin zal voorzien worden.
039c	03-08-1624 – Voorbereiding Na t aannemen der lidmaten heeft de predikant gerapporteerd over de huisbezoeken: Joos Wittevrongel wil niet communiceren, zolang Adriaen Maarschalck zal communiceren; zij zijn nu verzoend; Lambrecht Maes heeft zich merkelyk gebeterd, en wordt weer toegelaten; probleem Christiaen de Brouwer zal aan de classis worden voorgelegd.

p.040	
040a	[03-08-1624 vervolg] De predikant verhaalt, dat hij de vrouw van mr Pieter [de Leeuw] tevreden heeft gesteld; zij was niet te spreken geweest over zijn predikatie tegen de overtreders des sabbaths, aangezien zij toen met haar kraam op de markt had gestaan. Hubrechtjen Hendrix en Jaquemijntje Verweé zijn verzoend.
040b	04-08-1624 – Avondmaal gehouden absent: Lambrecht Maes, Damaris Verveste, Michiel Goens [Goeyens], etc.
040c	07-08-[1624] Heeft de predikant de classis, ter Vere vergaderend, het probleem "de Brouwer" voorgelegd; de gedeputeerde visitatores zullen hen aanspreken.
040d	17-09-1624 De visitatores uit naam van de Classis van Walcheren zijn alhier verschenen; hebben de Brouwer en zijn vrouw gesproken; zij lijken niet iets te hebben tegen de gereformeerde leer, maar zijn meer vanwege "eenige bijzondere dingen ende ongelijcken" afvallig; de kerkeraad belooft nog haar best te doen.
040e	[17-09-1624 vervolg] Hebben ook de kerk gevisiteerd, en die in goeden doen bevonden. Goddank. Voorts de kerkeraad vermanende tot hare schuldige plichten.

p.041	
041a	13-10-1624 Verzoek aan magistraat om gedeputeerden, voor de verkiezing van de kerkeraad
041b	19-10-1624 – Verkiezing, preside S. Pennelio, assessoribus H. Coolhans en Adriaen Leynsen, ter presentie van gedeputeerden Corn. Remeeusen en Adriaen Marschalck, voorgesteld als ouderling: Guilljame Mesdach en Corn. Remeeusen, tot diakenen Martyn Lems en Pieter Pietersen [hjp: Tersteijn] de jonge; [gekozen 27-10] Adriaen Leynsen, ouderling, verzoekt van zijn dienst ontslagen te worden, daar God hem met grote doofheid bezocht heeft, maar dat verzoek wordt afgewezen.
041c	02-11-1624 – Voorbereiding Rapportage over de huisbezoeken: Christiaen de Brouwer en zijn huisvr. persisteren in de faute der wederdooperije; [p.42] men zal de classis inlichten.

p.042	
042a	[02-11-1624 vervolg] Grijtjen Ortmans voelt zich niet gedisponeerd omdat zij haar buurman Claeys des Champs voor het gerecht had gedaagd; Geertjen Claeys, huisvr. van Engel Domisen had enige tijd zeer geluisterd naar haar zuster [hjp: Mechelijntje Claes], de vrouw van Christiaen de Brouwer, zodat gevaar bestond dat zij tot wederdoperij zou vervallen, is vermaand, en is weer tot de schoot der kerk gekeerd, waarover de broederen verheugd zijn, aangezien Engel Domisen bezocht werd van den Heer met armoede en hij een groot huisgezin heeft, en bovendien zijn en zijn vrouws kleren in de lombart ter Vere voor £3 verset staan, wordt besloten hem zoveel geld te geven, dat hij deze voor de aanstaande winter kan lossen.
042b	03-11-1624 – Avondmaal gehouden absent: Lambrecht Maes, Grijtjen Ortmans etc.
042c	10-11-1624 G. Mesdach, ouderling, en Martyn Lems, diaken, in hun dienst bevestigd
042d	[10-11-1624 vervolg] Bartholomeus Goethals, afgaand diaken, heeft zijn rekening [van de aalmoezen] gedaan, ter presentie van Corn. Remeeusen en A. Marschalck, schepenen; meer ontvangen: £5-19-4½
042e	12-01-1625 Mr Pieter [de Leeuw] als ontvanger der armen heeft rekening gedaan, present Matthijs Jacobs, burgmr, en Martyn Cochendorp, schepen; meer ontvangen £8-12-8½

p.043	
043a	[12-01-1625 vervolg] Mr Pieter [de Leeuw] had zich meermaals laten ontvallen, dat hij van t ontvangerschap af wilde, maar hij had te haastig gesproken; verzocht ook t komende jaar 1625 te continueren, en belooft zijn best te doen om de vele pacht- en andere schulden van 1624 (en 1625) nog te ontvangen.
043b	01-02-1625 – Voorbereiding Zijn verscheidene lidmaten aangenomen. Rapporteert de predikant over de huisbezoeken: Grijtjen Ortman wil nog geen vrede sluiten met Claes des Champs en zijn huisvr., hoewel het proces ten einde is, en tussen hen geaccordeerd is. Is tenslotte met diaken Gedeon [Adriaens] bij Claes thuis geweest, en hebben vrede gesloten.
043c	02-02-1625 – Avondmaal gehouden Vanwege het slechte weer zijn vele vrouwen uit de schansen absent gebleven.
043d	03-05-[1625] – Voorbereiding Zijn lidmaten aangenomen, en is gerapporteerd over de huisbezoeken.
043e	04-[05-1625] – Avondmaal gehouden absent: Lambrecht Maes, Maijken Frans etc.
043f	02-08-[1625] – Voorbereiding Zijn aangenomen zeker lidmaten, in het registerboek getekend.

p.044	
044a	[02-08-1625 vervolg] Rapportage van de huisbezoeken: Christiaan de Brouwer persisteert in zijn dwaling, Lambrecht Maes in zijn "quaet" huishouden;
044b	03-[08-1625] – Avondmaal gehouden
044c	12-10-[1625] Request aan magistraat om gedeputeerden voor verkiezing
044d	12-10-1625 Is de kerkeraad geaccordeerd met Corn. stellenaere aangaande zeker arm knechtken en wees, wiens ouders op Cathelyne schans overleden zijn, dat hij hem zal onderhouden (tot mei 1627) voor (totaal) £5; de kerkeraad zal kleren voor hem kopen.

p.045	
045a	18-10-1625 – Verkiezing, preside S. Pennelio, assessoribus A. Leynsen en G. Mesdach, present burgmr Marten Cochendorp en schepen Matthijs Jacobs; voorgesteld als ouderling: Herman Coolhans en Corn. Ployaert, tot diaken Pieter Pietersen [Tersteijn] de jonge, en Matthijs Jacobs Verleye;
045b	26-[10-1625] Uit het dubbel getal heeft de gemeente tot ouderling gekozen Herman Coolhans, en daar diaken Martyn Lems is overleden [hjp: hij leeft kennelijk nog op 18 oct], wordt Matthijs Jacobs voor een jaar in diens plaats gekozen, en Pieter Pietersen voor ordinair diaken voor twee jaar.
045c	01-11-1625 – Voorbereiding Geen problemen bij de huisbezoeken; ook geen nieuwe lidmaten.

p.046	
046a	02-11-1625 – Avondmaal gehouden Zijn vele absent geweest omdat "de Heere vele huijsen alhier besocht van de peste"
046b	09-11-1625 Herman Coolhans, Matthijs Jacobs en Pieter Pieters in hun dienst bevestigd
046c	[09-11-1625 vervolg] Heeft de predikant rekening gedaan voor wijlen Martyn Lems [van de aalmoezen]; meer ontvangen £12-8-6
046d	[09-11-1625 vervolg] Is door de kerkeraad besteed zeker arm weeskind, genaamd Janneke Lems, tot Willem Effen ¹ , die haar voor 15 gld zal onderhouden, waarvan de broer van het meisje, in Cadzand wonende, beloofde 8 gld te geven.
046e	04-01-1626 Is gedaan de rekening van wijlen Gideon Adriaensen, diaken, ten overstaan van Corn. Jacobsen, oom der wese van voors. Gideon [Adriaensen]; meer ontvangen £9-4-1.

p.047	
047a	11-01-1626 – present burgmr Martyn Cochendorp De rekening der armen, die mr Pieter [de Leeuw] zou doen, wordt uitgesteld, aangezien mr Pieter geen "liquide en suyvere" rekening kon doen van de pachten en schulden, zoals hij vorig jaar beloofd had te doen; hij krijgt nog 6 weken de tijd; ondertussen heeft men nagelopen tgeen mr Pieter ontvangen en uitgegeven had, en er was meer ontvangen £19-9-4.
047b	31-01-[1626] – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Willem Nysant Jacob van Geersdale Pieter Lenaerts Rapportage van de huisbezoeken: alleen "swarich[eden]" tot mr Pieter [de Leeuw], tot de commijs [Herman Coolhans], en tot Francois de Baenst, maar die waren "gestilt", behalve de commijs, die niet thuis was, maar ook niet wilde komen, omdat hij openbaar in kerk vermaand was [vervolg op p.48] omdat in zijn huis door zekere mr Abraham [chirurgijn], zekere vrouw genaamd Teuntjen, van wie het vermoeden bestond bij het volk, en ook bij hem, commijs, dat zij zijn kind had betoverd, onderzocht was om te weten of zij een "tooveresse" was of niet, welke Teuntje bij de predikant geklaagd had van "gewelt aen haer gedaen", en valse beschuldigingen; zij had daartegen een request (geschreven door de predikant) bij de magistraat ingediend; de commijs en zijn vrouw zijn hierover zeer verstoord geweest; beiden worden afgehouden.

p.048	
048a	zie 047b
048b	[31-01-1626 vervolg van de rapportage] Lambrecht Maes heeft zich gebeterd en mag de volgende keer weer ter tafel komen, hetgeen hem door de predikant en ouderling Guilljame Mesdach is verteld.

p.049	
049a	[31-01-1626 vervolg van de rapportage] mr Pieter de Leeuw wordt ontboden, omdat hij enige woorden uit de predikatie had verdraaid, maar men had dat verkeerd begrepen; ook was hij kwaad, omdat de predikant, met toestemming van de kerkeraad, enige kinderen leerde "soo cyfferen als andersins" aangezien de ouders, vanwege mr Pieters grote onachtzaamheid, hun kinderen daar niet ter schole wilden laten gaan omdat dat geldverspilling was; de zaak is uitgepraat.
049b	01-02-1626 – Avondmaal gehouden absent: de commijs [Herman Coolhans] en zijn wijff, Lambrecht Maes, etc.
049c	15-02-1626 Diakenen accorderen met Grijtjen Ortman, dat zij zekere wees, genaamd Paulus, nagelaten door wijlen Claeys Hasebrouck, zal onderhouden van nu tot mei volgend jaar voor £7 sjaars;

p.050	
050a	02-05-1626 – Proefpredikatie Enkele personen daarna als lidmaat aangenomen.
050b	[02-05-1626 vervolg] Predikant rapporteert over de huisbezoeken: Jan van Munster wordt afgehouden; Godgaf Baltens en Janneken Christiaens worden bestraft, omdat zij in twist hun trouwbelofte hadden gebroken; de grootste fout lag bij Godgaf, die probleem had, dat Janneken vele jaren geleden, en nog voor haar eerste huwelijk, haar had misgaan in hoerij, t welk geen reden is om te scheiden, daar zij zich daarna eerlijk en wel gedragen had; mag niet ter tafel komen;

p.051	
051a	[02-05-1626 vervolg] Janneke [Christiaens] wilde zich nu aan een ander verloven [zie 052b]; wordt ook afgehouden;
051b	[02-05-1626 vervolg] De predikant en ouderling Mesdach hadden Lambrecht Maes gesproken; de gemeente zal gezegd worden, dat hij zich gebeterd heeft, en dat men zich niet aan hem mag ergeren als hij ter tafel komt.
051c	03-05-1626 – Avondmaal gehouden
051d	16-05-1626 Is voor de kerkeraad verschenen Maijken Wille, het joncwijff van de balliu P. de Meijer, met Pieter Claeysen, tamboer onder capt. Lijsman, met zijn ouders, verzoeken ondertrouw; de bailliu heeft gehoord, dat Maijken hem tegenover Pieter had beschuldigd dat hij haar achtervolgd had tot oneerlijkheid; [vervolg op p.52] Maijken ontkent, dat de bailliu zoiets gedaan heeft; [zie verder 052a]

p.052	
052a	[16-05-1626 vervolg, zie 051d] Aangezien Maijken noch haar zuster, noch haar meester consent had gevraagd, en aangezien haar moeder in Vlaanderen was vertrokken, die dus niet kon consenteren, is Maijken gevraagd of haar moeder hiervan wist, waarop zij Ja heeft gezegd; is haar zuster Cathelijne ontboden, die dit bevestigde, en die ook (met enige tegenzin) consenteert. Nadat zij bij de bailliu moest vertrekken, is zij direct op de schans ten huize van de bruidegoms vader ingegaan. Na bestraffing en vermaning zijn zij ondertrouwd.
052b	[16-05-1626 vervolg] Is ook ontboden Janneken [Christiaens], de weduwe van de overleden stadsbode, en daar zekere soldaat [Gerrit Alberts {zie 58a}] onder capt. Kalcker bij de predikant geweest was, dat men hen zoude ondertrouwen, of dat hij anders ongetrouwd met haar zou huishouden, is haar gevraagd of zij enige belofte aan de soldaat gedaan had; geen absolute belofte; de predikant herinnert haar aan wat er tussen haar en Godgaf [Baltens] was geschiet, [p.53] en dat zij voor God de huisvrouw van Godgaf was, hoewel zij niet in de huwelijkse staat was bevestigd; het is zaak voor de magistraat.

p.053	
053a	17-05-1626 Heeft mr Pieter [de Leeuw] als ontvanger der armen rekening gedaan, present de kerkeraad en G. Mesdach en M. Jacobs, schepenen; meer ontvangen £13.3.0 [marge: deze som plus intrest is betaald door levering van lynwaet aan de armkinderen].
053b	[17-05-1626 vervolg] Dewijl mr Pieter [de Leeuw] "sijns ouderdomshalven" onbekwaam is het ontvangerschap langer te bedienen, is hij bedankt voor zijn dienst; de vergadering ordonneert, dat voortaan de diakenen voor de voors. ontvang zorg zullen dragen. [p54] de "pampieren" van mr Pieter zijn overhandigd aan diaken Matthijs Jacobs.

p.054	
054a	[17-05-1626 vervolg] Aangezien mr Pieter [de Leeuw] de voors. penningen [zie 053a] niet kan opbrengen, verzocht hij deze nog een half jaar, tegen rente, te mogen lenen; accoord.
054b	[17-05-1626 vervolg] Het verzoek van Janneken [Christiaens], wed. van de overleden stadtbode, om met een soldaat te mogen ondertrouwen wordt de classis voorgelegd; vraag: "of sulcke personen, die van te vooren int particulier met malcanderen beloven[de] ende daerop trouwpen[ningen] geven[de], daarna de trouwpen[ningen] wederom geven[de] ende malcanderen de belofte van houwelyc quytschelden[de], vrij sijn en elc met eenen ander mogen beloven ende trouwen".
054c	01-08-[1626] – Voorbereiding
054d	02-[08-1626] – Avondmaal gehouden
054e	[aug. 1626] De Classis van Walcheren verwijzen de zaak [054b] van Janneken, wed. van de stadtbode, naar de magistraat van Oostburg; de magistraat geeft als oordeel, dat zij mag ondertrouwen; is ook ondertrouwd. [opm: zie 058a]

p.055	
055a	Door de langdurige ziekte van de predikant is het avondmaal uitgesteld tot ontrent kerstmis.
055b	14-11-1626 – Verkiezing Present gedeputeerden Corn. Ploeijsaert en Corn. Jacobs van de Putten, schepenen, worden voorgesteld tot ouderling: Corn. Ployaert en Corn. Jacobs van den Putten, tot diaken: Joos Goethals en Jan Goossen. [gekozen 22-11]
055c	06-12-1626 [Corn. Ployaert en Joos Goethals] in hun ambt bevestigd.
055d	[06-12-1626 vervolg] Heeft Matthijs Jacobsen diaken rekening gedaan van de armen, ter presentie van Corn. Ploijjaert en Corn. Jacobs van de Putten, gedeputeerden; meer ontvangen £15-16-11
055e	[06-12-1626 vervolg] Vanwege de langdurige ziekte van de predikant zal het avondmaal worden uitgedeeld den 3e kersdach, de 27 dec. 1626.

p.056	
056a	26-12-1626 – Voorbereiding De broederen, die de visitatie gedaan hebben, melden geen zwaarigheden
056b	[26-12-1626 vervolg] mr Abraham chirurgijn verzoekt wederom ter tafel te mogen komen, maar aangezien hij "de herbergh te vele hanteert" deze keer nog afgehouden.
056c	[26-12-1626 vervolg] Godgaf Baltens mag weer ter tafel komen
056d	27-12-[1626] – Avondmaal gehouden
056e	08-05-1627 – Voorbereiding De broederen hebben gerapporteerd over de huisbezoeken.
056f	[08-05-1627 vervolg] Magdalene de Stijfster is vermaand, omdat ze al te grote gemeenschap hield met een thuisligger; afgehouden
056g	09-[05-1627] – Avondmaal gehouden absent: Lambrecht Maes, Matthijs Jacobs, Corn. Jacobs van de Putten etc.
056h	31-07-1627 – Voorbereiding De predikant heeft gerapporteerd over de huisbezoeken.
056i	[31-07-1627 vervolg] Omdat Magdalene Styffers [de Stijfster] nog de voorgaande persoon logeert, waarover grote ergernis is, wordt ze afgehouden
056k	01-08-1627 – Avondmaal gehouden

p.057	
057a	16-10-1627 – Vergadering, preside S. Pennelio, assessoribus Herman Coolhans en Corn. Ployaert; schriftelijk gestemd door magistraat; voorgesteld tot ouderling Guylljame Mesdach en Jan Goossen, tot diaken Daniel Bosberge en Lambrecht Boukenborch ; [gekozen 24-10]
057b	24-10-1627 Inzake Magdalene Stijfsters wordt een request aan de magistraat geschreven om maatregelen.
057c	06-11-[1627] – Voorbereiding Zijn ledematen met belijdenis aangenomen.

p.058	
058a	[06-11-1627 vervolg] Predikant rapporteert over de huisbezoeken. Wordt ontboden Janneken [Christiaens], huisvr. van Gerrit Alberts, daar zij lange tijd door last van de kerkeraad van het avondmaal was afgehouden om oorzaak, voren verhaald [zie 52b]; zij heeft spijt, en wordt weer toegelaten.
058b	07-11-1627 – Avondmaal gehouden Guilljam Mesdach als ouderling en Lambrecht Bouckenburch als diaken in hun dienst bevestigd.
058c	[07-11-1627 vervolg] Pieter Pietersen [Tersteijn] de jonge als afgaand diaken heeft rekening gedaan; meer ontvangen £ 31-2-1
058d	05-02-1628 – Voorbereiding Zijn 18 ledematen geëxamineerd; en zijn ook de attestaties gelezen
058e	[05-02-1628 vervolg] Heeft de predikant gerapporteerd van de huisbezoeken: Op Cathelijne schans hadden de vendrich en de neef van capt. Tengnagel ruzie met elkaar;

p.059	
059a	[05-02-1628 vervolg] De lieutenant van dhr van Nassauwen was vermaand; in zijn dronkenschap had hij de dochter van Carel Fransen, constabel, op Cathelijne schans, een ring gegeven, naar zij zei, om te trouwen; ook de dochter erkent, dat hij geheel beschonken was; wordt niet beschouwd als trouwbelofte, maar hij moet haar wel contenteren met een stuk geld; hij wordt afgehouden.
059b	[05-02-1628 vervolg] De lieutenant Hans Hooft [of Hooff] onder haerselver comp. had ruzie met comijs Herman Coolhans, daar die hem bij de heer gouverneur had beschuldigd, rakende het magazijn; aangezien de Heren Staten de lieutenant aangezegd hadden, zich niet met de comijs te bemoeien, treft de comijs dus geen schuld.

p.060	
060a	[05-02-1628 vervolg] Is ook ontboden Nicolaes des Champs, maar omdat hij niet thuis was, is zijn huisvr. ontboden; zij worden bestraft om hun twisten tegen Pierryne in de Swane; de huisvr. klaagt, dat het de schuld van haar man is "die overal met zijn hoofd deur wilde"; beiden worden afgehouden.
060b	06-02-1628 – Avondmaal gehouden absent: Hans Hooft, lieutenant, en zijn vrouw, de lieutenant van Nassauwen, item Thomas, lieutenant van capt. Lauwyck, etc.
	[nu verder in een andere hand]
060c	Den 14 april 1628 is overleden mr Salomon Panneel, bedienaer des Godes Woorts.
060d	29-04-1628 – Voorbereiding gedaan door Gulielmus Apollonij [hjp: predikant St Anna ter Muiden] Aangenomen met attestatie : Pieter van d[en] Ende Christiaan Ditmars Vijntjen Uutwaes Susanne Jans Met belijdenis : Jan Mestach Janneken Mestach Anneken van Hoovenburgh
060e	30-04-[1628] – Avondmaal gehouden
060f	03-06-1628 – Ordinaire Classe in Walcheren: Guiljame Mestach, ouderling, en Lambert Boeckenburgh, diaken, verzoeken dat andere predikanten de dienst in Oostburg zullen waarnemen; toegestaan (Sluis, Aardenburg, Ste Anna, Cadzand, Groede, Breskens).
060g	10-06-[1628] Is aan deze kerke vereerd een tafellaken van Philips van [de] Eede, burger binnen Amsterdam, door Pieter de Vos hier overhandigd.
060h	06-08-1628 – Avondmaal gehouden, doch zonder voorbereiding, omdat de predikanten voorn. allen op de Classe in Walcheren waren.

p.061	
061a	03-09-[1628] De gedeputeerde der magistraat en de kerkeraad hebben gehoord de proponenten die te Middelb[urg] gevraagd waren den 28 augustus 1628
	03-09-1628 – Beroeping Gedeputeerden Herman Colhans en Pieter Pietersen schepenen, ouderlingen Guillame Mestdach ende Cornelis Ployarts en diakenen Joos Goethals en Lambrecht Boeckenhove [sic; lees Boeckenborgh] hebben, om de gemeente van Oostburg te voorzien van een dienaar in plaats van Ds Salomone Penneel S[al].M[em]. [Salomon Panneel/Penneel], met de meesten stemmen verkoren de persoon van Ds Enoch Sterthemius; op wie beroep wordt uitgebracht. Volgt "Copie van de brief der beroepingh". [vervolg op p.62]

p.062	
062a	[volgt nu handschrift van Ds Enoch Sterthemius]
062b	Nadat Enoch Sterthemius tot Middelburg door Ds Jacob Miggrode peremptoire is geëxamineerd, zo is hij den 29 oct. [1628] van mr David Lippens tot Oostburg bevestigd.
062c	12-11-[1628] – Avondmaal gehouden nadat s'daags te voren de voorbereiding gedaan was.
062d	02-12-1628 – Verkiezing dubbel getal, present gedeputeerden Herman Coolhans comijs en Pieter Pietersen; voorgesteld tot ouderling: Herman Coolhans comijs en Pieter Pietersen, tot diaken: Jan Wittevrongel , Daniel Bosberge; [gekozen 11-12, en 17-12 in hun dienst bevestigd]
062e	10-02-1629 – Voorbereiding en daags daarna, 11-[02] avondmaal gehouden
062f	05-05-[1629] – Voorbereiding en daags daarna, 06-[05] avondmaal gehouden
062g	04-06-[1629] – Extraordinaire vergadering over het verkiezen van een schoolmeester i.p.v. mr Pieter de Leeuwe s[aliger]; de gedeputeerden Pieter Pietersen en Cornelis Ployaert geven te kennen, dat de magistraat gekozen had [vervolg op p.63] tot schoolmeester Abraham van de Leene, maar hij zou tevens voorlezer en voorzanger moeten zijn, maar bevonden dat "hier toe bij hem geen bequaemheijt en is", dus is de kerkeraad tegen; zal de classis voorgelegd

	worden, dat er nog een andere kandidaat is, die beter is "met lesen ende singen", maar minder "om de kinderen te leren schrijven".
--	--

p.063	
063a	04-08-[1629] Nadat de ledematen waren bezocht, is gehouden de voorbereiding en daags daaraan het Avondmaal zelf
063b	09-10-[1629] – Extraordinaire vergadering Is gehoord zeker "gebreckelijck jongman" Guilliame Verbeke, verzoekende assistentie om zijn ambacht te mogen leren, (gelijk hij gedaan had bij andere kerken in Vlaanderen); hij krijgt voor 2 jaar £2 jaarlijks.
063c	27-10-[1629] – Voorbereiding Afgehouden wordt Neelken [Michiels [zie 7c]] in de Roose en Hercules: gene om de ergernis die zij gegeven had door de te veel te inclineren nae de doopers, en desen om zijn "ongeschickten" leven. Daags daaraan Avondmaal gehouden.
063d	10-11-[1629] – Verkiezing Present gedeputeerden Pieter Pietersen [Tersteijn] de jonge en Cornelis Ployaert dubbelgetal voorgesteld tot ouderling: Pieter Pietersen de jonge, Cornelis Ployaert, tot diaken Jaques Goethals en Jan Goossen. [gekozen 18-11, en bevestigd in hun dienst 9 dec. [1629] [Opm hjp: Jaques Goethals lijkt identiek aan Joos Goethals, maar wordt door deze predikant stelselmatig Jaques genoemd; mogelijk waren er ook twee Joos Goethals'en]
063e	[18-11-1629] Lambrecht Bouckenberch, afgaand diaken, heeft zijn rekening gedaan; meer ontvangen £70-11-2½
063f	09-02-1630 – Voorbereiding, en daags daaraan het Avondmaal gehouden

p.064	
064a	11-05-1630 – Voorbereiding, en daags daaraan het Avondmaal gehouden
064b	31-05-1630 – Extraordinaire vergadering Is met advies van de magistraat tot schoolmeester dezer stede gekoren Paulus Bogaert, die men met den eersten van Haarlem alhier zal verwachten.
064c	03-08-[1630] – Voorbereiding, en daags daaraan het Avondmaal gehouden
064d	10-10-1630 – Extraordinaire vergadering De kist, "tot desen eynde gemaect", met de arme penningen, zal voortaan bewaard worden ten huize van de predikant.
064e	13-10-[1630] – Verkiezing Present gedeputeerden Jan Goossen en Adriaen Arentsen voorgesteld als ouderling: Guilliaem Mestdach en Joos Wittevrongel, tot diaken Jan Goossen en Pieter Blieck; [gekozen 20-10, bevestigd in hun dienst 3-11]
064f	02-11-[1630] – Voorbereiding, en daags daaraan het Avondmaal gehouden
064g	10-11-[1630] – Rekening Heeft Jan Wittevrongel, afgaand diaken, zijn rekening gedaan; meer ontvangen £104.11.3

p.065	
065a	08-12-1630 – Vergadering Wordt besloten een ontvanger van de arme goederen te kiezen, die zich zal moeten houden aan zekere condities, in een schrift bij den dienaar des woorts berustende, en hier in dit acte-bouck te voren [zie 002a] verhaelt: aangesteld Pieter Pietersen [Tersteijn] de jonge, die dit voor 3 jaar aangenomen heeft; zijn broer Willem Pieterssen heeft zich borg gesteld.
065b	01-02-1631 – Voorbereiding, en daags daaraan Avondmaal gehouden
065c	10-04-1631 – Extraordinaire vergadering Dhr Jaspar de Maecht, schepen der stad Vlissingen, en mr Johannes van den Brande, dienaar des woorts, en Geraert de Neve, ouderling, brengen beroep uit op Ds Enoch Sterthemius om in Vlissingen te dienen; de vergadering accordeert. Ende was onderteeckent: Gilliaem Mestdach ^f Jacobs, Pieter Pieterssen de jonge, ouderlingen, Jaques Goethals, Jan Goossen [doorgehaald: diac], diaconen; ook burgmr Mestdach heeft getekend. [volgt hierna extract uit de noulen van de Classis van Walcheren, dd 7 mrt 1631: <hierin wordt nog gemeld, dat de kerk van WestCappel ook mr Enoch gekozen had>; Jacobus Miggrodius]

p.066	
066a	28-04-1631

	De kerkeraad en de gedeputeerde uit de magistraat beroepen Johannem Perium [Johannes Perius/van de Perre], student ende proponent, residerend tot Vlissingen; [vervolg op p.67] mr Enoch Sterthemius, Guillaume Mestdach, ouderling, en Herman Coolhans, schepen, zullen naar Middelburg reizen om de "aggreatie" van de Classis te verzoeken; de beroepingsbrief was ondertekend: Guillaume Mestdach f ^{rs} Jacobs, Pieter Pieterssen, ouderlingen, Jan Goossen, Jaques Goethals, diaconen, Herman Coolhans, schepen. De Classis accordeert, mits de beroepene voldoet door zijn attestatie in leven, en examinatie in leer, welk examen over drie weken zal zijn.
--	--

p.067	
067a	03-05-[1631] – Voorbereiding en daags daaraan Avondmaal gehouden
067b	[03-05-1631 vervolg] Catelijne Vendeloo, op St Catelijne schans, wordt afgehouden, omdat zij onder eede verklaard heeft iets niet gezegd te hebben, wat verschillende getuigen evenwel uit haar mond gehoord hebben, aangaande de huisvrouw van den luytenant van Nassau.

p.068	
068a	[03-05-1631 vervolg] In de week voor dit Avondmaal is weer zekere questie opgekomen tussen de huisvrouw van lieutenant Ittersum, en commandeur Tegnagel met zijn vrouw, die voor enige jaren afgedaan leek, maar nu wederom opgerakeld is; zij beschuldigde de commandeur dat hij haar bij sommigen van armoede verdacht gemaakt zou hebben "twelck door een niet al te betamelijcken manier van spreken wiert uitgedruckt"; zij beschuldigt de huisvrouw van de commandeur, 1) dat deze gezegd had dat zij ongetrouwd bij haar man voor hoere gezeten had, 2) dat zij vendrich Wageman beklad had, dat hij alle vrouwen, met wie hij verkeerde, "gescandalizeert" had; 3) dat de commandeurs vrouw tegen vendrich Wageman gezegd zou hebben, dat de lieutenants vrouw haar man niet zou hebben genomen "ten waere sij een spatt of een overhoff d.i. eenich lack, gehadt hadde". De dienaar en de ouderlingen Gilliaem Mestdach en Pieter Pietersen hebben partijen ondervraagd (enz.); Wageman zat op de Cathelijne schans; die heeft gezegd "hem met geen vrouwen krackeel te willen bemoeien" en dat dit al 4 of 5 jaar geleden was afgedaan. [Opm hjp: een spat en een overhoef duiden volgens WNT beide op een gebrek aan het been van een paard]

p.069	
069a	Copie van de acte des Classis extraordinaire, binnen Middelburg, 1 mei 1631, aangaande het beroep op Ds Perius [wrs van de Perre]
069b	[Volgt nu waarschijnlijk het handschrift van Ds Johannes Perius; het is niet goed zichtbaar wanneer hij stopt met schrijven, aangezien de laatste stukken, betreffende zijn ontslag, waarschijnlijk niet van zijn hand zijn, maar er is geen duidelijke wijziging in het schrift.]
069c	14-06-1631 Ds Johannes Perius bevestigt door mr Adriaen Langedam, doentertijd dienaar zijnde in Cadsant,
069d	26-09-1631 – Voorbereiding en sondaags daaraan Avondmaal gehouden.
069e	[26-09-1631 vervolg] Met attestatie aangenomen: joffr. Agnesa Droste, zuster van commandeur Tegnagel [Tegnagel] Jan Perott, chirurgijn van capt. Nicase Tjaijr Met belijdenis: Jacob Pampsus(?), corporaal onder Seraeskercke Maijken van den Fonteijne, jd Vijntien Huijgaers, huisvr. van Migiel Goijens, soldaat onder Nassau Eva Pieters, huisvr. van Tilman Bomers, soldaat onder Lawijck Anneken Pepers, huisvr. van Stephen Prunier(?), soldaat [bovengeschreven: corporael] onder Nassau Margriete van Lutzenburch, huisvr. van Passchier Wachtbeke Anneken Jaspers, huisvr. van Anthoine Habar(?), soldaat onder Seraeskercke Daarenboven met attestatie: Benjamin Robers schoolmeester ende Lijdia Oliviers, zijn huisvr. En nog met belijdenis: Catheline du Hameau, huisvr. van Nicolaes de Champs, smid
069f	21-12-1631 – Voorbereiding, en de 25 dec., eersten kersdach, gehouden het Avondmaal
069g	[21-12-1631 vervolg] Met attestatie: Joannes Oortman, jg Barbel de Can, huisvr. van Jaque Prevo, soldaat onder Seraeskercke

p.070	
070a	[21-12-1631 vervolg] Met belijdenis: Herman Schingel, corporaal onder capt. Lawijck Jacob Hoffman, soldaat onder capt. Lawijck Adriaen den Decker, molenaer Aert Nelis, soldaat onder capt. Nicase [Tjaijr] Uldrich Minzoon, soldaat onder Tignagel [commandeur Tegnagel] Jaquemijnken Jacobs, huisvr. van Jacob Geersdale Pieter Vernijn, soldaat onder capt. Lawijck Jaque Prevo, soldaat onder capt. Seraeskercke Anneken Pieters, huisvr. van Jan Parisel, sergeant onder capt. Seraeskercke Anneken Dirxs, huisvr. van Carel Hansen, constabel op St Catelijne [schans] Elizabeth van de Voorde, huisvr. van Jacob Jampems [Tjampens?], corporaal onder capt. Seraeskercke
070b	17-01-1632 – Verkiezing Present burgmr Herman Colhans en schepen Adriaen Arens, dubbel getal voorgesteld voor ouderling: Lambrecht Bouckenberch, Jan Wittevrongel, voor diaken: Willem Pieters [Tersteijn], Antheunis Guertsen [op den Camp]; [gekozen 25-01, bevestigd in hun dienst 01-02-1632]
070c	15-02-1632 – Rekening Heeft afgaand diaken Jaques Goethals rekening gedaan; meer uitgegeven £4-7-11 [Opm: er stond i.p.v. Jaques eerst iets anders.]
070d	[15-02-1632 vervolg] Heeft ook Pieter Pietersen als ontvanger van de arme goederen rekening gedaan; meer ontvangen £90-14-4
070e	18-03-1632 – Voorbereiding, en de 20 mrt daaraan Avondmaal gehouden
070f	[18-03-1632 vervolg] Met attestatie aangenomen Cornelisgen Bijlen, wed. van Gerrit op de Camp Salomon Barbanson, soldaat onder mons. de Nassau wijlent(?) Francoijse Diacre, huisvr. van Hierosme Roussij, binnen Oostburg Met belijdenis: Jan Laubeke(?), corporaal onder c[apt] Tignagel [Tegnagel] Dirc Janssen, soldaat onder c[apt] Lawijck Willemijntgen van Haseele, wedu-vrouw Geertijne van den Bossche

p.071	
071a	[18-03-1632 vervolg] [met belijdenis:] Heijndrick Theunisen van Ravesteijn, barbier onder capt. Tegnagel [Tegnagel], binnen Oostburg Lowijs de Heve, soldaat onder capt. Nicase [Tjaijr] Lijsbeth Vertonge, huisvr. van Cornelis Leendertsen, [soldaat] onder capt. Seraeskercke, binnen Oostburg Charles de Biljon, soldaat onder capt. Seraeskercke, binnen Oostburg Hierosme de Roussij, soldaat onder mons. de Nassau, binnen Oostburg
071b	09-07-[1632] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Jan de Zeelander en Maijken Jochims, uxor Trijntgen Jans, wed. van Heyndrick Boochert(?) de jonge {3e letter onzeker}
071c	11-07-[1632] – Avondmaal gehouden Afgehouden: Jacob Breevinck en zijn huisvr. (om kleine "beuselingen" met luijtenant Ittersum)
071d	17-09-[1632] – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis: Dominicus Brasel, corp. onder capt. Tegnagel [Tegnagel], en Pierrijne van[de] Broucke, zijn huisvr. Adriaentjen Pieters Tersteijn Lucretia Kinsel Met attestatie: joffr. Maria-Margareta Droste [hjp: weduwe Otto Gansneb genaamd Tegnagel] [opm: de datum van het avondmaal wordt niet vermeld]
071e	10-12-[1632] – Voorbereiding; avondmaal gehouden 12-12-[1632] Aangenomen met belijdenis:

	Michiel Marijnus ende Adriaentjen Adriaens
071f	18-12-[1632] – Verkiezing Present burgmr Herman Colhans en major Adriaen Arents is dubbelgetal gekozen, voor ouderling: Jan Wittevrongel , mr Benjamin Robberts schoolmeester; voor diaken: Pieter Blieck , Daniel Bosberge; [gekozen: geen datum vermeld; bevestiging: geen datum vermeld]

p.072	
072a	16-01-1633 – Rekening Heeft Jan Goossen, afgaand diaken, rekening gedaan; meer uitgegeven £0-16-3 Heeft Pieter Pietersen, ontvanger van de arngoederen, rekening gedaan; meer ontvangen £116-19-2
072b	18-01-1633 – Voorbereiding, om 's zondags Avondmaal te houden Aangenomen met belijdenis : Jan Reijmert, Schotsman, adelborst onder capt. Seraeskercke Jan Schingel, soldaat onder capt. Lawijck Met attestatie : Laurens de Lisle, soldaat onder capt. Seraeskercke Anneken IJemans, huisvr. van Job Cornelissen, soldaat onder capt. Tegnagel [Tegnagel]
072c	29-04-[1633] – Voorbereiding, om 's zondags Avondmaal te houden Aangenomen met belijdenis : Cornelis Leendertsen, adelborst onder capt. Seraeskercke Geraert van den Houte en Neelken Schroo, zijn huisvr.
072d	05-08-[1633] – Voorbereiding, om 's zondags Avondmaal te houden Aangenomen met attestatie : capt. Pierre Guerijn Pierre Prevost, soldaat onder capt. Morgan(?) [of wordt bedoeld Mauregnault?] Adriaentje Martens, wed. van Lucas Sonnevile Met belijdenis : Joannes de Heve, soldaat onder capt. Guerijn Neelken van Doorn, huisvr. van Jan Sas, schipper
072e	[05-08-1633 vervolg] Margriete van Lutzenburgh afgehouden om haar lasterende woorden
072f	11-11-[1633] – Voorbereiding, om 's zondags Avondmaal te houden Aangenomen met attestatie : Martijntje Niclaes j.d.
072g	[11-11-1633 vervolg] Margriete van Lutzenburgh afgehouden omdat zij haar man met dreigementen afhoudt van het avondmaal; idem, Nicolaes des Champs en [huisvr.] Catelijne de Hameau, en Willemijntjen van Haseele, om twist en openbaar vechten, hoewel zij zusters zijn
072h	15-11-1633 – Vergadering Present burgmr Guiliame Mestdach en schepen Adriaen Arents, om dubbel getal te kiezen als ook om te letten op den ontvanger [vervolg op p.73] der armen, die gesteld moet worden in plaats van Pieter Pietersen [Tersteijn] de jonge, gewezen ontvanger in zijn leven; voorgesteld tot ouderling: Herman Colhans, schepen, en Jan Goossen, tot diaken: Jan Carelsen en Aert Guertssen;

p.073	
073a	[15-11-1633 vervolg] Aangaande het ontvangers-ambt is verkoren Guiliame Mestdach, voor de tijd van 3 jaar, op de volgende condities [zie tekst]; salaris 6%
073b	27-11-1633 Zijn gekozen tot ouderling Herman Colhans en tot diaken Jan Carels; zijn bevestigd 11-12-1633

p.074	
074a	26-12-1633 – Rekening Heeft Willem Pietersen, afgaand diaken, rekening gedaan; meer ontvangen £6-0-6 Heeft ook Willem Pietersen, broeder van wijlen Pieter Pietersen, gewezen ontvanger, rekening gedaan; meer ontvangen £77-7-5
074b	24-02-1634 – Voorbereiding, om 26-02 het Avondmaal te houden

	Aangenomen met belijdenis : Geertjen Severijnsen, huisvr. van Pieter Robens Met attestatie van der Groede André du Hameau
074c	[24-02-1634 vervolg] De suspensie van Willemijntje van Haseele en Katilijne de Hameau afgedaan; evenals die van Margriete van Luxenburgh
074d	[26-02-1634] Bij het Avondmaal zijn velen absent geweest als Boudijntje Leijnse wed. en Laureijs Aertsse en zijn huisvr. om onderlinge geldtwisten; vaendrich Jan Laurent om twist met zeker vrouwspersoon op Hans Vriese schans, geen lidmaat zijnde; Jacob Brevinck; commandeur Tegnagel [Tengnagel] en Joos Goethals om haar absentie; bailliu Matthijs Jacobs Verleij; Niclaes de Champ en zijn huisvr. Catilijne Hameau ("beuseling" met burgmr Mestdach); Pieter Pieterse Versteijn [sic; lees Tersteijn] de oude en Damaris Verveste, als Jan Perot chirurgijn; Passchier van Wachbeke en Margriete van Luxenburgh.
074e	05-05-[1634] – Voorbereiding, om 7 mei Avondmaal te houden Aangenomen 23 personen, mannen en vrouwen, uit de comp. van [wijlen] Van der Muyen g.m., met attestatie uit Retrenchement, geregistreerd onder de lidmaten. [g.m. = goeder memorie]
074f	04-06-1634 Wordt aangetekend, dat de eerste predicatie in de vernieuwde kerk is gedaan op 4 juni 1634, pinksterdag.
074g	11-08-[1634] – Voorbereiding, om de 13e aug. Avondmaal te houden

p.075	
075a	03-11-[1634] – Voorbereiding, om a.s. zondag Avondmaal te houden
075b	[03-11-1634 vervolg] Jacob Brevinck had zich beklagd over sergeant Philips Beeck; deze bekent schuld; verzoend
075c	[03-11-1634 vervolg] Aangenomen met belijdenis : Gillis Desrez, adelborst onder capt. Pierre Guerijn Adriaentjen Isaacs, huisvr. van Vincent Calewaert Met attestatie : Jan de Fossé, soldaat onder capt. Seraeskercke Pierre Clarisse, soldaat onder capt. Seraeskercke Tanneken Tiers, huisvr. van Jacob Brevinck
075d	19-11-1634 Heeft Pieter Pietersen Tersteijn de oude, geseijt Stampershoeck ofte van Gulijck, beloofd aan de armen van Oostburg uit de eerste vruchten die wassen zouden in Stampershoucs polder bij Oostburg, de somme van 200 gld., in presentie van zijn twee zonen Willem ende Andries Pietersen Tersteijn, en Herman Colhans, ouderling en schepen van Oostburg, vervangende met hem Adriaen Arents, burgmr en majoor van Oostburg; dit des anderen daags 's morgens nog eens afgevraagd, persisteerde hij daarin met de woorden van "Ja, ja".
075e	22-11-1634 – Verkiezing Present burgmr Adriaen Arents en voorschepen Guiliame Mestdach, dubbel getal voorgesteld voor ouderling: Guiliame Mestach, Willem Pietersen Tersteijn, voor diaken: Gillis Leijnsen, Daniel Bosberge.

p.076	
076a	03-12-[1634] Gekozen tot ouderling Guiljame Mestach, tot diaken Daniel Bosberge; bevestigd 17-12
076b	26-12-[1634] – Rekening Heeft afgaand diaken Pieter Blijeck rekening van de armpenningen gedaan; meer ontvangen £4-8-3 Heeft ook Guiliame Mestach als ontvanger van de diaconie middelen rekening gedaan over 1633; meer ontvangen £109-11-3½; de rekening vant jaar 1634 zal te meije gedaan worden omdat de cijnsen en renten der armen alsdan meest vervallen.
076c	27-12-[1634] Tot leedwezen van de kerkeraad is informatie betreffende de schandelijke en ergerlijke daad van mr Heijndrick Teunissen van Ravesteijn openbaar geworden; hij wordt provisioneel onder censure gesteld.
076d	02-02-[1635] – Voorbereiding, om zondag 4 febr. Avondmaal te houden
076e	[02-02-1635 vervolg] Willemijntjen van Haseele wordt vermaand, haar broeder niet meer tegen zijn huisvrouw op te zetten; Jacob Brevinck belooft beterschap vanwege "ravot" in Cadsant; is mr Heijndrick ontboden wegens de resolutie van 27 dec. [zie 076c]; "maer heeft sijn excuse gedaen door het ijsbreken" {kon vermoedelijk niet komen}; afgehouden;

	Joris van Haseele heeft vrijwillig zijn koebeest, besteed van den armen-ontvanger Mestach in Cadsant, in handen van de diaconie gesteld, om haar verschoten penningen te verhalen.
076f	03-02-[1635] – Extraordinaire vergadering Vanwege achterklap geschied van Jaquemijntjen Jacobs en Vijntjen Uutwaes contra Andries Pietersen Tersteijn; Andries beklaagt zich, dat hem nagegeven wordt 2 dagen lang niet gesproken te hebben en "gepruijlt" tegen zijn huisvrouw Magdalena van Doorn; hij vertrouwt haar niet met geld ("niet een duijt geloof"); dat hij zijn vrouw "goet bier" geweigerd had in barensnood, maar haar "cleijn bier" gegeven had; dat hij ook zijn huisvrouw, bijna verstijfd zijnde in barensnood vuur geweigerd heeft, als ook de andere vrouwen, "dewijle hij de vijerpotten vreesde te connen vercoopen"; [vervolg op p.77]

p.077	
077a	[03-02-1635 vervolg van 076f] Reacties van de vrouwen; wordt ook vermeld: Leuntje Mattheus, Janneken Lems of van Aelst; is ook een nieuw punt ingebracht, namelijk dat Magdalena van Doorn niet kon verlossen, zolang als Janneken van Aelst daar was, omdat zij ruzie hadden om enige "clappernije", geresen door de kinderen van Andries; Pierrijne de vroeij-vrouwe [=vroedvrouw]; Neelken van Doorn zou gezegd hebben dat Magdalena van Doorn "haer bloet verroert heeft in heur lichaem als sij Janneken van Aelst sach"; de vrouwen betuigen leedwezen.
077b	07-02-1635 – Extraordinaire vergadering De zaak van mr Heijndric Ravesteijn is besproken; hij heeft leedwezen betoond van zijn "delict"; men zal afwachten hoe hij zich verder gedraagt.
077c	18-03-1635 Christiaen Schermer, glasemaker, heeft vrijwillig aan de diaconie geschonken "den loon van het glas-venster van[de] capt. Seraeskercke aen de k[erc]ke geschoncken".
077d	04-05-[1635] – Voorbereiding, om 'szondags Avondmaal te houden Met belijdenis aangenomen: Gillis Huijs, soldaat onder de gewezen capt. Vermuijen Magdalena van Doorn, huisvr. van Andries Pieters Tersteijn Met attestatie : Vincent Blandeel, soldaat onder [wijlen] capt. Vermuijen, en Josijntjen de Roo, zijn huisvr.

p.078	
078a	[04-05-1635 vervolg] Is ook ingebracht een aalmoes van 3 gld., spruitend uit zeker accoord tussen bailliu Matthijs Jacobs Verleij en Mattheus Strubbe, mennist, omdat hij zonder medeweten van de magistraat in zijn huis een "aparte" vergadering der menniste had gehouden.
078b	28-05-[1635] – 2e pinksterdag Is geresolveerd bij de kerkeraad, dat men de tafel noch banken van het Avondmaal aan niemand zal uitlenen, wie het ook zij, om in maaltijden te worden gebruikt. [Men wil kennelijk alleen maar lidmaten aan die tafel]
078c	24-06-[1635] – Visitatie Gersom Panneel en Abraham Clock, resp. predikant tot Middelburg en Gapinge, visitatores van de Classis, hebben alles hier in goede orde bevonden.
078d	10-08-[1635] – Voorbereiding, om de 12e daaraan het Avondmaal te houden Aangenomen met attestatie : joffr. Margareta Droste, gekomen van Nede in Zutphen Ds Hermannus Oedinck [of Odinck], gekomen van Eibergen in Zutphen Francoijs Blieck en Jaquemijntje de Groote, huisvr., beide gekomen van Cales [Calais], teste Francoijs Becude, minister aldaer inde Duijtsche gemeijnte
078e	02-11-[1635] – Voorbereiding, om de 4 nov. Avondmaal te houden Aangenomen [met attestatie ?] Francoijs de Lievre, soldaat onder capt. Maurits de(?) Nassau Magdalena Robbert, zijn huisvr.
078f	[02-11-1635 vervolg] De kerkeraad accepteert de schuldbekentenis van Christiaen de glasemaker [zie 77c] en zijn huisvrouw, i.v.m. hun "onge..elijck(?) huijshouden bij nachte"
078g	19-11-1635 – Verkiezing Present gedeputeerden Willem Pietersen Tersteijn en Jan Wittevrongel, zijn voorgesteld dubbelgetal als ouderling: Joos Goethals en Jan Goossen, en als diaken: Adriaen Arents en Aert Geertssen [Geurtsen]

p.079	
079a	02-12-1635 Zijn gekozen uit het dubbel getal, tot ouderling Joos Goethals, en tot diaken Adriaen Arents, majoor; deze zijn 23 dec. in hun dienst bevestigd.
079b	30-12-1635 – Rekening Afgaand diaken Jan Carels de Vuijst heeft rekening gedaan van de aalmoezen; meer ontvangen: £0-6-7¼ Ontvanger Mestach heeft rekening gedaan van de armgoederen over t jaar 1634; meer ontvangen £40-15-9
079c	01-02-1636 – Proefpredikatie [=Voorbereiding], om op 3 febr. Avondmaal te houden Aangenomen met attestatie van Cales [Calais]: Guiliame Loones en Marie Blicck, zijn huisvrouw Met belijdenis: Maijke Ceurs
079d	14-04-[1636] – Extraordinaire vergadering Zijn ontboden Gillis de Heve, sergeant, en Pierijnte Bake, zijn getroude huisvrouw; de sergeant is dagelijks dronken, omdat zijn vrouw elders is gaan wonen, Gods woord heeft verlaten, en t verzorgen van zijn kinderen, enz.; hij weigert de "beteringe" van de kerkeraad, afgehouden; de vrouw belooft zich bij haar man te voegen, als deze zijn leven betert. Daarna Margriete van Lutsenburg, huisvr. van Passchier Wachbeke, die alle vermaningen veracht, en ook de kerkeraad uitscheldt; [vermeld Jan Carels]; ook Passchier weigert te komen, zoals hij tegen mr Benjamin [Robberts] heeft gezegd; Daarna Lowijs de Heve, de sergeant's zoon, ontboden, "vele sonden" [een waslijst]; hij belooft beterschap; nog afgehouden; Daarna Nicolaes de Champs ontboden i.v.m. geschil met onze medebroeder Daniel Bosberge, maar hij loopt weg uit de consistorie; afgehouden.

p.080	
080a	02-05-1636 – Voorbereiding, om 4 mei Avondmaal te houden
080b	08-08-[1636] – Voorbereiding, om 10 mei [sic; lees aug.] Avondmaal te houden Aangenomen met attestatie : Jan Vlaminck en Maijken Thais, uxor, gekomen van Aardenburg Guillaume Duijck, gekomen van Breskens Loijse Olivier, uxor Francoijs de Lievre, gekomen van Middelburg jonchr. Johan Nijkercken, vaendrich van capt. Tegnagel [Tengnagel], gekomen van Zwolle Met belijdenis: Amorentia Phlips Goutsteen Lijdia Robaerth Digna Adriaens
080c	[08-08-1636 vervolg] Maijken Frans de smit wordt afgehouden vanwege zeker thuisligger, die door de krijgsraad het huis verboden is; zij schuift dat op "haere moij".
080d	07-11-[1636] – Voorbereiding, het Avondmaal te houden 9 nov. Aangekomen met belijdenis : Theunis Hermansen, soldaat onder capt. Tegnagel [Tengnagel] Janneken Pieters Tersteijn Vijntjen Goethals
080e	29-11-[1636] – Verkiezing Present gedeputeerden Herman Colhans en Jan Wittevrongel zijn voorgesteld als ouderling: Willem Pietersen Tersteijn en Jan Goossen Schans , als diaken: Aert Guertsen op de Camp , Bartholomeeus Dirxsen Overzee. [gekozen; zijn 21-12 in hun dienst bevestigd]
080f	18-01-[1637] – Rekening Ten overstaan van gedeputeerde Herman Colhans, Willem Pietersen absent, heeft afgaand diaken Daniel Bosbergen rekening gedaan van de armpenningen; meer ontvangen £12-18-3½. En heeft ontvanger Mestach zijn rekening gedaan als ontvanger van de armen over t jaar 1635; meer ontvangen £51-17-4-20

p.081	
081a	06-02-1637 – Voorbereiding, om 8 febr. het Avondmaal te houden Aangenomen met belijdenis : Gillis Colhans, soldaat onder capt. Guerijn

	Met attestatie: Jacob Wittevrongel stellenaer, en Adriaenken van Beste, zijn huisvr., met attest van Breskens
081b	[geen datum, 1637] – Present gedeputeerden Herman Colhans en Willem Pieters Tersteijn, schepenen, is voor drie jaar tot ontvanger der armen gesteld Joos Goethals i.p.v. Mestach, die zich t.a.v. de verlopen schulden van Passchier Wachtbeke niet wil verbinden parate executie te gebruiken, tegen anderen wel.
081c	[26-04-1637, datum van de brief op p.82]] Er zal een brief geschreven worden aan de kerkeraad van IJzendijke onder de naam van predikant Wilhelmus Commantius. [volgt kopie van de brief, waaruit:] zij hebben [Maijken Goethert <zie 082c>] de huisvrouw van stellenaer Paulaer [=Polert] met haar [vijf] kinderen naar "onse cleijne kercke, met vele armen beladen" gestuurd, en op 2e paasdag is enen Aert Sonnevijl bij ons gekomen, voortdragende haar grote nood, en verzoekende bij ons voor haar woninge, omdat zij een coeijken had, twelck zij zou weiden op onze gemeene garsinge, dat niet kon tot IJzendijke; [enz.] zij is getrouwd binnen IJzendijke, en nog niet wettelijk gescheiden uit haar eerste huwelijk; zij komt ook ten laste van IJzendijke omdat de stelle waar zij gewoond heeft meest toekomt aan personen binnen IJzendijke; onze kerkeraad zal haar uiterste best doen om "deselve persoon van haren hals te schuijven" [verder op p.82]

p.082	
082a	03-05-[1637] – Vergadering "in dewelcke voorgesteld wiert de beschaemtheyt ende vreesachtichheit sommiger personen om voor den kerckenraet hare belijdenisse te doen; als ooc de gewoonte van andere kercken, dat den predicant, bij hem hebbende een ouderlinck ofte diacon, in sijn huijs de ondersoeckinge doet van de nieuwe aencomelingen tot het H[eijligh] Avontmael, ende daer van rapport doet aen den kerckenraet, daerop heeft den kerckenraet goet gevonden ende toegestaen, dat men na gelegentheijt der personen, die soo van de natuئرlijcken schaemte verwonnen sijn, als vooren aengeroert is, sal binnen ende buijten den kerckenraet de ledematen aennemen ende ondersoecken in de gronden der religie, doch van die gene, dewelcke buijten den kerckenraet belijdenisse doen, dat rapport sal gedaen werden aen den kerckenraet van de bequaemheijt ende genoechsaemheyt, ende daer op hare namen in het kerckenboeck aenteijckenen, als ledematen der gemeijnte Jesu Christi."
082b	08-05-[1637] – Proefpredikatie [=Voorbereiding], om op 10 mei Avondmaal te houden Aangenomen met attestatie: Jan Petit, gekomen van Calis [Calais], soldaat onder graaf Fredric Maurits Laureys Jansse, gekomen van Casant, soldaat onder commandeur Tegnagel [Tengnagel] Met belijdenis: Jan Senrij(?), capt. des armes onder capt. Guerijn Jeanne Laurent, huisvr. van Francoijs Tahij, en Marie Laurent, jd Susanne de Vijve, jd
082c	08-05-[1637] Is voorgelezen het antwoord Ds Wilhelmi Commantij, predikant tot IJzendijke, geschreven uit naam van zijn kerckenraad, op onze voorgaande brief belangende Maijken Goethert, huisvr. van Glaude Polert; [volgt tekst van deze brief, waaruit:] de vrouw is uit haarzelf bij U gekomen; haar huwelijk met Polaert is geschied na order der kerke; zij heeft aangegeven weduwe te zijn van Joris Riddinck en zij zijn de 28 oct. 1629 in t huwelijk bevestigd; van haar "gelegentheyt" weet ik niets, maar als die zo is, dan willen wij haar wel eens een aalmoes geven; IJzendijke, 5 mei 1637. Volgt weer een antwoord van Ds Perius [eveneens geheel uitgeschreven:] [vervolg op p.83]

p.083	
083a	[08-05-1637 vervolg] We hebben gehoord, dat enige personen [van de kerkeraad] van IJzendijke "de voornoemde vrouwe hebben soecken quijt te maken, ende ons op den hals te brengen"; [over hun middelen:] ook verzwijgende, dat U.E. middelen door de Engelsche ende Fransche predication groter kunnen zijn dan de onze uit de enige Duijtsche predicatie. Wij zullen de briefwisseling aan onze magistraat voorleggen. Oostburg, 11 maj 1637, Joannes Perius. Hierop is 18 mej een request aan de Magistraat gepresenteerd [p.84]

p.084	
084a	[vervolg van 83a] die besluit 25 mei dat de vrouw vant Vrije eeuwige(? [eewel[ijck?]) is gebannen, en dat de bailliu haar binnen 2 maal 24 uur zal doen vertrekken, "waer tegen sij heeft geopposeert met onstuijmige woorden" zoals de bailliu mij vertelde, ende "evenwel wert geduldet"
084b	02-08-1637

	Is besloten, "dat men volgens de wijze, gebruijct ten tijden van mr Salomons [Panneel] ende te voren, sal singen na de eerste gebeden der predication het gebet "O God, die onse Vader bist", al ist den predicant den schoolmeester niet vermaent."
084c	22-08-1637 Is gehouden proefpredicatie door Ds Schelkens, om daags daaraan het Avondmaal te houden.
084d	[22-08-1637 vervolg] De suspensie van sergeant Gillis Heve wordt geconsenteerd; de suspensien van Lowijs de Heve, Claes de smit, Passchier Wachtebeke en zijn huisvr., mitsgaders Maijken de smit worden gecontinueerd.
084e	[22-08-1637 vervolg] Aangenomen met belijdenis [sic; lees attestatie]: Ds Arnoldus Philippi de Wal [Opm hjp: Er zijn in deze periode problemen met Ds Perius, die later ook wordt afgezet]
084d	15-08-1637 Heeft Ds Johannes Perius attestatie verzocht van zijn leer en leven, hetgeen hem wordt vergund, op conditie dat hij de gemeente goed zal bedienen [de tekst suggereert, dat hij zich meermalen aan dronkenschap te buiten is gegaan, met het daarbij behorende wangedrag]
084e	23-08-1637 De kerkeraad en de gedeputeerde van de magistraat worden ontboden bij de Classis van Walcheren i.v.m. de "swarigheden" vanwege onze predikant Ds Perius; volgt extract uit het Classe bouck van 20 aug. [scriba Cornelis Tenys]

p.085	
085a	27-08-1637 – Extract uit de notulen des Classis van Walcheren [Daaruit blijkt, dat Perius continueel dronken was, geen ziekenbezoek deed, zijn vader belasterde, enz.,] Aangezien de Classis neigt tot een geheel deportement en afzetting van Ds Perius van zijn dienst, volgt de kerkeraad dit, en verzoekt 30-08 deportement, en tevens dat zij een ander mogen beroepen in zijn plaats.
085b	02-09-1637 – Extract uit de acten van het Classis, gehouden tot Vere [Daaruit blijkt, dat "Oostburg" schriftelijk verzocht heeft hun dienaar te suspenderen van zijn dienst, en hen toestaat een ander te beroepen; maar omdat de Classis hem niet kan ontslaan, moet "Oostburg" dat zelf doen. De Classis stelt voor hem voor drie maanden te suspenderen.]
085c	07-09-1637 Gideon van Deynsen en Guiljelmus Damman, predikanten van resp. Vere en St Anna ter Muijden, zijn verschenen in consistorie tot Oostburg, waarin tevens gedeputeerden Herman Coolhans en Guiljaem Mesdach; hoewel "Oostburg" liever totale afzetting had gezien, volgen zij de Classis; Perius moet ook alle stukken van de kerk en de sleutel van de kas in de consistorie afgeven.

p.086	
086a	14-09-1637 Jan Goosen en Herman Coolhans hebben Ds Perius zijn suspensie aangezegd, die hij ten deele accepteerde, maar hij weigert de papieren en sleutel af te geven. [Verder nog een onduidelijke opmerking van Ds Perius, dat hij mr Pieter de Luijck [predikant van Groede] begeerde niet te zien noch te horen.]
086b	03-11-1637 Perius heeft de boeken en de sleutel overgeleverd; betuigt spijt dat hij, door de ontsteltenis ontslagen te zijn, dat eerst geweigerd had; verzoekt de consistorie bij de Classis te intercederen, dat hij in zijn dienst hersteld mochte worden.
086c	10-11-1637 – Extract uit de acten des extraordinairen Classis Zijn verschenen afgevaardigden van magistraat en kerkeraad Oostburg, bailliu Matthijs Jacobsen Verleijen, en ouderling Joos Goethals, persisterende bij haar verzoek [verder op. p.87]; Ds Perius gehoord zijnde, verzoekt 14 dagen uitstel.

p.087	
087a	30-11-1637 Ds Perius heeft met assistentie van zijn vader onderhandeld met enige leden van de magistraat en de kerkeraad, maar heeft geen hoop op herstel van zijn dienst, en zijn vader heeft hem geadviseerd in ruil voor zijn "quijteren" om een goede attestatie te vragen. Volgt "Copie van het afscheyt Ds Perij aen de kerckenraet gegeven" en "Copie vande attestatie des kerckenraets". [Hieruit blijkt dat "Oostburg" hem de drie maanden van zijn suspensie zullen betalen en nog drie maanden extra, en dat hij nog zolang in t huis mag blijven wonen.]
087b	03-12-1637 – Extract uit de acte des ordinairen Classis

	De bailliu van Oostburg, Matthijs Jacobsen Verleijen, mondeling gelast zijnde van de magistraat, verzoekt een nieuwe predikant te mogen beroepen; de classis wil eerst Ds Perius horen.
--	---

p.088	
088a	07-12-1637 De kerkeraad committeert Joos Goethals om met de gedeputeerde van de magistraat de Classis te verzoeken een nieuwe predikant te mogen beroepen.
088b	31-12-1637 – Extract uit de acten des Classis Ds Clockius en Jansonius hebben rapport gedaan nopende haar inqueste over t scandaleus verval van Ds Perius dat te Sluis geschied zou zijn, en verklaren met droefnisse tselve also bevonden te hebben; ze hebben ook een notariële acte met verklaringen daarover; Perius is niet verschenen; de classis approbeert het afscheid van Ds Perius, en staat de kerk van Oostburg toe een ander predikant te beroepen; Ds Perius wordt "geraden" zich "metten eersten tot Vlissinge metter woon te begeven".
088c	03-01-1638 De kerkeraad zal nu een gedeputeerde van de magistraat verzoeken om tot een ander beroep te komen, en zal Ds Guiljelmus Apollony, predikant tot Middelburg, schriftelijk verzoeken te assisteren.

p.089	
089a	12-01-1638 – Beroep De kerkeraad en de twee gedeputeerden van de magistraat, Matthijs Jacobsen Verleijen en Guiljaem Mesdach, beroepen Ds Johannes Wylaerts, proponent der Classis van Walcheren, residerende tot Vlissingen; Guiljaem Mesdach en Joos Goethals zullen de Classis goedkeuring vragen.
089b	[volgt nu verder het handschrift van Joannes Willaerts]
089c	21-01-[1638] – Copie van de acte des Classis extraord. De Classis staat het beroep op proponent Joannes Willaerts toe, op conditie dat de kerkeraad zal nakomen dat Ds Perius statengagie zal trekken tot den 28 april 1638. Was getekend: Joannes Lievens.

p.090	
090a	Na het peremptoire examen door Ds Cornelie, predikant tot Ritthem, en de drie afkondigingen in de kerk heeft mij in mijn dienst bevestigd Ds Pieter de Luijck, dienaar des woorts in der Groede, den 28 feb. 1638.
090b	03-04-[1638] – Voorbereiding, en daags daaraan, den 4e, zijnde eersten Paesdach, het Avondmaal gehouden Aangenomen met attestatie : Christiaan Sijmons en zijn huisvrouw Willemijntien Jacob Waelkanne, tamboer onder capt. Guerijn Jaques Sonnevijl
090c	18-04-[1638] De kerkeraad is tegen het voorstel de Vlaamse kerken te scheiden van die van Walcheren en een aparte Classis in Vlaanderen op te richten.
090d	22-04-1638 Zijn de meeste predikanten van dit quartier van Vlaanderen hier verschenen om over t stuk van de Classis te praten, met uitzondering van Ds Lodowijck, Ds Schelkens van Sluis, Ds Damman van St Anne [St Anna ter Muiden]; smiddags is ons een brief van zijne genade graaf Wilhelm [er stond eerst Maurits] van Nassau, gouverneur van Sluis en omliggende steden en sterckten gezonden, met verzoek naar Sluis te komen, daar de Synodus van Tolen, die haar de zaak van de Classis aantrok, twee gedeputeerden hadden gestuurd

p.091	
091a	[23-04-1638] Zijn de vergaderden smorgens de 23 april tot Sluis verschenen, waar Ds Brandius en Ds Teelingius namens de Synode verzocht hebben de zaak te laten rusten; voorlopig accoord, totdat meerdere aanwas van kerken in Vlaanderen zou plaatsvinden. [Opm hjp: De aparte Classe is dus kennelijk een "Vlaams" plan geweest]
091b	03-07-[1638] – Voorbereiding, en daags daaraan, de 4e, Avondmaal gehouden Aangenomen met belijdenis : Pieter Wilmsen Adriaenken Arents Pieternelleken Lorent Judith de Kan En met attestatie : dheer comm. jonck.r Wilhelm Joan Cabeliau joffr. Elisabeth Werckendet, zijn huisvr.

	en meer anderen, onder zijn comp. als ook familie behorende [zie verder p.92]
--	---

p.092	
092a	[03-07-1638 vervolg] geregistreerd int kerkenboek, als ook de ledematen van de comp. van dheer capt. Christianus de Buvrij op St Catelijne fort Zijn ook bij ons toegelaten als passanten: Steven Sicaer en Elisabeth Lith, zijn huisvr. [zie ook 93a]
092b	[03-07-1638 ?] Er komt een boete van 15 st. voor leden van de kerkeraad die zonder geldige reden afwezig zijn.
092c	[03-07-1638 ?] Op voorstel van de predikant zal de oefening der catechisatie bij vraag en antwoord zondags na de 2e predicatie aanvangen; de predikant vindt dit een goede manier om de vele eenvoudigen ("kinderen int verstant hoewel volwassene in jaren") te onderwijzen.
092d	03-10-[1638] – Voorbereiding [vervolg op p.93]

p.093	
093a	[03-10-1638 vervolg] Zijn aangenomen met belijdenis : Andries de Vogel Adriaen Lems Maria Marlij Catharina de Rees Sara de Rees Sara Jonas Geertien Davids[geseght Prince] Met attestatie : Steven Sicaer en Elisabeth van Lith, zijn huisvr., [beiden] met attest van Bergen Adriaenken Marinus, huisvr. van Pieter Lievens, met attest van Nieuwerkerke
093b	04-10-[1638] – Avondmaal gehouden
093c	24-10-[1638] – Verkiezing Present gedeputeerden burgmr Herman Coolhans en oud burgmr Guiliame Mesdach, voorgesteld dubbel getal tot ouderling: Jan Carels , schepen deser stede, en Daniel Bosberghe, tot diaken: Bartholomeus Dirix en Andries Pietersen ; [gekozen 28-11]

p.094	
094a	12-12-1638 De ontvangst van de aalmoezen zal na iedere predikatie gestort worden in de bus in de consistorie, en zal elke maand geteld worden tot "gherustheijt" van de ontvangers.
094b	[12-12-1638 vervolg] Zijn Jan Carels, ouderling, en Andries Pietersen, diaken, in hun dienst bevestigd.
094c	01-01-1639 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Legiere Marchand Met attestatie : Jan Geertsen Gijbol, van Axel
094d	[01-01-1639 vervolg] Rapportage van de huisbezoeken: aangaande de gesuspendeerden: Lambrecht Maes was op klaarlichte dag, tussen 3 en 4 uur, reeds "in zijn ruste", hoewel gezond; Nicolaes de Champ twee keer niet thuis getroffen, en ook niet verschenen, hoewel dat aan zijn vrouw was verzocht; zijn geschil met Daniel Bosbergen is nog niet opgelost.

p.095	
095a	[01-01-1639 vervolg] Sergeant Grijse, wederom "bij drancke" bij ons in de poort van Slijckenborch "gheattrapeert sijnde" Zij worden vooralsnog in suspensie gehouden. Maijken Frans bestraft over het aanhouden van Paulus Eclef, over welke "verkeeringhe" vele klagen, maar haar man, die met Paulus samenwerkt, houdt zowel hem als zijn vrouw voor eerlijke personen; toch blijft zij afgehouden.

	Passchier Wachtbeke en zijn huisvr. Margriete van Lutzenborgh waren bereid vrede met Dominicus Brasel te sluiten, maar weigerden voor de kerkeraad te komen; dus niet toegelaten.
--	---

p.096	
096a	[01-01-1639 vervolg] Daniel Bosbergen en Bartholomeus Dirics hebben zich verzoend. Ook hebben zich verzoend Uldrich Minsoon en Grietgen Oortmans; hij is bestraft voor zijn lichtvaardig spreken. Ouderling Jan Goosen bekende zijn vrouw voor hun ondertrouw "bekent" te hebben; hij mag toch ter tafel, al zal de predikant voor de uitdeling de gemeente aandienen om "seker litmaet" die ergernis gegeven had, in liefde op te nemen.
096b	02-01-1639 – Avondmaal gehouden
096c	06-02-1639 – Rekening Present burgmr Herman Colhans en schepen Guiliam Mestach heeft afgaand diaken Adriaen Arents zijn rekening gedaan; meer ontvangen £22-13-1

p.097	
097a	[06-02-1639 vervolg] Heeft ook Joos Ghoethals, ontvanger van de armpenningen, rekening gedaan over de jaren 1636 en 1637; meer ontvangen £34-5-3
097b	02-04-1639 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Catelijne Bartholomaeus, huisvr. van Willem Wilmsen, met attest van Dordrecht, get. Ds Isaaco Lijdio Willem Wilmsen, bij provisie; hij verklaarde lidmaat te zijn van de Franse gemeente in Dordrecht, maar had door "ongheleghentheijt" nog geen attestatie. Met belijdenis : Geleijn Maliart Servaes Fago David Coolhans Adriaentien Verleijen.
097c	[02-04-1639 vervolg] Nicolaes de Camp, geheel verzoend met Daniel Bosbergen, weer toegelaten. Passchier Wachtbeke en Margriete van Lutzenborch, zijn huisvr., zijn verzoend met corporaal Dominicus Brasel en Pierijne van den Broecke, zijn huisvr. Sergeant Grijse, Lambrecht Maes en Maijken Frans worden nog afgehouden.
097d	03-04-[1639] – Avondmaal gehouden waren velen absent "om des onstuymighen weders wille".

p.098	
098a	02-07-1639 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Abraham Lems, jg Jan Ghoethals, jg Gerritien Jacobs, jd Met attestatie : Jan Wittevronghel en hv Jaquemijntien Jacobs, met attestatie van Neusen Thomas Olofsen, lieutenant van comm. Lauwick, en hv Aelken Willems, van Sluis Aelken Severins, huisvr van sergeant Pieter Robbij
098b	03-07-1639 – Avondmaal gehouden Zijn meest alle lidmaten van de comp. van capt. Guerijn absent geweest, in t Retrenchement gecommandeerd zijnde met de comp. van dhr commandeur Lauick
098c	01-10-1639 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie van Sluis (get. Ds van der Eijcken): [dienende onder de comp. van dhr comm. Joan Lauic] Jacob Severijn, vendrich Boy Jacobsen, sergeant Tillemans Berents en Eva Pieters, zijn huisvr. Herman Singel Asmus Sijse en Diric Sijse, zijn zoon Maijken Steutelingh

	Met belijdenis: Jan de Wale
--	---------------------------------------

p.099	
099a	[01-10-1639 vervolg, met belijdenis] Tanneken Lems
099b	[01-10-1639 vervolg] Jan Maschar, soldaat onder capt. Buvrij, en zijn huisvr., hebben hun vijandschap afgelegd, mogen ter tafel. Lambrecht Maes, gheweldige, excuseert zich wegens zijn absentie; gestraft wegens zijn dronkenschap; mag komen. Sergeant de Heve als ook Maijken Frans nog afgehouden, om de ergernis die zij geven.
099c	02-10-1639 – Avondmaal gehouden
099d	30-10-1639 – Verkiezing Present burgmr Adriaen Arents en oud burgmr Herman Colhans [verder op p.100] voorgesteld dubbel getal tot ouderling: Guiliame Mestach , schepen, en Daniel Bosberghe, tot diaken Anthonij Geertssen en Francoijs Blieck; [gekozen 13-11; 4 dec. in hun dienst bevestigd]

p.100	
100a	[04-12-1639] Heeft afgaand diaken Arent Geurtsen op de Camp zijn rekening gedaan [verder op p.101] over 1639; meer ontvangen £31-14-3 ; er was niemand van de magistraat verschenen.

p.101	
101a	31-12-1639 – Proefpredikatie [=Voorbereiding] Aangenomen met attestatie , alle drie van Breskens: Lowijs Verrust, soldaat onder capt. Buvrij Lieven van Teemsche en Adriaenken Lans [sic; lees Jans], zijn huisvr. Met belijdenis: Cornelis Leunissen stellenaer Lenaert Roothoof, soldaat onder capt. Lauic Wijmer van Mullem, onder capt. Guerijn, op Nivels [schans] Janneken Scavatte, huisvr. van Cornelis Keur Sara Penneel, jd
101b	[31-12-1639 vervolg] Is rapport gedaan van de huisbezoeken: Gillis Leijnsen is ontboden, omdat hij lui zou zijn, en zorgeloos ontrent zijn landnering, enz.; is vermaand; wordt nog afgehouden.

p.102	
102a	01-01-1640 – Avondmaal gehouden
102b	08-01-[1640] – Rekening Present schepen Herman Colhans, vermits burgmr Adriaen Arents absent, heeft Joos Ghoethals, ontvanger der armpenningen, rekening gedaan over het jaar 1638; meer ontvangen: £17-6-11-9
102c	31-03-1640 – Voorbereiding Rapportage van de huisbezoeken: Christiaan Sijmonsens is van zijn huisvrouw Niesken Pieters (met grote onwil een tijd lang tesamen huis gehouden hebbende) vertrokken, zo hij voorgaf, naar t land van der Goes; Niesken Pieters is ontboden, en haar "stijfneckigheijt" verweten, "sonder voor hem te willen buijgen", enz., en bovenal haar "volmondighe klappernije" [p.103] tussen haar en haar man, openbaar op de straat gebracht; [zij had hem min of meer uit huis gedreven]; ze toont evenwel geen berouw; gevraagd zijnde of zij zich met hem wilde verzoenen, antwoordde "dat hij geen man was om mee te woenen"; [p.104] wordt afgehouden.

p.104	
104a	[31-03-1640 vervolg] Aangekomen met attestatie : Damaris Thomas, jd Eva Guiliaems, huisvr van [ni] Met belijdenis: Jan Menedie, soldaat onder capt. Guerin, en

	Maria Pierre, zijn huisvr. Heijndricksken Diricks, huisvr. van Laureijs Baltens
104b	01-04-1640 ["Des volgenden daechs"] – Avondmaal gehouden
104c	30-06-1640 – Proefpredikatie [=Voorbereiding] Rapportage van de visite, gedaan door de dienaar en Jan Carels, ouderling: Niesken Pieters blijft erbij, dat zij geen schuld heeft aan t vertrek van haar man Christiaen Sijmonsens; blijft afgehouden; Maijken Frans idem dito; Aert Nelis, wiens dochters man was omgebracht vechtender hand van Willem Hubrechts, [p105] had gedreigd diens dood te wreken.

p.105	
105a	[30-06-1640 vervolg] Aangekomen met belijdenis : Jacob Joris, soldaat onder comm. J. Lauic Met attestatie : Maijken Hendricks, huisvr. van Herman Singel Jan Singel, haar zoon Sara van der Plasse, huisvr. van Nijs Geertssen stellenare Claijsken Severins, dochter van vendrich Jacob Severijn
105b	01-07-1640 – Avondmaal gehouden
105c	06-10-1640 – Voorbereiding Rapportage van de visite: Niesken Pieters nog steeds afgehouden
105d	[06-10-1640 vervolg] Aangenomen met belijdenis : Magdalena de Swarte, jd Maijken Pieters, jd
105e	07-10-[1640] – Avondmaal gehouden

p.106	
106a	28-10-1640 Wordt de magistraat verzocht gedeputeerden te stellen voor de verkiezing van het dubbel getal op 4 nov a.s.
106b	[28-10-1640 vervolg] Is gelezen zekere missive van de kerkeraad van Vlissingen, getekend ds C. Someren, met verzoek behulpzaam te zijn om Joos Wittevronghel (die hier bij zijn zoon verblijft) en gescheiden is van zijn huisvrouw, te bewegen weer terug te keren, of op zijn minst haar in hare ziekte te bezoeken, of een reden te geven, waarom hij weggegaan is; de predikant heeft al gezegd, dat hij Joos meermalen daarop heeft aangesproken, maar dat die nooit meer naar haar terug wil; de predikant en ouderling Jan Carelssen zullen een nieuwe poging doen.

p.107	
107a	04-11-1640 – Verkiezing Present burgmr Adriaen Arents en commijs Herman Colhans, schepen, is als dubbelgetal voorgesteld tot ouderling: Joos Ghoethals en Willem Pieterssen, tot diaken: Daniel Bosberghe en Francoijs Blicck ; [gekozen 18-11 (maar er hebben maar weinig lidmaten gestemd)]

p.108	
108a	02-12-[1640] Joos Wittevronghel is verschenen in de kerkeraad; de reden voor zijn vertrek is haar ongeliefde bejegening in zijn ziekte, verkwisting van zijn ingebrachte middelen, dreigementen zo van haar als van haar voorzoons om hem uit huis te verdrijven, en zijn verdenking, dat zij zich verlopen zou hebben met anderen; [vervolg p.109]

p.109	
109a	[02-12-1640 vervolg] Hij belooft met de broeders van Vlissingen contact op te nemen, aangezien hij daar lidmaat is geweest, maar is daartoe vanwege het harde weer nog niet in staat.
109b	09-12-1640 Joos Ghoethals en Francoijs Blicck in hun dienst bevestigd.
109c	16-12-1640 – Rekening

	Heeft afgaand diaken Andries Pieterssen zijn rekening gedaan over het lopende jaar; meer ontvangen £4-2-1½ . Heeft ook Joos Ghoethals, ontvanger van de penningen der armen rekening gedaan over het jaar 1639; meer ontvangen £6-16-7-14 [p.110] Afgehoord present gedeputeerde schepen Herman Colhans, Jan Wittevronghel absent.
--	--

p.110	
110a	05-01-1641 – Voorbereiding Aangenomen na belijdenis: Pieter Robbij, sergeant van comm. J. Lauic Christiaan de Briever, soldaat onder deselve comp. Joannes Diricx, pædagogus van dhr comm. sone Diric van Ratingen, corporaal onder dhr comm. Marij Diricx, zijn huisvr. Lieven Martens Martijntien Storms, zijn huisvr. Grietgen Hendricx, huisvr. van Henric van Minnen, soldaat onder comm. J. Lauic
110b	06-01-1641 "Des volgenden daechs" – Avondmaal gehouden
110c	06-04-1641 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis: mons. Gelaude Desrez, lieutenant van capt. Pieter Guerin Jacob Abrahams, constapel Gondelken Jacobs, huisvr. van Arent Geurtssen Jaquemijnken Pollaen, huisvr. van Jacob Waelhan, tamboer Adriaenken Laurens, jd.
110d	[06-04-1641 vervolg] Niesken Pieters wederom toegelaten en aangespoord tot haar man terug te keren

p.111	
111a	06-07-1641 – Proefpredikatie [=Voorbereiding], en daags daaraan Avondmaal gehouden
111b	05-10-1641 – Voorbereiding Door "ongelegentheit van't onstuijmige weder" had de visite niet kunnen geschieden; wel waren de lidmaten van de comp. van capt. Jean de Labussiere aangesproken;
111c	[05-10-1641 – vervolg] Is ontboden Leunken Mattheus, wed. van dhr bailliu [Matthijs Jacobs Verleije], en gevraagd hoe het stond met de huwelijks belofte tussen haar en Marinus Marinussen constapel tot Sluis; men had gehoord, dat zij de troupenning heimelijk teruggebracht had, en onder zijn hoofdpeuluwe had gelegd, en hem had doen aanzeggen, dat zij hem niet meer begeerde; [p.112] zij zou hem nooit trouwen; ze wil kennelijk ook niet verhuizen; [p.113] zij verdient een scherpe censure, niet alleen vanwege haar ongestadicheit en het verbreken van de belofte, aan Marinus Marinussen gedaan, maar ook, omdat zij enige dagen na die belofte, ook aan Godgaf Baltens beloofd was; en tenslotte "dat sij in herbergen met mannevolck oock in den laten nacht verblijvende met dansen ende singen hare ongebondenheit seer ontstichtelijk hadde laten blijcken"; wordt afgehouden.

p.112	
112a	zie 111c

p.113	
113a	zie 111c
113b	[05-10-1641 vervolg] Arent Geurtssen en Amerentia Philips, huisvr. van Lenaert Roothoof, hebben elkaar openlijk uitgescholden, en zijn ontboden, evenals Lenaert; [p.114] Amerencia en haar man oordeelden "hare eere te naegesproken te sijn", en willen de zaak voor de magistraat brengen; met veel moeite zijn zij bewogen tot verzoening; worden toegelaten.

p.114	
114a	Zie 113b

p.115	
115a	[05-10-1641 vervolg]

	Burgmr. Adriaen Arents en Andries Pieterssen hebben verteld over de ruzie tussen hen en de commijs van Sluis, Brien, die hen, en met name Andries, had beledigd; vermaand en toegelaten. Andries Pieterssen ook bestraft om zeker onbehoorlijk wedspel tussen hem en Gillis van Hille.
p.116	
116a	[05-10-1641 vervolg] Wilm Pietersen die Joos Ghoethals had beledigd, vermaand, maar toch toegelaten; wordt gewaarschuwd "om veler gewoonte niet nae te volgen, die den sondaechs nae de predicatie ordinairelijcken haren rustdach met te biere te gaen besluyten".
116b	06-10-1641 – Avondmaal gehouden
116c	23-11-1641 – Verkiezing Present gedeputeerden Adriaen Arents en Jan Wittevrongel wordt dubbelgetal gekozen tot ouderling: Jan Goossen en Arent Geurtssen , tot diaken: Bartholomeus Diricx en Jacob Abrahams; [p.117] [gekozen 8-12]
p.117	
117a	29-12-1641 Jan Goossen en Bartholomeus Diricx in hun dienst bevestigd.
117b	29-12-1641 [in de marge] – Rekening Present Jan Carels en Jan Wittevrongel, schepenen, heeft afgaand diaken Anthonij Gerritssen rekening gedaan; meer ontvangen £17-1-6
117c	04-01-1642 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Matthijs Ibes Jacob Pieters Wilm Paulussen
117d	[04-01-1642 vervolg] Leunken Mattheus nog afgehouden
117e	05-01-1642 – Avondmaal gehouden
p.118	
118a	05-04-1642 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Adriaen de Reus
118b	06-04-1642 – Avondmaal gehouden
118c	05-07-1642 – Proefpredicatie [=Voorbereiding] Aangenomen met belijdenis : Marten Reijman, chirurgijn Tanneken Nijs, jd Met attestatie : Elisabeth Seijs, huisvr van [ni] Neelken Adriaens, huisvr. van Jan Uding Josijntgen Jacobs, jd Janneken Pieters, huisvr. van Marten Reijman [er stond ipv Pieters eerst iets anders]
118d	[05-07-1642 vervolg] Anneken Congè vertelt, dat zij woorden had gehad (tot vechtens toe) met zekere vrouw op St Catelijne schans, die zij een hoer genoemd had; betuigt spijt; mag ter tafel
118e	[06-07-1642 "Daechs daeraen"] – Avondmaal gehouden absent [p.119] dhr commandeur, ten hoogste vergramt over Wilm [Pietersen] en Andries Pietersen, welke twee ook absent zijn geweest
p.119	
119a	04-10-1642 – Voorbereiding Leunken Mattheus nog afgehouden; evenals dhr commandeur en Wilm en Andries [Pietersen]
119b	[04-10-1642 vervolg] Aangenomen met attestatie : Pieter Schoonacker
119c	05-10-1642 – Avondmaal gehouden

119d	13-12-1642 – Verkiezing Present burgmr Guillame Mestach en schepen Jan Carels dubbelgetal gekozen tot ouderling: Jan Carels en Arent Geurtssen, tot diaken: Legier Marchant en Jacob Abrahams; [gekozen 21-12]
------	---

p.120	
120a	03-01-1643 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Adriaenken Laurent, jd Tijsken Mattheus, [nog niet aangenomen; de dienaar biedt haar onderwijzing aan] Met attestatie : Jan Dourleij en zijn huisvr. Swaentien Diricx Janneken van Dijke, huisvr. van Pieter Janssen van der Molen [van Dijke in een latere hand geschreven; mogelijk heeft er eerst Diricx gestaan] Cijntien Jans, huisvr. van Cornelis Melis
120b	04-01-1643 – Avondmaal gehouden Wilm en Andries Pieterssen weer toegelaten
120c	[04-01-1643 vervolg] Jan Carels en Legier Marchant in hun dienst bevestigd.
120d	15-03-1643 – Rekening Heeft afgaand diaken Francoijs Blicck rekening gedaan; meer ontvangen £21-0-4 Als ook Joos Goethals, ontvanger van diaconiepenningen; meer ontvangen [p.121] £61-14-9 Present burgmr Guillame Mestach, Jan Wittevrongel schepen absent.

p.121	
121a	04-04-1643 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Maria Borrendamme Janneken Pontforts uxor Jacob Pontfort Met attestatie : Susanna Vincents, uxor David Colhans Maijken Marinus, uxor Frans Maranis Catharina Isenbaert, uxor Joannis Willaerts
121b	[05-04-1643 "sDaechs daeraen"] – Avondmaal gehouden
121c	11-05-1643 – Beroeping In presentie van bailliu Herman Colhans en burgmr Guillame Mestach is namens de gemeente van Neusen (gedeputeerden burgmr Joos Comblet en namens de kerkeraad griffier Pieter Vermuijen), geass. met mr Josias de Buijsson, predikant van Domburgh, namens de Classis, beroep gedaan op Joannes Willaerts, om hun herder mr Joannes Happart, op te volgen. Oostburg opposeert en het gaat nog bladzijden door. [Uiteindelijk blijft hij in Oostburg]

p.122	
	[Vervolg van 121c, belangrijke opmerkingen:] I.v.m. de grootte der gemeente: er zijn tegenwoordig 3½ comp. alhier in Oostburg en de omliggende forten;
	Ook p.123, 124, 125 en 126, 127, 128, 129

p.127	
127a	04-07-1643 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Pieter Nikel, soldaat onder capt. Pithaen Jan Sonnevijl Jonas de Meijer Joos Goethals Grietgen Stoofts [= t Hooft?] Met attestatie van Groede: Catilijnken Petit, huisvr. van Gelaude Pollaerde ende ook enige lidmaten onder de comp. van capt. Robbert van Giffen
127b	[04-07-1643 vervolg] Rapportage van de huisbezoeken, door Jan Carels, vervangend Joos Goethals, absent; Daarna verslag over de voortgang in de zaak van het beroep op Ds Willaerts

p.130	
130a	03-10-1643 – Voorbereiding Aangenomen [met attestatie] onder de comp. van capt. Van Giffen: Pieter Monheijmer en Barbara, zijn huisvr. Sebastiaen Pfeiffer en Ursele, zijn huisvr. Cornelis Buijens, van Axel
130b	[03-10-1643 vervolg] Josijntgen Jacobs en Francijne Franck verzoend;

p.131	
131a	[03-10-1643 vervolg] Anneken Begijns heeft berouw over haar "krackeel" met Christijne Lijme, toegelaten. Abraham Lijme en Christijne, zijn huisvr., afgehouden De zaak van Leunken Mattheus wordt nader onderzocht
131b	[04-10-1643 "Daechs daeraen"] – Avondmaal gehouden
131c	08-11-1643 De predikant stelt voor in de 4 wintermaanden, november t/m februari, ook een keer door de weeks te preken; dit bevalt, en men besluit ook het oordeel van de magistraat te vragen.

p.132	
132a	14-11-1643 Ook de magistraat vind dit voorstel [zie 131c] een goed idee; besloten wordt donderdag 's avonds, kort na t sluiten van de poort, hetgeen een goed moment is "also weijnige sijn die bij de keerse wercken". Deze avondpredikatie is begonnen 19 nov.
132b	26-11-[1643] Maijken de Poortere, huisvr. van Jacob Claesen (geweest soldaat onder wijlen capt. Tegnagel [Tengnagel], in leven commandeur van Oostburg, maar 7 of 8 jaar geleden van de compagnie en ook van zijn vrouw weggelopen), [p.133] verzoekt te mogen trouwen met Philips du Trij, j.g., soldaat onder de comp. van capt. de Baer, garnizoen houdend tot Emmeric; omdat haar man nog leeft kan dat niet; zij repliceert, dat hij door autoriteit van de dhr Rhijngrave, gouverneur deser quartieren, als hoofd van de krijgsraad met tromslag was ingedaagd, en niet gecompareerd, en meende daarom te mogen trouwen; men verzoekt de documenten, die zij ten naasten zal overbrengen.

p.133	
133a	29-11-[1643] Maijken de Poortere levert haar documenten: het ene document, getekend bij Beniamin Robberts als gepasseerd voor B&S, getekend Guillame Mestach en Diric Gerritsens merck als getuigen was vals, also de burgmr daar niet present was geweest, en vermeldde bovendien slechts dat beiden elkaar ontslagen hadden, hetgeen zij niet kunnen doen; men is ook verwonderd over de rol van Mestach in dezen; het andere document was een request [p.134]

p.134	
134a	vervolg van 133a aan de Rhijngrave, met desselfs apostille dd 18-12-1642 waarbij de indaging werd geconsenteerd om bij de krijgsraad te Oostburg gedaan te worden, en de apostille van de krijgsraad van Oostburg, dd 16-7-1643 ordonnerende dat zij eerst zou "doceren" van de echtbreuk of overspel van haar man. Men overweegt, 1. dat zij, toen zij het request deed aan de Rijngraaf, onwaarachtig was, toen zij zei drie kinderen bij Jacob Claesen te hebben, want alleen t middelste is een kind van Jacob; het eerste is een voorkind bij haar eerste man; en het derde een onecht kind, gewonnen en geboren kort voor het request; 2. zij heeft dus haar "eygen vuijl" (overspel) verzwegen; 3. zij maakt in t request geen melding van de man Philips du Trij, met welck zij staande huwelijk [dus] geboeleert heeft. Er is dus misbruik gemaakt van de Rijngraaf. [Verder op p.135]

p.135	
135a	vervolg van 134a Staan dus haar verzoek niet toe, en raden haar aan "in den eensamen staet te blijven" ... "en debvoir te doen hare kinderkens den kost te winnen". Ze protesteert: hij was degene die weggelopen was!
135b	05-12-1643 – Verkiezing Present burgmr Adriaen Arents en schepen Jan Wittevrongel [p.136] dubbelgetal gekozen tot ouderling: Guillame Mestach en Arent Geurtssen, tot diaken Jacob Abrahams en Abraham Lems.

p.136	
-------	--

136a	13-12-1643 Gekozen zijn tot ouderling: Guillame Mestach, tot diaken Abraham Lems
136b	02-01-1644 – Proefpredicatie [=Vorbereiding] Aangenomen met attestatie : Pierijnken Niclaes uxor Jan Goossen enige lidmaten onder capt. [van] Giffen enige lidmaten onder capt. Pieteron Met belijdenis : Marten Goethals, jg Adriaen Bosberge, jg Maiken Damen, jd Leunken Nijs, jd
136c	[02-01-1644 vervolg] Christijne Jans verzoekt weer toegelaten te mogen worden; toegestaan Maije Jochums, zeer onstichtelijk met haar man huishoudende in gekijf, en ook grote schuld hebbende, wordt, samen met haar man, afgehouden. Leunken Mattheus gedraagt zich nu, maar wordt, omdat zij het niet verzoekt, nog afgehouden.

p.137	
137a	[02-01-1644 vervolg] [er volgt nu ineens een ander handschrift] Jacob Abrahams voelt zich verongelijkt omdat hij reeds enkele malen is voorgesteld als diaken, en niet gekozen; hij wil niet ter tafel komen; hij is ook kwaad op Aert Geurtsen, die dit aan de predikant had verklapt. Men hoopt, dat hij mocht bedaren.
137b	02-04-1644 – Vorbereiding Aangenomen met attestatie : Willem Faber en Willemijnken Walles, uxor, chirurgijn onder capt. Pieteron Jan Maurits den schrijver [of is den schrijver hier achternaam?] Met belijdenis : Jan Schreijjs, sergeant onder capt. Giffen
137c	02-07-[1644] – Vorbereiding Aangenomen met attestatie : Pieter du Prez en Helena Jaspers, uxor Anna Kempe, jd Anneken Jonas
137d	[02-07-1644 vervolg] Jacob Abrahams bekent schuld; [p.138] weer aangenomen

p.138	
138a	01-10-[1644] – Proefpredicatie [=Vorbereiding] Aangenomen met attestatie : Paulus Balju en Anneken Stevens, uxor
138b	10-12-1644 – Verkiezing Present Jan Wittevrongel en Jan Goossen, schepenen, dubbelgetal voor ouderling: Joos Goethals en Aerent Geurtssen; aangaande de nominatie van dubbelgetal voor diaken: omdat zo weinig "stoffs" bevonden wordt, kan ieder vrij kiezen uit degenen, die eerder diaken zijn geweest, en worden voorgesteld: Jan Wittevrongel en Franchois Blicck. [gekozen 18-12; in hun dienst bevestigd 8 jan. 1645]
138c	08-01-1645 – Rekening Present schepen Jan Goossen (burgmr Adriaen Arents absent), heeft afgaand diaken Legier Marchant zijn rekening gedaan over 1644; meer ontvangen £20-12-9

p.139	De bovenste helft van dit blad is afgescheurd
139x	03-12-1645 – Aert Geurtsen, tot ouderling, en Francoijs Blicck tot diaken voorgesteld aan de gemeente; na drie voorstellingen op 31-12-1645 in hun dienst bevestigd.
139y	06-02-1646 – Rekening Present burgmr Jan Carels en schepen Jan Goossen heeft afgaand diaken Abraham Lems zijn rekening gedaan over 1645; meer ontvangen: £0-15-10½

p.140	De bovenste helft van dit blad is afgescheurd
-------	--

140u	31-03-1646 [dit staat nog op voorgaande bladzijde]
140v	???[juli?] Aangenomen met attestatie: ??? Met belijdenis: Rogier Praet?? Hendric Andriessen en Claesijne Ver.... jen van Aelst als ook lidmaten onder de comp. van capt. Loncque
140x	Pieter Schoonacker wordt bestraft (dronken op de markt), maar wel toegelaten
140y	06-10-1646 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: vendrich Abraham van Giffen Henric Scheerder [en?] Dorothe Hans, uxor Catalijntje Bastiaens uxor Frans Christiaensen Anna Kempe Met belijdenis: Gooltjen Colpers Catelijntje Wittevrongs
140z	15-12-1646 – Verkiezing Present burgmr Jan Carels en schepen Jan Goossen, om dubbelgetal te kiezen voor de afgaande ouderling Joos Goethals en afgaand diaken Jan Wittevrongs (deze zal nog een jaar langer dienen ipv de overleden diaken) [p.141] voorgesteld tot ouderling: burgmr Jan Carels, Andries Pietersen, tot diaken: Bartholomeus Diercx en Legier Marchant; [gekozen 23-12; bevestigd 13 jan. 1647]

p.141	
141a	05-01-1647 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Franchoijs de Vriese Met belijdenis: Joris de Roo Tanneken Adriaens.
141b	06-01-1647 "des anderen daeghs des sondaghs" – Avondmaal gehouden
141c	16-02-1647 Kerkeraad: Benjamin [Robberts], voorleser en sanger deser gemeente heeft afgelopen donderdagavond de dienst geheel verstoord omdat hij te dronken was voor te zingen, hoewel hij dat probeerde; enz. ; mag voorlopig niet voorlezen.
141d	23-02-[1647] Benjamin Robberts ontboden, maar "geeft geen contentement". Wat moet gedaan worden?

p.142	
142a	24-02-1647 De kerkeraad, gedeputeerden Guiljame Mestach en Jan Goossen, mitsgaders de lidmaten der gemeente, die voor dezen in bediening zijn geweest, Joos Goethals, Anthoni Gerritsen, Legier Marchant en Abraham Lems, bespreken de zaak B. Robberts; Robberts, binnengeropen, betuigt spijt. Na de eerste predicatie zal dit openlijk bekend gemaakt worden. [volgt de tekst hiervan]
142b	06-04-1647 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie uit Groede: Marten Goethals Met belijdenis: Pieter Melis
142c	[06-04-1647 vervolg] Adriaentjen Verleije [per abuis de V als "Ver"-afkorting], huisvr. van Hendric de l'Escluse, wordt bestraft, omdat zij 3 a 4 weken na haar trouwdag van een kind bevallen is; Sara Penneel, waarover "seer vuile geruchten" lopen, is enige weken geleden [p.143] met Jacob Vincentsen tot Breskens gelogeerd, en zich in de herberg als getrouwd uitgegeven en tesamen naar bed gegaan; zij is ontboden, maar niet verschenen; de moeder zegt, dat zij "alle daegs de coortse hadde" en te bed ligt; wordt afgehouden (ouderling Aert Geurtsen zal de boodschap overbrengen).

p.143	
-------	--

143a	06-07-1647 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Jacob Janssen, jg Met attestatie : Maghdalena Jacobs Veth, uxor Jan Egberts, soldaat ook de lidmaten onder de comp. van capt. Ram, "t sijner plaetse aengeteijckent"
143b	[06-07-1647 vervolg] Sara Penneel en Adriaentje Verleije nog steeds afgehouden.
143c	[07-07-1647 "des volgenden daeghs"] – Avondmaal gehouden
143d	05-10-[1647] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jan Aertsen Jan Antheunissen Susanneken Pieters Met belijdenis : Herman Arents Herman Janssen Grietjen Adriaens Susanna de Veij
143e	09-12-[1647] – Verkiezing Present gedeputeerden Guiljame Mestach en Jan Wittevrongel dubbelgetal voorgesteld voor ouderling: Guiljame Mestach en Jan Carels , voor diaken: Anthonis Gerritsen en Legier Marchant ; [gekozen [geen datum vermeld]; bevestigd [geen datum vermeld]]
143f	04-01-1648 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jaques de Fos en Anthonette Tillie, uxor, dienende onder de comp. van zal[ige]r capt. Ram
143g	[04-01-1648 vervolg] Sara Penneel uxor Jacob Vincentsen verzoekt weer toegelaten te worden; [p.144] accoord.

p.144	
144a	[04-01-1648 vervolg] Bailliu Willem Pieterssen is nog niet thuis en kan niet gehoord worden over de ergernis die hij gegeven heeft in de zaak van Elisabeth Mestach, die jammerlijk in haar huis vermoord was; hij had gesuggereerd dat het zelfmoord was; wordt ditmaal afgehouden (ouderling Andries Pieters zal hem dat meedelen).
144b	04-04-1648 – Proefpredicatie [=Voorbereiding] Aangenomen met attestatie : Isaac van Bueren Maria de la Conche Met belijdenis : Marten Janssen Joos Claijssen Cornelis Cornelissen, soldaat onder capt. Ram Anneken Geleijns Gijsbrechtje la Serve, jd Claertjen Coppijns, jd Janneken de Vriese, jd Geertruijt Joris, uxor Dieric Josijntje Joos, uxor Cornelis Anneken Stevens
144c	[04-04-1648 vervolg] Adriaentjen Verleije weer toegelaten. Bailliu Willem Pieters betuigt spijt, is verzoend met Guiljame Mestach, weer toegelaten
144d	04-07-[1648] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Pieter Eliasse [en] Cornelia Ploeyaert, uxor Jaquemijntjen Baltens, uxor Jan Bastiaensse Met belijdenis : Jacob de Vloo, jg Jan Pieterssen Maria Pieters

p.145	
145a	03-10-[1648] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Tilman Schurer Catharina Warrendorps Maria Cobrons Met attestatie [lees belijdenis]: Sephantias de l'Escluse Jan Michiels Laurijns Lippens
145b	[03-10-1648 vervolg] Joris de Roo afgehouden om redenen.
145c	19-12-[1648] – Verkiezing Gedeputeerden burgmr Guiljame Mestach en Aert Geurtsen, schepen, dubbelgetal voorgesteld tot ouderling: burgmr Guiljame Mestach en Joos Goethals, tot ouderling: Anthoni Gerritsen en Abr[aham] Lems ; [gekozen: 27-12; bevestigd 17-01-1649]
145d	02-01-1649 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : jo[onchee]r Jan Bocsel, vendrich onder de vacante comp. van capt. Wijnckelman Met belijdenis : Jan Plesser Amerence Steutelincks, uxor Jan Phlips
145e	03-04-[1649] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Michiel vander Schuere en Anneken Gerrits, zijn huisvr. Jacob van Bueren Met belijdenis : Pieter de Fever Celie Dircks Catelijne Robberts Esther Leijns Dames Leenderts
145f	[03-04-1649 vervolg] Jan Franssen de Roo, Anthoni Joris, Janneken Bitters, Catelijne Wissorolles(?), Jurrien de Roo na censure en betuigen leedwezen weer toegelaten
145g	03-07-[1649] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Sara Penneel wed. Jacob Vincentsen Josijne Sonnevijls uxor Geleijn Keerman [hjp: of van der Keere] Janneken Pieters fa. Pieter onder de comp. van capt. de Buvrij: de capt. selfs, Christianus de Buvrij en zijn huisvr. joffr. Susanna de Moor Jan Massaer met Janneken, zijn huisvr., en derselver dochter Catelijne Pieter Pauwels Janneken Lievens, huisvr. van Marten Pieters

p.146	
146a	[03-07-1649 vervolg] [Aangenomen met attestatie :] Jacob Denis Hans Bastiaensen Jan Adams Jan Danckerts Jan de Brune en zijn huisvr. Abraham Mober
146b	02-10-[1649] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Maria Cromstrijen, huisvr. van capt. Henric de Ruelles Elisabeth Popping, jd Met belijdenis : Elisabeth van Rentergem, uxor Pieter Martens Janneken de Vriese

146c	18-12-1649 – Verkiezing Present gedeputeerden Jan Wittevrongel en David Coolhans, schepenen, dubbelgetal gekozen tot ouderling: Joos Goethals en Aert Geurtsen, tot diaken: Anthoni Gerritsen en Pieter Eliassen; [gekozen 26-12; bevestigd 16-01-1650]
146d	01-01-1650 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Tanneken Vereijcke, huisvr. van Willem van Hattem, sergeant, en haarl. dochter Josijne van Hattem, j.d. Met belijdenis : Jacob Janssen Susanna Jansdr. Laureis Jompers Janneken Hellebaerts
146e	02-04-[1650] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Franchois Lignel en Marij Tevelijn, uxor Sara Hanot, uxor Isaac van Bueren Met belijdenis : Jan de Schuijmer Willem Pieters Pieter de Wale, soldaat onder dhr. Buvrij
146f	02-07-[1650] – Proefpredicatie [=Voorbereiding] Aangenomen met attestatie : Elsken Teunis, huisvr. van Jan le Fever Elisabeth Tilerois, uxor Gommert Janssen Met belijdenis : Aeltjen Meijnderts Anna Barents
146g	01-10-[1650] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Marij Baltens, huisvr. van Jan Plessen Met belijdenis : Geertruijt Vaecks Leendert Daems, soldaat onder capt. Ruwel [de Ruelles]

p.147	
147a	16-12-[1650] – Verkiezing Present gedeputeerde Jan Carels, dubbelgetal genomineerd tot ouderling: Aert Geurtsen en Andries Pieters, tot diaken: Bartholomeus Diercks en Joos Goethals; [gekozen; bevestigd 01-01-1651]
147b	31-12-1650 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jacob Copijn Aschanias Perisel David Anthonisen Jacob Mogge Met belijdenis : Sara Willaerts Anna Coolhans Anna de l'Escluse dhr capt. Henric de Ruelles
147c	01-04-1651 – Voorbereiding Aangenomen [met attestatie en/of belijdenis?] Michiel van Werdel Catelijntje Aerts Claertje de Bruijne Henric Rogge Pierijntje Arens Maetjen Ariaens
147d	01-07-[1651] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Michiel Teerlincks en Jacquemijntje Jans, uxor Rosiane Dobbelaers uxor Anthoni Henricks Met belijdenis : Jacob de Beer

	Isaac Blicck Lowijse Bosberge Maria Hemblon, uxor Pierre de Bruille Johan Riche
147e	15-10-1651 – Kerkeraad Joos Goethals, ouderling, verzoekt bij occasie van het overlijden van mr Benjamin Robberts, sanger (voorzanger) dezer gemeente, dat de belofte wordt "gepresteerd", die hem gedaan was toen hij het schoolmeesterschap aannam i.p.v. gemelde Benjamin, die hiertoe onbekwaam was, en hetwelk hij ontrent 9 jaren gedaan had, zonder enig tractement, dat tot nog toe bij mr Benjamin is geprofiteerd, dat hij bij diens overlijden in diens plaats zou opvolgen, dat de kerkeraad zijn nominatie zal bevorderen.

p.148	
148a	22-10-1651 Kerkeraad gehouden, present gedeputeerden burgmr David Coolhans en Jan Carels, oud burgmr. en schepen, om wegens t overlijden van Benjamin Robberts, gewezen voorleser en sanger dezer kerke, en schoolmeester dezer stede, een opvolger aan te stellen; in aanmerking nemend de conditie waarop Joos Goethals "den tijt van over neghen jaeren" de schooldienst heeft waargenomen zonder tractement, beroepen dezelve eenstemmig, en zal deze de classis zo spoedig mogelijk bekend gemaakt worden door preses Joannes (sic) Willaerts met verzoek tot agregatie. Is verkregen. [geen datum vermeld] en heeft Joos Goethals "wegen sijn schrift ende voorlesen" de Classis contentement gegeven, waarop toegelaten is.
148b	23-12-[1651] – Verkiezing Present oud burgmr Jan Carels en schepen Abraham Lems genomineerd voor ouderling (i.p.v. Joos Goethals): Andries Pietersen, voor diaken (i.p.v. Anthoni Gerritsen): Joos Goethals; zijn bevestigd. [NB. 1) Er lijkt geen dubbelgetal genomineerd te zijn; 2) Er zijn twee Joos Goethals'en: de ouderling en schoolmeester, en de diaken; de schoolmeester overlijdt in 1652, de diaken doet nog rekening in 1654]
148c	06-01-1652 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Anthoni Hendricks Geraert Jansse

p.149	
149a	[06-01-1652 vervolg] [Aangenomen met belijdenis :] Adriaentje Martens Herman Scholt Michiel van Dijke mr Pieter de Brueille
149b	06-04-[1652] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Gillis Verwee Jaquemijntjen Peursen uxor David Antheunissen Rebecca van Hattem Josijntje de Moor Met belijdenis : Margriete du Camp, jd Janneken Seelanders, jd Perijne Leijns, jd
149c	06-07-[1652] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Pieter Goethals Met belijdenis : Cijntjen van Gaveren uxor Jacob Pollaen Abraham Blicck Pieter Tersteijn Maijken Goethals Susanna Willaerts
149d	01-09-1652 Kerkeraad en gedeputeerden oud burgmr Jan Carels en schepen Pieter Elias kiezen eenstemmig i.p.v. de overleden Joos Goethals mr Jacob Wilsens, jegenwoordig voorlezer en schoolmeester int dorp van Cadsant; aangezien deze zich niet "beroepelijk" wil stellen, als in Cadsant meer tractement genietende, is hem (als schoolmeester) 50 gld jaarlijks meer geboden, als t geen Goethals verdiende, met de garsinge van twee koeijen, en – zo t verkregen kon worden van Ha: Ho: Mo: – een vrij huijs ende schole; ook met exemptie van het luiden der klok en t vegen van de kerk, of wat het

	kosterambt meer aankleeft, behoudens dat hij de kerkeraad ten dienst blijft; men verwacht, dat hij hierna t beroep zal willen aannemen.
149e	05-10-1652 – Voorbereiding Aangenomen tot lidmaten [met attestatie ?] Cornelis Brant Pieter Sentsen Brant en Grietjen Adriaens uxor Elsken Danekins, jd mr Jacob Wilsens [en] Maijken Dortsmans, uxor

p.150	
150a	28-12-1652 – Verkiezing Gedeputeerden Abraham Lemps, schepen, en Jan Carels de Vuijst, griffier, geven te kennen, dat enige leden der gemeente bezwaar maken tegen het feit, dat nu twee jaar achtereen, de verkiezing niet correct is geschied met een dubbelgetal van kandidaten; men besluit op de vorige voet voort te gaan [Opm: er wordt gesuggereerd, dat men over t enkel getal een resolutie genomen had, maar dat is in elk geval niet in de acta aangetekend]; genomineerd dubbelgetal voor ouderling (i.p.v. Aert Geurtsen): Jan Wittevrongel en Legier Marchant, voor diaken (i.p.v. Bartholomeus Diercksen): Adriaen Bosberge en Jacob de Vloo; [gekozen 29-12; bevestigd 19-01-1653]
150b	04-01-1653 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Susanna de Fijve, jd Sara Deckers, jd Susanna Veij, jd Pietertje Cornelis, wed. Pieter Aertsen Met belijdenis : Janneken de l'Escluse, jd Sara de l'Escluse, jd Sara Blieck, jd Lieven Meijnaert
150c	05-04-[1653] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Niclaes Verdijn Barbara Marson, wed. luijtenant Laverniere

p.151	
151a	[05-04-1653 vervolg] [Aangenomen met attestatie :] Catharina Massaer Maghdalena Busignij Met belijdenis : Arij Diericx, soldaat onder capt. Ruelles Joos van Aelst, jg Claeijs Lichterman, soldaat onder capt. Ruelles, en Grietjen van Weedale, uxor Catelijne Jacobs, jd Janneken van de Steene Elisabeth de Visscher, wed. Govert Janssen
151b	[in de kantlijn] 05-07-1653 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Christoffel Hendricks Mattheus de Polder en Marie Denijs, constabel op Ste Catelijne [schans] Guiljame Aupa Adriaentje Pieters uxor Lieven Jacobs Teunis Cornelis en Elisabet Aelbrechts uxor Met belijdenis : Magdeleentje Tijleroy Janneken Bosberge Lucas Tange
151c	04-10-[1653] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Henric van Kalenbergh en huisvr. Janneken van Roon Cathaline van Roon, jd Pierijntje Niclaes uxor sergeant van Hattem

	Andries Hameau, soldaat onder capt. de Buvrij Met belijdenis: Rogier Daniels, sergeant des armes, onder dhr de Buvrij Susanna de Vuijst, jd
151d	03-01-1654 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Pierijntjen van den Broucke Janneken Danekins, huisvr. van Jan Kentsen, won. op de hofstede van dhr Bullestrate inde Passegeulepolder Maijken Danekens uxor Jan Wittevrongel Marcus Schedin, [en] Elisabeth Deckers uxor Joris van Vianen, [en] Paulijnken Baysac onder capt. Buvrij [ni] schoolm[eeste]r [hjp: ?? Johannes Dijnckels, eerste schoolmeester van Schoondijke] Cateljntje Aerts, jd Met belijdenis: Sara Kirè, jd Cateljne Coopmans Carel de Decker Neelken van den Neste uxor Dirck Amans Cateljne Caspers uxor Jan Marinus
151e	10-01-[1654] – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden burgmr David Coolhans en schepen Abraham Lemps nomineren dubbelgetal tot ouderling (ipv Andries Pietersen): Jan Carels en Abraham Lemps, en tot diaken (ipv Joos Goethals): Pieter Elias en Jacob de Vloo; [gekozen 11-1; bevestigd na 3 afkondigingen]
151f	04-04-[1654] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Pieter de Clerc en Janneken Diericks, uxor Maijken Adriaens uxor Gillis Pietersen Tanneken Hendricks uxor Paulus Simonsen Met belijdenis: Hendric Singel, soldaat Adriaen Jansse van Rollegem Herman Cijngelens(? =Singel?) Adriaen Leijnsse Adriaenken Nijs Elisabeth Diericks, jd Susanna Wileens (?), jd [is bedoeld Wilsens?]

p.152	
152a	12-04-[1654] – Rekening Present gedeputeerd Anthoni Gerritsen, schepen, vervangend Abraham Lems, schepen, heeft afgaand diaken Joos Goethals rekening gedaan; meer ontvangen £4-5-8½
152b	25-04-[1654] – Vergadering Abraham Olislager, jm, wiens ouders als mennonieten gestorven zijn, verzoekt gedoopt te worden, "bij ocase" dat hij verzocht de doop van zijn kind, buiten echt gewonnen bij Digna Loijssens, jd, en vernomen hebbend, dat kinderen van personen, die zelf "int verbont" niet zijn, de doop niet toekomt; de dienaar is inmiddels begonnen hem te onderwijzen. Wordt ontboden om zijn belijdenis te doen.
152c	02-05-[1654] Abraham Olislager, verzoekt (conform 152b) belijdenis te mogen doen, die hem is afgenomen; hij betuigt ook spijt van zijn zonde, belooft ten eersten met Digna Loijssens te trouwen; zal morgen "door besprenginge des waters" gedoopt worden en tot lidmaat aangenomen worden, en daarna ook zijn kind; hetgeen also [03-05] is gebeurd.
152d	03-07-1654 – Proefpredicatie [=Voorbereiding] Aangenomen met attestatie: Joris Cauwe en Margriete de Leuw, wonende in Prins Willemspolder Pieter Anthonisen, wonende op Schoondijcke Cateljne van den Berge uxor Joris Diercksen, binnen Oostburg Jorijne van Aken Met belijdenis: Jacob van de Spiegel Jacquemijntien Andries uxor Jan van Aelst Thonine van Geersdaele uxor Anthoni Brant Christiane de Buvrij, jd Johanna de Buvrij, jd Neelken Adriaens, jd

p.153	
153a	[03-07-1654 vervolg] [Aangenomen met belijdenis :] Antonette le Pijns, jd Janneken van Aelst, jd Pleuntjen Christiaens uxor Benjamijn Dijnckels Janneken Gordons, jd
153b	[03-07-1654 vervolg] Catalijne du Camp, jd. en Marij de Brueille hebben spijt over hun kijven en vechten; mogen weer ter tafel.
153c	03-10-[1654] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Janneken Pieters ondertrout met Adriaen Adriaense Smalleganck Martha Canaer uxor Albrecht Diercks, soldaat onder capt. Ruelles Alexander de Floran, jm, dienende onder capt. Buvrij
153d	02-01-1655 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : juffr. Cornelia de Leu uxor luitenant de Moor Aeljen Pauels uxor Jan Robberts Jacob van Dierendonck en Jaquemijntjen uxor Maijken Adriaens Bosselaer huisvr van Jan Pieterssen Jongepier Willem Adriaensen Huijck en Catelijntje Stampers uxor Met belijdenis : Jan Gerritsen Maijken de Lellem, jd van Ste Catelijne [schans] Andries van Wachtbeke en Margriete Rochilljè uxor Jan Marinusen, soldaat onder capt. Ruelles Pieter Compaigne Seger Martens
153e	30-01-1655 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden burgmr Bartholomeus Diercx en schepen Andries Pietersen nomineren dubbelgetal, tot ouderling: burgmr Bartholomeus Diercx en Legier Marchant , tot diaken: Jacob de Vloo en Jacob Mogge ; gekozen 31-01; bevestigd 21-02-1655

p.154	
154a	03-04-1655 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Elisabeth Mels uxor griffier Jan Carels de Vuijst Jacob de Clerck en Maetjen Smallegancks uxor Anneken van Vianen uxor Jan de Wint Met belijdenis : Adriaen Brouckaert Tobias Daniels van de Poele Henric Timmerman, soldaat onder dhr Buvrij Janneken van de Spiegel uxor Janneken Vermeere, jd
154b	20-05-1655 – Vergadering Pieter Eliassen, lid dezer vergadering, (en anderen) heeft diverse malen geklaagd op zijn ordinantie geen betaling van Abraham Lemp, ontvanger van de armen, gekregen te hebben; voor hierop in te gaan wil men eerst dat hij zijn rekening doet; hij weigert; hij heeft in 2½ jaar nog nooit rekening gedaan; hem is aangezegd over 3 weken rekening te doen.

p.155	
155a	03-07-1655 – Proefpredicatie [=Voorbereiding] Aangenomen met attestatie : Elisabeth Pieters, jd Jacob de Vleeshouwer Met belijdenis : Elisabeth Laureijs Agniete Schurer, jd
155b	04-09-1655

	Morgen zal, op t aanschrijven van Ha: Ho: Mo: de collecte voor de arme verwoeste Waldensen gehouden worden door de ouderlingen, blijvende de diaconen de aalmoezen voor de gemeene armen deser stede ontvangen, als naar gewoonte; de opbrengst van de collecte is op 7 sept. door burgmr Diericx aan de magistraat van Sluis overhandigd en bedroeg £120-6-9.
155c	12-09-1655 Voorgelezen brief van Ds Roosbeke namens de Classis, dd 9 sept., om de gecollecteerde penningen bij de Classis in te brengen op 16 sept.

p.156	
156a	02-10-1655 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Michiel Marchand Catelijne Valcke uxor Henric Andries Pierijntjen Ceijs Maijken Arents uxor Corn. Colpert, wonende in den Oudeman Met belijdenis : Carel de Vuijst Janneken Adriaens Marij Verdijn
156b	01-01-1656 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Dijngentjen Adriaens uxor Adriaen Bosberge Sara de l'Escluse, jd Neelken Pierens Digna Adriaens, uxor segge vid[u]a Gillis Disréz
156c	08-01-1656 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden burgmr Barthol: Diercks en schepen Anthoni Gerritsen nomineren dubbelgetal, tot ouderling: Bartholomeus Diericx [bovengeschreven staat: Joos Goethals] en Andries Pietersen , tot diaken: Willem Pauwels en Jacob de Vloo ; [gekozen 9-1; bevestigd 30-1]
156d	01-04-1656 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Lieven Jacobs, casteleijn op dhr Thibauts hofstede Evert Schurer, jm Andries Lepijn, soldaat onder commandeur de Buvrij op Ste Catelijne [schans] Jasper Marchand Cijntjen van Weedage Jaquemijntje de Wale, uxor Rogier Daniels Catelijne Rogiers, uxor Jan Brugom Maijken Cauliers, uxor Jan [bovengeschreven: Adr[iae]n] de Knuijt Tonijne Jans uxor Jan Danckerts Susanne de Visscher, uxor Jacob Vleeshouwer Willemijntjen Boone, uxor Henric Cijngels Sara Pieters, jd, dienende dhr Ruelles

p.157	
157a	01-07-1656 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Joos Sijs en Driesijntje de Rijcke, uxor Grietje Brassele, uxor Herman Jansse Met belijdenis : Jan Marchand Maijken Jans, uxor Andries Lepijn, tamboer onder dhr Buvrij Digna Loeijssen, uxor Abraham Olijslaeger
157b	30-09-1656 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Pieter Sonnevijle en Neeltje Claijs, wonende in Prins Willemspolder Cornelis Jacobsen en Leuntjen Jans [onduidelijk of er een relatie is] Lambrecht Bockenbergh en Marij Bockenbergh, jd, zijn zuster
157c	[30-09-1656 vervolg] Cornelia Hendricks, huisvr. van Christoffel van Limburgh, dewelke, haar man van haar weggegaan zijnde, zich heeft laten beslapen door enen Jan de Pijper, soldaat onder dhr Buvrij, en "daer van bevrucht", wordt afgehouden.

157d	[30-09-1656 vervolg] Ontvanger Bartholomeus Diericx beklaagt zich over griffier Jan Carels de Vuijst, die hem int openbaar heeft uitgescholden; wordt bijgelegd.
157e	27-01-1657 Neelken Pierens beschuldigt diaken Jacob de Vloo haar met een rotting geslagen te hebben op de zeedijk tussen Oostburg en Prins Willemsdorp; de Vloo heeft wel spijt haar geslagen te hebben, niet wetende dat zij een lid van de gemeente was, maar was door haar de dag ervoor uitgescholden; [p.158] wordt nog niet bijgelegd, daar hij haar voor de magistraat gedagvaard had.

p.158	
158a	04-02-1657 Diaken Jacob de Vloo verzoekt tot het avondmaal toegelaten te worden; wordt afgeslagen, omdat door afwezigheid van ouderling Legier Marchand de kerkeraad niet compleet is; wordt verzocht de kerkeraad te vernieuwen en de magistraat gedeputeerden te verzoeken.
158b	23-02-1657 De dienaar had diaken de Vloo verzocht zich te onderwerpen aan het oordeel van de kerkeraad. Morgen zal verkiezing plaats vinden
158c	24-02-1657 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden, burgmr Abraham Lems en griffier Jan Carels, nomineren dubbelgetal tot ouderling (i.p.v. de afgaande Legier Marchand): Abraham Lems [ook Lemps], burgmr., en Anthoni Gerritsen, schepen, en tot diaken (i.p.v. afgaande Jacob Mogge): Willem Pauwelsen en Isaac van Bueren; [gekozen 25-2; bevestigd 18-03]

p.159	
159a	31-03-1657 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jacob van de Spiegel en Jaquemijntjen Andries, uxor Agatha de Lannoij, uxor van Lambrecht Bockenbergh Met belijdenis : Anneken Noest, jd Sara Tersteijn, jd Pieter Goethals en Josijntje van Aelst, uxor Pierijntjen Goethals, uxor Jan de Schuijmer
159b	[31-03-1657 vervolg] Aert Geurtsen, dronken geweest, wordt weer toegelaten
159c	30-07-1657 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Lieven Stortewagen en Maria Boessemaer, zijn huisvr. nog degenen, die onder de comp. van capt. Le Lion met attestatie van Ravesteijn gekomen zijn: Henric Berrij en zijn huisvr. Huijbert Lowijs, sergeant, en zijn huisvr. Catelijne Hendric Colding, sergeant, en zijn vrouw Hendricksken Tamas(sic) Fitswert, corporaal, en Ida Poormans (?), uxor Robbert Thomson, corporaal Joannes Flud, capteijn des armes, en Janneken uxor Alexander Kien en Susanna uxor Rogier Recht en Grietje Willems, uxor Thomas Daniels en Maijken uxor Lowijs Thomas Thomas Ri[c]herdson [sic; de c lijkt vergeten] Willem Bredderton Richard Terrent Catharina Asscheton, huisvr van Joannes Asscheton, vendrich Tanneken Davidts, huisvr. van Diric Wets
159d	[30-07-1657 vervolg] Claeij du Camp heeft Isaac van Bueren op de markt kwalijk bejegend, heeft spijt; zijn verzoend; toegelaten
159e	[30-07-1657 vervolg] Niesken Pieters en haar dochter Elisabeth worden afgehouden over schelden op diaken Jacob de Vloo en zijn huisvrouw.
159f	06-10-1657 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Aernout Diericx, jm

	Joos Goethals Henric Cijngels [en] Willemijntje Boone, uxor Maetjen Jaspers, huisvr van Andries Harsing
--	--

p.160	
160a	05-01-1658 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Clara Jans dr, wonende met jo[nchee]r Bocsel Maria Bockenberg, jd Jacob van Costenobel Catelijne Seijs
160b	26-01-1658 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden, David Gerritsen, schepen, en griffier Jan Carels de Vuijst, nomineren dubbelgetal tot ouderling: Pieter Eliassen van den Roeth en Jan Carels de Vuijst , tot diaken: Joos Goethals en David Gerritsen ; [gekozen 27-1; bevestigd 17-2]
160c	06-04-1658 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Adriaen Andries[en] Tersteijn, jm Catelijntjen Teerlings, jd Grietje Roothoof, jd
160d	[06-04-1658 vervolg] Cornelia Henricx, sijnde verlatene vrouwe van Stoffel van Limborgh, voor wettelijke echtscheiding zich met een ander verlopen hebbende, en daarop van de tafel afgehouden, wettelijk getrouwd met blijk van moedwillige verlating, wordt op verzoek weer toegelaten tot de tafel.
160e	06-07-1658 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Joos Allaert en Paulijntje Paulus, uxor Neeltjen Claijs, uxor Mahieu de Volder, constabel op Ste Catelijne Tanneken de Smidt, uxor Pieter Montens Adriaen Braems Met belijdenis : Cornelis Jolijt, vendrich van commandeur Ruelles Jan de Can Paulus Zeeus de jonge Janneken Goethals
160f	05-10-1658 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Maijken Bodeck, huisvr. van Jacob Polane(?) [door verbetering onzeker] Catelijne Dircks, vid.a Hans Werve Met belijdenis : Gerrit Jansen, jm, soldaat onder capt. Lion Hans Martens, jg

p.161	
161a	04-01-1659 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Arent Adriaensen Pieter Robbertsen Jacob Blicck
161b	25-01-1659 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden burgmr Pieter Elias van den Roeth en schepen Bartholomeus Diericks nomineren dubbelgetal tot ouderling (i.p.v. Abraham Lemp): burgmr Pieter Eliassen van den Roeth en Bartholomeus Diercx, en tot diaken (i.p.v. Wilm Pauwelsen): Joos Goethals en Henric van Calenberge; [gekozen 26-01; na 3 voorstellingen bevestigd]
161c	05-04-[1659] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Maijken Joris, jd Met belijdenis : Abraham van Werdel Pieter Willemsen Tersteijn

	Gerrit Gerritsen Tanneke Ganseman, wed. Carel Geleijn Cecilia de Buvrij Anna Catharina Schurer Janneke Massaer Anneke Snyers Rijcksken Noest Aeltjen Aerts Elisabeth de Bruijne Maijken Bosberge Tonijnken Bosberge
161d	05-07-1659 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jan Gerritsen en Willemijntjen Robberts, uxor Maijken Michiels, jd Prijntjen Limiers [le Miere] Anna Pieters uxor Wilm Tempel Met belijdenis : Abraham van de Ende, jg Jan Goethals, jg Catelijne Carels, jd
161e	04-10-1659 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Catelijntjen Blanckaerts, huisvr. van Gommert Janssen Claijs Fransen [en] Jaquemijntjen Isaacx, zijn huisvr. Paulijntjen Daniels uxor Adriaen Olfaert, casteleijn op de hofstede van dhr Thibaut in Prins Willemspolder
161f	03-01-1660 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : [p.162]

p.162	
162a	[03-01-1660 vervolg] [Aangenomen met attestatie] Adriaentje Kents, uxor Adriaen Smalleganck Cornelia de Ruelles, jd Cornelia Boogaert, jd Met belijdenis : Franchoijs van den Kerckhove Jan Berchuijsen Cornelis Teerling Elias Blicck Steven van Leerberge Roelandt van Leerberge Adriane van Oolandt, jd Vijntje Martens, jd
162b	[03-01-1660 vervolg] Margriete Braselle afgehouden, omdat zij buiten echt bevrucht is, zoals zij ook bekend heeft.
162c	31-01-1660 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden burgmr Bartholomeus Diericks en schepen Abraham Lemp nomineren dubbelgetal tot ouderling (i.p.v. wijlen Jan Carelsz de Vuijst): burgmr Bartholomeus Diericx en Jacob Mogge, tot diaken (i.p.v. David Gerrits): Jacob de Vloo en Henric van Calenberge [ook: Hendric van Calenbergh]; [gekozen 1-2; na drie afkondigingen in hun dienst bevestigd]
162d	03-04-[1660] – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Digna de Moor, jd Hernijntjen Jacobs, jd Anna Goverts, jd Joos Eckart Lambrecht Jongepier, jg Willem Mogge, jg Jochum Matthijs, jg Aert Tavernier Leendert Gijseling en Jaquemijntje Walrave, uxor

162e	[andere hand] 22-09-1660 De kerkeraad van Oostburg ten overstaan van gecommiteerden uit de magistraat, bailliu David Coolhans en schepen Abraham Lems, besluit het beroepen van een predikant in plaats van mr Johannes Willaerts, goed. mem., nog even uit te stellen, en informatie over mogelijke personen in te winnen, temeer daar de Classis [p.163] op 7 oct. 1660 gehouden zal worden; men zal tot maandag de 27e wachten; men zal Ds Guiljelmus Reijnvaan van Aardenburg vragen om die vergadering voor te zitten.
------	--

p.163	
163a	27-09-1660 – Beroeping Men beroept met algemene stemmen mr Franciscus Swancke, predikant tot Ste Cruijs. Preses Guiljelmus Reijnvaen, schepen Abraham Lems, en ouderling Bartholomeus Dircksen worden afgevaardigd naar de Classis om approbatie te verzoeken en daarna met de beroepen predikant te "handelen".
163b	[nu verder in de hand van Ds Swancke] De classis heeft 7 oct. geaprobeerd.

p.164	
164a	15-10-1660 David Coolhans, (die de commissie had overgenomen van Abraham Lemps), Bartholemeus Dirksen en Ds Reynvaen naar Ste Cruijs vertrokken om het beroep op Ds Swancke te verzoeken.
164b	27-11-1660 Is in de kerkeraad de kerkelijke attestatie van Ds Swancke overhandigd
164c	28-11-1660 Is Ds Swancke door Ds G. Reijnvaen, predikant tot Aardenburg, in zijn dienst bevestigd.
164d	04-12-1660 Predikant Swancke rapporteert, dat de weduwe van Ds Willaerts alle haar bekende kerkboeken aan hem heeft overgeleverd: 1-- gedoopten en geondertrouwd, beginnende met t jaar 1606, de gedoopten eindigend sept. 1624, en de ondergetrouwd eindigend 1632 2-- gedoopten 1624 tot 1632 3-- lidmaten, gedoopten, ondergetrouwd van 1632 tot 1638, gedurende de dienst van Ds van Pere. 4-- lidmaten en ondergetrouwd van 1638, onder ds Willaerts, tot nu toe 5-- de gedoopten van 1638, onder ds Willaerts, tot nu toe 6-- nog enige rekeningen van de armen, te weten 6 van de diakenen en 1 van ontvanger Lemps [onder stond: al deze (en andere) stukken heb ik aan de kerkeraad overgeleverd 15 mrt 1671] [in de marge stond: nevensgenoemde stukken zijn in handen [van] Ds Hunnius overgeleverd, doch geen blijken van de eigendommen van landen en huizen, de armen toekomend, aangezien die tot nog toe niet te voorschijn zijn gekomen, actum 9 febr 1676]

p.165	
165a	01-01-1661 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie van IJzendijke: Ariaentje Baisack, huisvr. van Gillis Willems Met belijdenis: Abraham Cromstringhe Aernoudt Laurens Aeriaentje Baltens Grijtje Reijnmans Cornelia Sterteijn [sic; lees Tersteijn] Marij Marchant Laurijntje Willems Pieternele Willems
165b	[01-01-1661 vervolg] Is gelezen een brief van luitenant de Moor, die uit naam van zijn huisvrouw, die ziek is, wil, dat zijn zwager commandeur Buvrij afgehouden wordt, maar er is geen bewijs voor de klacht, die bovendien oud is.
165c	02-01-1661 – Avondmaal gehouden
165d	12-02-1661 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw David Coolhans en schepen Abraham Lemps, nomineren dubbelgetal [p.166] tot ouderling (i.p.v. Pieter Eliassen van der Roeth): Jacob de Vloo en Legier Marchant, tot diaken (i.p.v. schepen Joos Goethals) Jan Pieter Heynsen en Pieter de Feve; [gekozen 13-2; bevestigd 6-3]

p.166	
166a	zie 165d
166b	02-04-1661 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Janneken Massarie, van Middelburg Met belijdenis : Joos Goethals Joos Seeuws Gillis Goethals Robbert van Aelst Rombout Rombouths Sara Jansen

p.167	
167a	[02-04-1661 vervolg] Jan Marchant betoont leedwezen over zijn "hoererie" voor desen bij hem begaan; weer toegelaten
167b	03-04-[1661] – Avondmaal gehouden
167c	15-05-1661 – Rekening Present schepenen Pieter Eliassen van der Roeth en Abraham Lemps heeft Joos Goethals rekening gedaan over de periode 23 feb 1660 / 2 mrt 1661; meer uitgegeven £12-19-6¼
167d	09-07-1661 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Barbara Matheussen, met attest van Sluis Met belijdenis : Sara du Pre Cornelia Janssen de Roo
167e	[09-07-1661 vervolg] Is mede vastgesteld op verzoek van burgmr Diercksen om 22 gem. land, die de armen had liggen in het 2e deel Prins Willemspolder, te ruilen (verlanden) tegen 20 gem. land, die de burgmr had liggen in t 1e deel derselver polder, omdat de burgmr de timmer had gekocht, die op t land van de armen stond.
167f	10-07-1661 – Avondmaal gehouden

p.168	
168a	01-10-1661 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Dingentje Cornelis, met attest van Poortvliet Met belijdenis : Elisabet Dieriecxsen Adriaentje de Brune
168b	02-10-1661 – Avondmaal gehouden
168c	31-12-[1661] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jacob Blieck, attest van Vlissingen Abraham van den Einde, attest van Sluis Met belijdenis : Anneken Pieters Mary Stevens Jan Bruygom Jacob Sonnevijle Sara de Can Cornelia Willemsen Stertein [sic; lees Tersteijn] Trina Tempels
168d	01-01-1662 – Avondmaal gehouden
168e	04-03-1662 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Coolhans en schepenen van der Roeth nomineren dubbelgetal tot ouderling: burgmr [Abraham] Lemps en Jan Pieter Heijnsen, tot diaken: Joos Allart en Arent Adriaensen

p.169	
-------	--

169a	05-03-1662 Uit het dubbelgetal door de gemeente gekozen: Abraham Lemp en Arent Adriaensen. ; bevestigd 26-3
169b	01-04-[1662] – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Andries Dieriecsen van Lembeke Margrita Thilles, vrouw van Jan Tempel
169c	[02-04-1662 "des anderen daghs"] – Avondmaal gehouden
169d	01-07-[1662] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Marinus Adriaensen en vrouw Maria Proole, van Tholen Elisabet Cuypers, van Middelburg Magriete Reymans, van Sluis
169e	[02-07-1662 "des anderen daeghs"] – Avondmaal gehouden
169f	16-07-[1662] – Rekening Present burgmr Jacob de Vloo en Pieter Eliassen van der Roethe is rekening gedaan door Hendrick van Calenbergh, diaken, van t jaar 1661; meer uitgegeven £74-13-6
169g	13-08-[1662] – Rekening Present burgmr Jacob de Vloo en schepen Bartholomeus Dieriecxsen is rekening gedaan van de armen door Jan Geerts in plaats van David Geerts als diaken over t jaar 1659; meer ontvangen £6-16-8½

p.170	
170a	23-09-1662 Kerkeraad en gedeputeerden Pieter Eliassen van der Roeth en Bartholomeus Dieriecxsen, schepenen, nomineren dubbelgetal tot diaken (i.p.v. de overleden Pieter de Vijfe): Jacob de Vloo, burgmr, en Jacob Loysen, maar is dit getal de gemeente niet voorgesteld om redenen, maar opgehouden.
170b	07-10-[1662] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Adriaen Lauwaert en huisvr. Berbel Rokenijs, met attest van t Retrechement [Retranchement] Pieter Brulois en vrouw Mary de Graef, met attest van Middelburg Met belijdenis : Jacob de Vuyst Jan Timmes
170c	[08-10-1662 de volgende dag] – Avondmaal gehouden
170d	06-01-1663 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Janneken Rispe, met attest van Cadsant Maetje Goethals, van IJzendijke Marie Magielsens, [van Aardenburg] en Janneken van de Steene, van Aardenburg Hillegund Hindricksen, van St Maartensdijk Abraham Maubert, van de franse gemeente van Groede Met belijdenis : Jannes van Calenbergh Giljaen(sic) Gijssels Jannes Segers Josyntje Eckaerts Tanneken Segers Joos van den Bossche
170e	[07-01-1663 "d' andren daeghs"] – Avondmaal gehouden
170f	03-03-1663 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden burgmr Jacob de Vloo en schepen Bartholomeus Dieriecxsen nomineren dubbelgetal tot ouderling: burgmr Jacob de Vloo en schepen Pieter Eliassen van der Roeth , tot diaken: Joos Allaert en Adriaen Janssen; [gekozen 4-3]

p.171	
171a	24-03-1663 In hun dienst bevestigd [zie 170f]
171b	07-04-[1663] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie :

	Abigaël de Nolf (?of Wolf?), van Middelburg Neeltje Jans, van Sluis Susanna Jans, van St Kruis Met belijdenis: Matthijs Baert Janneke Verbrugghe Paschine Pieter Heynsen Thonyntje Loysen
171c	[08-04-1663 "des anderen daeghs"] – Avondmaal gehouden
171d	07-07-1663 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Mary Vermeulen, van IJzendijke Maetje Meussen, mede van IJzendijke Jacob Bouwens en zijn huisvr, van Schoondijke
171e	[07-07-1663 vervolg] Thonijntje Bosberghe, huisvr. van Jan Vermeulen, betoont leedwezen "omdat sy te voren eer sy trouwden by haer man hadde by geslapen"; wederom toegelaten.
171f	06-10-[1663] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Catalina Leujaerts, van Schoondijke Catalina Maurus, [van Biervliet] en Catalina Streraerts, van Biervliet Elias van der Roeth, van Vlissingen Janneken Thomas, van Groede Adriaentje en Mary de Langhe, van St Kruis Met belijdenis: Susanna Thyls Janneken Gryson Magdalena Jacobs Aernout Seeuws Mary de Rede Margriete Melis Janneken Lempes
171g	07-[10-1663] – Avondmaal gehouden
171h	05-01-1664 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Jannetje [er staat Jarnetje] Jans, uit den Haghe Pieter de Clerck en zijn huisvr, van Breskens Pieter de Langhe en Tonyntje Pauwels [er staat Paulwes] zijn huisvr., van IJzendijke Mary Manteau, van IJzendijke Aernoudt Stoppels, van Zuidzande Goeltje Muelenaers, van Casandt Met belijdenis: Jacumyntje Vercarre Mary van Calenbergh Janneke Schrey Susanneke Wilsens Arentje Zeedyckx Tanneke de Vooght Adriaen Holfers
171i	06-[01-1664] – Avondmaal gehouden

p.172	
172a	29-03-1664 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw David Coolhans en oud burgmr Bartholomeus Diericxsen nomineren dubbelgetal tot ouderling (i.p.v. wijlen Abraham Lempes): burgmr Jacob de Vloo en Bartolomeus Diericxsen , tot diaken: Hendrick van Calenbergh en Jacob de Vuyst; [gekozen 30-3; bevestigd 20-4]
172b	05-04-[1664] – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis: Mary Coolhans Willemijntje Vincentse
172c	05-07-[1664] – Voorbereiding

	Aangenomen met belijdenis : Mary Tersteyn Met attestatie : Anneken Vollenhove, met attest van IJzendijke Janneken Goettoe, van Schoondijke Marinus Janssen en zijn vrouw Jannighjen Jans, van Claeswael
172d	[05-07-1664 vervolg] Elisabeth Daems toont leedwezen, "dat sy haer met Aert Lauwrens op syn belofte van haer te trouwen in hoererie verlopen hadde"; krijgt consent om ter Groede te communiceren, "daer sy vertrocken was met de woninghe".
172e	[05-07-1664 vervolg] Zijn bovendien nog verscheide personen onder de comp. van capt. van de Swalme met attestatie van Sas [van Gent] aangekomen, "welcke te sien syn int register".
172f	22-09-[1664] – Rekening Present oud burgmr Jacob de Vloo en schepen Jan Pieter Reynsen(sic) heeft Pieter Eliassen van der Roeth als ontvanger van de armgoederen rekening gedaan; meer uitgegeven £5-11-11¼ Hierbij is te noteren, dat na de dood van burgmr [Abraham] Lemp, die ontvanger van de armgoederen was, in het voorleden jaar in zijn plaats was aangenomen Pieter Eliassen van der Roeth, en dat op de volgende condities [p.173]

p.173	
173a	[22-09-1664 vervolg] Conditioes voor de ontvanger van de armgoederen: moet borg stellen; wordt aangesteld voor 7 jaar, en kan verlengd worden; krijgt £1 voor t stellen van de rekening; voor ontvangloon 5%; voor vacatie een rijksdaalder daags, maar voor verre reizen naar discretie van onkosten; rekening te doen in april (in 1664 over 1662 enz.).
173b	04-10-1664 – Voorbereiding Aangekomen met attestatie van IJzendijke: Susanneken Cornelis, huisvr. van Gerrit Sas Jan van den Bilck met zijn vrouw Leuntje Janssen Met belijdenis : Jaques du Buvrij Catalina Goethals, dochter van Bodijntje sal. Jacumyntje Marchant Lisebeth Lauwersdochter, op de hofstede van Berghen Berbel Cuypers
173c	[05-10-1664 "des anderen daeghs"] – Avondmaal gehouden
173d	03-01-[1665] – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Jan du Buvrij [vervolg op p.174]

p.174	
174a	[03-01-1665 vervolg] [Aangenomen met belijdenis] Adriaen Kesel met zijn huisvr. [MvW?] Maetje van Weedale [?hoort deze bij voorgaande] Gilles Verbruggh, wonende op de hofstede van Joos van Haelst Christiaan Simoense Tanneke van den Bossche, tot "cleyne" Stevens Janneken Loyssens Mary Tornels, huisvr. van Laureys de Vos, corp. onder capt. van de Swalme Met belijdenis [sic; lees met attestatie]: Jan Amioens, van Biervliet Janneken Schoor, van Biervliet, wonende tot sergeant Jeffrij Janneken Lodewyckx, wonende op de hofstede van Cornelis Laureys Catalina de Geuse, van Aardenburg, wonende op Ellicul hofstede
174b	[03-01-1665 vervolg] Jan de Schuymer betuigt leedwezen "omdat hy tevoren by syn diensmaeght hadde by geslapen"; toegelaten
174c	[03-01-1665 vervolg] Aert Lauwereys betuigt leedwezen over dat hij met Lisebeth Daems "hoererie" gepleegd had; toegelaten
174d	[03-01-1665 vervolg] Jacob de Vuyst, griffier, en zijn huisvrouw Sara Tersteyn betuigen beide leedwezen, "omdat sy te voren hadde by malcandren geslapen"; toegelaten

174e	04-01-[1665] – Avondmaal gehouden
174f	26-03-1665 Is vanwege de kerkeraad met Jan van der Muelen en Marinis Adriaensen als voogden van het sterfhuis van Adriaen Bosberghe geaccordeerd (op conditie van approbatie magistraat) over de elf jaar pacht (beginnend 1652 en uitgaand baemisse 1665) tegen (aanvankelijk 17 gld jaarlijks); in 1659 had hij vermindering met 4 gld gekregen, maar men wist nu niet meer over hoeveel jaar dat ging;

p.175	
175a	14-03-1665 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw [David] Coolhans en schepen [Jacob] de Vloo nomineren dubbelgetal tot ouderling: Jacob de Vloo en Adries (sic) Pietersen Tersteyn, tot diaken: Adriaen Janssen en Steven van Leerberghe; [gekozen 15-3; bevestigd 5-4]
175b	04-04-1665 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Johannes Jordaens, van Sluis Centine de Flauw, van Zuidzande Met belijdenis : Catalina Sturms, huisvr. van Joos Casier, soldaat op St. Ca[talina] Francine Bakeroot, tot Meerten de schippers Janneke Tempels Anna Spiegels, op St Catalina Sussanna Lyppijn, op St Catalina Jaquymijntje Meyers, vrouwe van Vlieger
175c	05-04-[1665] – Avondmaal gehouden

p.176	
176a	04-07-1665 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Bernart Praet, soldaat onder capt. van de Swalme, met Tanneke Cornelis, zijn vrouwe, van den Oudeman Leuntje Abrahams, de vrouwe van Isaack Kensen, van Schoondijke Agnieta Schuraer (sic), van Sluis Lysebet van der Beecke, van Vlissingen Catalintje Cens, van Vlissingen
176b	05-[07-1665] – Avondmaal gehouden
176c	03-10-[1665] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jan Goethals, van Middelburg Isaack de Vuyst, van Vlissingen
176d	04-[10-1665] – Avondmaal gehouden
176e	02-01-[1666] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Philips van Berendrecht, van Sluis Jacob van Hoorn en zijn huisvr // Rachel Jacobsen van de Voorde, van Vlissingen Jacob de Chalon, van Vlissingen Janneken Andries, van Middelburg Grietje Gerrits, van Breskens
176f	03-01-1666 – Avondmaal gehouden

p.177	
177a	03-04-1666 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Joris de Roo en zijn huisvr // Cornelia van Ackeren, van den Oudeman Pieter van K[er]khove, op Ellieuls hofstede, van St Laurens Jan France, mede op deselve hofstede, van Middelburg Met belijdenis : Mary de Brune Martintje Hendrick, dochter van Maetje tamboers Martintje Daniels, wonende tot Arents Mary Wilsens

	Mary de Vuyst Janneken de Vloo Mary de Corte, tot mr Francois Catalina Coolhans Pieternelle Claes, tot Marten de schippers Gerraert Vinck Claes Sonnevile Tanneke Sonnevile Cornelis Walrave, op Ellicul hofstede Lauris Verbeke, mede aldaer Catalina wevers, huisvr. van Anthony Risce Adriaentje de Reuse Anthonette la Grande
177b	04-04-[1666] – Avondmaal gehouden
177c	17-04-[1666] – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden Jacob Loyssen en Jan Geertsens, schepenen, nomineren dubbelgetal tot ouderling: [p.178]

p.178	
178a	Vervolg van 177c [Voorgesteld:] tot ouderling: burgmr Pieter Eliassen van der Roethe en schepen Andries Pietersen Tersteyn, tot diaken: Steven van Lerberghe en Francois van K[erck]khove; gekozen [18-4] Andries Pietersen Tersteyn en Francois van der Kerckhove; "doch terwijl de [drie] proclamatien van dese personen ginghen" is Andries Pietersen Tersteyn overleden, zodat nu van der Roethe gekozen is; bevestigd 13-6.
178b	03-07-1666 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Isaack Kentsen Meerten Robberts [?Is dit Meerten de schipper] Janneken Gerleys, tot schepen Geertsens Cornelis Laureys Aeltje Sniers, tot Adriaen Smalleganck Met attestatie : de lidmaten onder de comp. van capt. Berendrecht, met attest van Bredevordt, te zien in het register Gilles Salomonsen Rombouts en zijn huisvr // Maria Govers, vant Retrenchement Leendert Bastiaenssen Duarnier(?), van den Oudenman
178c	02-10-1666 – Voorbereiding

p.179	
179a	[02-10-1666 vervolg] Aangekomen [met attestatie] : Maetje Bosberghe, van St Kruis Met belijdenis : Meerten Lemps Jasper de Cramer [wrs. wordt bedoeld: de Cammer]
179b	[02-10-1666 vervolg] In de visite is bevonden dat er grote twisten zijn tussen de familie van commandeur Buvrij en die van baljuw Coolhans; men verzoekt hen zich van de tafel te onthouden, en stuurt afgevaardigden om hen dat mee te delen; de commandeur komt niet naar de deur, maar stuurt tegen 6 uur 's avonds een "latinschen brief" aan de predikant;
179c	03-10-1666 Men bespreekt de brief van de commandeur, en stelt een antwoord op; [loopt door op p.180]

p.180	
180a	01-01-[1667] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Pieter Baas en zijn vrouw Marij van de Caserie, van Nieuwvliet Pieter van Wedale, van Waterland Jan Mellekes, van Alten Met belijdenis : Carel Rabbouw Gilles de Rostine Jan de Donder

	Cornelia van Aelst
180b	[01-01-1667 vervolg] Thonyntje Loyssens, die ontrent over een jaar afgehouden was "over dat sy te voren hadde by haer man geslapen", betoont leedwezen; weer toegelaten.
180c	02-01-1667 – Avondmaal gehouden

p.181	
181a	26-03-[1667] – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw David Coolhans en schepen Jacob van Hoorn nomineren dubbelgetal tot ouderling: Hendrick van Calenbergh en Jacob van Hoorn, beide schepen, en tot diaken: Steven van Lerberghe en Elias van der Roethe; [gekozen 27-3; bevestigd 17-4]
181b	02-04-1667 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Josyntje de Moor, van Vlissingen Jan Storm en zijn huisvr // Catalintje Storms, en haer sone // Jan Storm de jonghe, van Agathak[erc]ke Met belijdenis : Tanneke de Groote Cornelia Lauwereys Pryntje van Hoecke Janneken Thiels Pieter de Clerck Pieter Maertens Tosseyn Lehuy Anthony Geersen
181c	03-04-[1667] – Avondmaal gehouden

p.182	
182a	02-07-1667 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Anthony Noteau en Catarina Willaerts, zijn vrouw, van t Retrenchement Janneke Tempels, van Middelburg Catalina van Nieuwkercke en Daniel Janssen, van St Kruis Jan Pieter Reynsen [Heynsen] en Adriaentje Lauwereys, van Philippine Catalina Oste, vrouw van Giljaem de Smit, van Schoondijke Met belijdenis : Robbert Jordaens
182b	[02-07-1667 vervolg] Jacob de Gran heeft grote ergernis gegeven door dat hij Sara Andries Tersteyn, weduwe van Jacob de Vuyst, toen zij ter kerke kwam, voor de deur van de kerk heeft aangegrepen, en haar de "cappe" wilde aftrekken, in presentie van alle kerkgangsters; hij wordt afgehouden.
182c	03-07-[1667] – Avondmaal gehouden
182d	31 jun. [sic; lees december!] 1667 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Marcus Laurens met zijn vrouw // Josintje Rispe, van IJzendijke, won. op de hofstede van dhr Thibaut Johan Heyman met zijn vrouw Leuntje Lucas, van Delfzijl Met belijdenis : Jacob Dierksen
182e	01-01-[1668] – Avondmaal gehouden
182f	29-03-1668 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw David Coolhans en schepen Jan Geertsens nomineren dubbelgetal tot ouderling: schepen Jacob van Hoorn en Joos Allart , tot diaken Elias van der Roethe en Leendert Daems; [gekozen 25-3]

p.183	
183a	31-03-1668 – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Adriaen Boone Adriaentje Bitters Jacumyntje Abrahams, huisvr. van Lucas Tanghe Jacumyntje Verleye, huisvr. van Joos Goethals Mary Sys, wed. van Jan de Schumer

	Met attestatie: dhr commandeur Christiaan Boreel, van t Sas van Gent Laureys Lycke, van Schoondijke Jacob Polane [en?] zijn huisvr // Grietje Lichtermans, van Liefkenshoeck Mary de Mol, van IJzendijke
183b	[31-03-1668 vervolg] Men zal Janneken [Andriessen {zie 184b}], die tot Arent Geursen woont, aanzeggen ditmaal af te blijven van de tafel, om de grote ergernis, die onder de gemeente gerezen is, "door de schandelycke mishandelinghe van de soldaten, haer aengedaen, waer toe sy selfs occasie gegeven heeft, door des avonts op de schansche graaf Hendrick te gaen, en daer by capiteyn Floot [Flud] eenighen tyt te verblyven".
183c	15-04-[1668] Ouderling Joos Allart en diaken Elias van der Roethe in hun dienst bevestigd.
183d	07-07-[1668] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Jan Mets en zijn huisvr. Janneken Mixs, van St Kruis Celia Louwers, van IJzendijke Susanna de la Place, van Middelburg Philippe des Chams [Champs] en zijn vrouw Anthonette Castre, van Sas [van Gent] Met belijdenis: Carel de Soete Cornelis van de Steene
183e	[07-07-1668 vervolg] Nische Pieters, Arent Lauwereys en Christiaan Simoense hebben hevige ruzie; afgehouden
183f	08-[07-1668] – Avondmaal gehouden

p.184	
184a	06-10-1668 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Elisebet Verbeke, wonende op Elieul hofstede, van St Anna der Muijden Laurijntje de Clerck, huisvr. van Jacob Auweghen, won. in den Henricuspolder, van den Oudenman de volgende onder de comp. van commandeur Boreel, met attest van Sas van Gent: Willem Coninckhoven, sergeant Hendrick Machielsens, sergeant Albert Ferleman Abraham de Malyn Cornelis Krynsen Cornelia Dryoens Rycken Stoels Fytjen Frans Lisebet Huysen Lisebet Verelst Maria Hofman Sara Davids Aeltje de Jonghe Maria Albers Nog: Wilhelmus Janssen en zijn huisvr. Maria Wilhelmus, van ter Tholen
184b	[06-10-1668 vervolg] Janneken Andriessen, die om gerezen ergernis [zie 183b], was afgehouden, wederom toegelaten.
184c	[06-10-1668 vervolg] Is ook bijgelegd de kwestie tussen Aert Lauwereys, Elisebet, zijn suster, en Christiaan Simoense; toegelaten
184d	07-10-[1668] – Avondmaal gehouden
184e	05-01-[1669] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie: Adriaen Stoffels en zijn huisvr. Delia Vergison, van Sluis Janneken Oby, van Vlissingen Met belijdenis: Anthonette Verhaghe Mary Sas Cornelia Sonnevile Christine Geunsen Dirkje van Loo

	Magriete van Minne Jacumintje de Corte Aeltje Geesdale [Geersdale] Berbel Chatteau Pieternelle Hasebroeck
184f	06-01-[1668] – Avondmaal gehouden
184g	31-03-[1668] – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jacob Diercxsen en burgmr Francois van den Kerckhove nomineren dubbelgetal tot ouderling: griffier Jacob de Vloo en Adriaen Janssen, tot diaken: Isaack Kentsen en Jacob Blieck; [p.185] [gekozen]

p.185	
185a	06-04-1669 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Fintje Johannes Aertsen, van Vlissingen Jan Joris en zijn huisvr. Sara Sniers, van Groede Jan Gilles, van Aardenburg Met belijdenis : Jacob Fax Geeraert de Wael Adriaen Verdonck en zijn huisvr. Sara Cornelissen Adriaen de Reede Cryntje van Oorten Gillyntje Wyngaerts Thonyntje Teerlingh Cornelis Bal
185b	[06-04-1669 vervolg] Martyntje Daniels, die afgehouden was omdat zij voor haar tijd in de kraam gekomen was, heeft leedwezen betuigd en is weer toegelaten
185c	07-04-[1669] – Avondmaal gehouden
185d	13-07-1669 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Maerten Troy, smid, en zijn vrouw Mary Merelaer, van Nieuwvliet Adriaen Baert en zijn vrouw Janneken Willems, van St Kruis Elias van der Roethe, van Middelburg Jacob Polane en zijn vrouw Sara Ruse, van Liefkenshoeck
185e	14-07-[1669] – Avondmaal gehouden
185f	05-10-[1669] – Voorbereiding Aangenomen met belijdenis : Marinus de Witte, jm Met attestatie : Catarina Conjets, van Sluis, won. in de Hendrickus polder Johannes van Calenbergh en zijn vrouw Janneken Schrey, van Zuidzande Jasper de Cammer, van Aardenburg, woont tot Sara de Mol Sara Versteegh, huisvr van luitenant de Bois, van Zas [van Gent] Aernoudt Soets en zijn vrouw [doorgehaald: Catarina] Francine Costers, van Sluis, op Elieuls hofstede
185g	06-10-1669 – Avondmaal gehouden

p.186	
186a	04-01-1670 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Maetje Mattheus, vrouw van Joris de Roo Pieternelle Louws Met belijdenis : Maetje Piero Jannes Daems Philips Janssen Wilhelmus Tersteyn Pontius Broij Dierck van Wil Jacob Sonnevill

186b	[04-01-1670 vervolg] Marij de Bruyne betuigt leedwezen dat zij voor haar tijd in de kraam gekomen is; weer toegelaten
186c	05-[01-1670] – Avondmaal gehouden
186d	22-03-[1670] – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jacob Diericxsen en burgmr Francois van den K[erc]khove nomineren dubbelgetal tot ouderling: burgmr Pieter Eliassen van der Roethe en Adriaen Janssen, tot diaken: Jacob du Chalon en Jan Goethals; [gekozen 23-3; bevestigd 6-4]
186e	05-04-[1670] – Voorbereiding Geen nieuwe lidmaten aangenomen
186f	06-04-[1670] – Avondmaal gehouden
186g	05-07-[1670] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Lieven Meynart en zijn huisvr. Janneke Tersteyn, en dochter Abigail Meynaert, van St Kruis Pieternelle Prole van Schoondijke Janneken Thyls, van Sluis Met belijdenis : Anthony Jonghpier en zijn huisvr. Josyntje Ellebuyckx Elisabeth Pletser Maetje Thomas Dina de Rede
186h	[06-07-1670 "des volghenden daghs"] – Avondmaal gehouden

p.187	
187a	28-09-1670 De weeskamer klaagt, dat soms personen in ondertrouw opgenomen worden, zonder hun kinderen verweest te hebben; dit zal niet meer gebeuren.
187b	04-10-[1670] – Voorbereiding Aangenomen met attestatie : Jan Massaris, uitgediend sergeant, van Philippine Chryn Chrynssen Raveschot, van Vlissingen Janneke Risper, uit Cadzand Jelyntje de Pauw, uit Schoondijke [marge: mede met attest van Moerspuij, Maetje Moermans, vrouw van Jan de Visser, op St Cataline]
187c	[04-10-1670 vervolg] Major Jaques du Buvry en zijn huisvr. Mary Coolhans betuigen leedwezen, dat zij bij malkanderen geslapen hadden, en dat zij in de kraam gekomen was, eer zij getrouwd waren; toegelaten
187d	[04-10-1670 vervolg] Bode deser stede Adriaen de Reede en zijn huisvr. Pieternelle Sas betuigen leedwezen, dat zij bij malkanderen geslapen hadden eer zij getrouwd waren, en dat zij voor haar tijd in de kraam gekomen was; toegelaten.
187e	[04-10-1670 vervolg] Nadien Meerten Troejen zijn bruid Cataline Nachtergaels in zijn huis genomen heeft, bij haar woont en slaapt zonder nog getrouwd te zijn, wordt hem aangezegd zich van des Heeren tafel te onthouden.
187f	05-[10-1670] – Avondmaal gehouden
187g	22-10-1670 – Beroep In de kerkeraad present schepenen Joos Allart en Adriaen Janssen van Rollegem brengen gedeputeerden van Sas van Gent, te weten predikant Daniel Sonneveld, baljuw Johan van der Meyde, en ouderling Aernoudt Adriaensen, beroep uit op Ds Franciscus Swancke als haar tweede leraar; hebben approbatie van de Classis dd 16-10. [zie 188a]

p.188	
188a	Copie van de acte van de Classis: Swancke komt in plaats van Isaack Janssonius Rybeeck sal.
188b	Dit beroep toegestaan op conditie dat hij blijft totdat in Oostburg een ander leraar beroepen is.
188c	28-10-1670 Het gequalificeert college besluit, dat men proponenten, die niet "publyck" zijn (d.w.z. die nog niet mogen prediken), niet zal ontbieden of horen; proponenten zullen verzocht worden hier in Oostburg te prediken.

p.189	
189a	03-01-1671 – Voorbereiding Aangenomen met attestatie :

	Anna Peters, met attest van der Veere Elisebet Broeckers, van Vlissingen Met belijdenis: Marij Stortewaghen Janneken van Haelst Jacumyntje Ruytters Tanneke van Haelst Mary Dierxs Pryntje Baerts Pieternelle Meus Maetje Kentsen Thonyntje Letre Susanneke de Roo Margriete Bal Josua van Haelst Jan Verbrugghe Adriaen Eecman Levyntje van Haelst Adriaen Lemp Marij van Thiel Hendrick Langhout Josyntje Leynsen
189b	04-01-[1671] – Avondmaal gehouden
189c	09-01-[1671] De predikant heeft van ds Leydecker van Retranchement gehoord, dat volgens de nieuwe "wetten" van de Classis, een vacante kerk, die een proponent publiekelijk hoort, alle publieke proponenten zou moeten horen "om niemand te prejudiceren". Dat zal nagevraagd worden. Antwoord ontvangen: als Leydecker dit zegt, dan moet het zo zijn, aangezien Leydecker over die revisie "bijzonder geweest was en die onder hem hadde"; men heeft de proponenten bericht, maar niemand is gekomen "wij vermoeden om het moejelijke regenachtighe en vuijle weer".

p.190	
190a	31-01-1671 Over de gewijzigde procedure van beroepen.
190b	Proponenten worden verzocht 6 febr. te Oostburg "hare gave te laten hooren", maar er is niemand verschenen.
190c	Is besloten te gaan luisteren naar Ds Oortman te St Anna [ter Muiden] en om Ds Schamselaer te verzoeken zich hier te laten horen.

p.191	
191a	15-02-1671 Men verzoekt de magistraat morgen gedeputeerden te sturen om een predikant te beroepen, maar die kunnen dan niet.
191b	16-02-1671 Kerkeraad en gedeputeerden Jacob Dieriecxsen, baljuw, en Jacob van Hoorn, schepen, benoemen in plaats van wijlen burgmr van der Roethe tot ontvanger van de armgoederen, op dezelfde condities [zie 173a], griffier Jacob de Vloo; de Vloo verzoekt te hebben, de twee laatste rekeningen, gedaan door van der Roethe, welke hem door de predikant de volgende dag zijn toegezonden.
191b	19-02-1671 Kerkeraad en gedeputeerden Jacob Dierxsen, baljuw, en Joos Allarts, schepen, beroepen i.p.v. Ds Swancke Ds Vincentius Oortman, predikant tot St Anna ter Muiden; Ds Swancke en ouderling de Vloo worden gedeputeerd om approbatie te verzoeken aan de Classis.

p.192	
192a	08-03-1671 De gedeputeerden [191b] rapporteren dat de Classis de beroeping probeert. Aangevuld met een 3e gedeputeerde, schepen Jacob van Hoorn, brengen zij op 12 maart het beroep over aan die van St Anna ter Muiden, die het toestaan op conditie dat ds Oortman blijft totdat een ander in diens plaats beroepen is.
192b	Nu verder in t handschrift van ds Oortman. [Opm. hjp: Ds Oortman en zijn opvolger Ds Hunnius hebben de nieuwe lidmaten aangetekend in een aparte lijst (1671-1691), die ingebonden was in het doopboek, en die in 1940 verloren is gegaan.]
192c	04-04-1671 – Voorbereiding door den beroepen predikant
192d	[04-04-1671 vervolg]

	Jan Geerssen mag wegens dronkenschap niet ter tafel
192e	05-04-1671 – Avondmaal gehouden

p.193	
193a	06-05-1671 Is door de beroepen predikant uit last van de kerkeraad in de Classe geklaagd, over zekere ondertrouw, gedaan op Schoondijke door Ds Koussemaker aan twee personen binnen dese stad wonende, die niet alleen geen behoorlijke verwezing gedaan hadden, maar die ook "in affiniteyt elkanderen te nau te bestaen", aangezien de bruidegom, Pieter Loureyns, wedr. van Tonyntje Loysen, wil trouwen met Adriaentje Blocks, wed. lest van Jan Pieter Reisens, maar tevoren van Abraham Lems, welke Abraham Lems eigen oom was van de voors. Tonyntje Loysen; de Classe oordeelt, de geboden op te houden, en de ondertrouw te vernietigen, actum 7 mei; [in de marge van deze classicale acte staat, dat ds Coussemaker, gehoord zijnde, verklaard heeft geen kennis hiervan gehad te hebben.] [Opm. Zie ook RAZV 53.1, Raad van Vlaanderen, n106, 16-6-1671. Raad consenteert.]
193b	10-05-1671 – Bevestigd Mr Vincentius Oortman door mr Franciscus Swancke bevestigd.
193c	17-05-1671 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jacob Diericksen en schepen Jacob van Hoorn besluiten dat ouderling Jacob van Hoorn, uitgediend zijnde, het ouderlingschap zal continueren; [p.194] nomineren in plaats van de overleden ouderling, burgmr van de Rhoete, dubbelgetal Jacob van Hoorn en Adriaen Janssen van Rollegem, beide schepen, en tot diaken: Jan Goethals en Johannes van Kalenberg; [gekozen 24-5]

p.194	
194a	24-05-1671 – Rekening Heeft ten overstaan van schepenen Jacob van Hoorn en Joos Allaert, mr Daniel Bosbergen rekening gedaan van de administratie die gehad heeft mr Elias van der Roete, overleden diaken, van april 1669 tot/met febr. 1670; meer ontvangen: £22-0-10, die betaald worden aan griffier Jacob de Vloo als ontvanger van de armegoederen, om in zijn rekening te goed te doen. Wordt verder besloten, dat de afgaand diaken niet langer dan 6 weken tot 2 maanden na afloop van hun dienst rekening zullen moeten doen.
194b	30-05-1671 – Rekening Is ten overstaan van gedeputeerden Jacob van Hoorn en Joos Allaert door Jacob de Vloo, ontvanger van de armegoederen, rekening gedaan over t jaar 1669; meer ontvangen £269-0-2½

p.195	
195a	17-06-1671 Is aan mr Jacob Wilsens gegeven goed getuigenis van zijn getrouwen dienst, gedurende de tijd van weinig minder als negentien achtereenvolgende jaren.
195b	04-07-1671 – Proefpredicatie [=Voorbereiding] Twee lidmaten aangenomen
195c	[04-07-1671 vervolg] Rapportage van de visite: Joris de Roo en Adriaentje Lems voelen zich niet "bereyt" te komen; Adriaen Kesel en zijn huisvr. Aeltje voelen zich door een beschuldiging van Vyntje Maertens "soo ontroert" dat zij zijn afgehouden; Dina de Rheeде wordt afgehouden "vanwegen ergerlycke geruchten, die haer naegaen"; Jan Geerssen blijft afgehouden i.v.m. zijn dronkenschap; is bevonden, hoe Cornelia de Roo, voor desen lidmaat dezer gemeente, jammerlijk klaagt, dat zij, sedert zij met Philips Wittevrongel getrouwd is geweest, door dwang van haar man wel drie jaar lang t gehoor van Gods woord en het avondmaal onthouden is; er zal nader onderzoek worden gedaan, en ook geklaagd worden bij commandeur Boreel, onder wiens compagnie hij dient; er bestaat ook een dergelijk vermoeden t.a.v. een vissersvrouw op t Fort Cateline.
195d	05-07-1671 – Avondmaal gehouden
195e	12-07-1671 Is gelezen zekere resolutie en voorstel van de Classis om lidmaten die de dag des Heeren ontheiligen te censureren, met verzoek aan ons en alle andere onderhorige kerken hun mening te geven; men vindt dit voornemen "heylyg ende billick"; de predikant mag dit 5 aug. in de Classis namens ons bekrachtigen.

p.196	
196a	08-08-1671 Is gelezen zeker consent van de Magistraat aan Pieter Laurens en Adriaentje Lems om te mogen trouwen; en ontvangen hun verzoek om bij ons ingeschreven te worden; gezien het feit dat de Classis hun vorige ondertrouw vernietigd had [zie 193a] zal verzoekers verwezen worden naar de Magistraat, om ingeschreven en getrouwd te worden, tenzij zij wilden wachten, totdat de classis opnieuw over de zaak gesproken zal hebben.

196b	sept. 1671 [geen datum vermeld] Is een ontwerp gepresenteerd van wat de administrerend diaken zal betalen: 1-- alle wekelijkse of maandelijks subsidien 2-- alles wat de kerkeraad ordonneert aan passanten te betalen 3-- alle declaraties en ordonnanties van arbeidsloon aan kleermakers, wolles en "lyne" naaisters, tot dienst van de armkinderen 4-- idem van de arme-kinderen schoenen te lappen 5-- idem 't schoolgoed en andere onkosten van boeken, bij de schoolmeester gedaan 6-- idem van de chirurgijn en de leverancier van de doodkist [7--] ten laatste de turf, die jaarlijks voor de armen opgedaan wordt
196c	03-10-1671 – Voorbereiding Verscheiden lidmaten aangenomen, zo met attestatie als belijdenis.
196d	[03-10-1671 vervolg] Rapportage van de visite, gedaan door de predikant en ouderling Jacob van Hoorn: Den visscher [zie 195c] met zijn vrouw zijn vertrokken van [Fort] Cataline; aangaande Cornelia de Roon heeft de predikant zowel met commandeur [Boreel] als met Philips Wittevrongel zelf gesproken, maar haar klacht wordt gelochend; de predikant heeft vergeefs getracht haarzelf op Slickenburg te spreken, maar zij was niet thuis; [p.197] zij zou nu van de schans te Candersant(?) zijn gaan wonen.

p.197	
197a	[03-10-1671 vervolg] Jan Geerssen nog steeds afgehouden; Anthony Geertsens wegens dronkenschap afgehouden; Dina de Rhede, aangesproken zijnde over oneer en dronkenschap ontkent "stoutelijk", maar bekent later; er was ook een manspersoon tot in de nacht t haren huize geweest, zonder evenwel enige oneer te plegen; haar wordt voorgehouden dat "aen de gebuyren door dickwylich nachtravotten quaet nadencken gaf"; blijft afgehouden.
197b	[03-10-1671 vervolg] Vyne Maertens en Aeltje Kesels zijn verzoend; weer toegelaten; Jooren de Rhoo van hier vertrokken zijnde, zal onderzocht worden of met zijn burens "bevredigt" is; zo ja, zal hem attestatie nagezonden worden [naar Zuidzande]; Adriaentje Lempers wederom afgehouden; Josyntje Leyts, ondertrouwd zijnde met Stoffel Dryon, heeft bekend "beswangert" te zijn; afgehouden; Francoys van de Kerckhove heeft Dina de Rheede in het aangezicht geslagen en later met Adriaen de Rhede op straat gevochten; hij bekent Dina geslagen te hebben, maar hij had Adriaen niet geraakt, hoewel hij zo dronken was dat hij niet meer weet wat hij wel of niet gedaan heeft; afgehouden; Adriaen de Rhede bekent met Francois gevochten te hebben, maar zij hebben weer vrede gesloten; hij mag ter tafel komen.
197c	[03-10-1671 vervolg] Is diaken Jacob de Callon broederlijk bestraft over t achterhouden van enig zout als de pachter kwamen om te "pegelen"; hij had er niet aangedacht, en heeft t later aan stadsbode Adriaen de Rhede bekend gemaakt; zei, dat t zout op zolder geraakt te zijn, "als de brant onlangs in zijn huys was".

p.198	
198a	04-10-1671 – Avondmaal gehouden
198b	[marge] 11-10-1671 Heeft de kerkeraad bij missive twee extracten van resoluties van Ed: Mo: Heeren Staten van Zeeland ontvangen, rakende enige resoluties bij de Classis van Walcheren, over t heiligen van de sabbath genomen, maar omdat de predikant door ziekte de classicale vergadering niet heeft kunnen bijwonen, heeft de kerkeraad de wil en begeren van haar Ed: Mo: "niet genoegsaem konnen vatten"; de brief zal bewaard worden.
198c	28-12-1671 Is voorgelezen een brief van Jacob van Horen [van Hoorn] over de oorzaak van zijn schielijk vertrek; hij draagt niemand iets kwaads toe; verzoekt ontslag van zijn ouderlingschap en kerkelijke attestatie; hij wordt gemaand ten spoedigste tot zijn vorige, kerkelijke en politieke, ambten weder te keren; brief verstuurd 18 januari.
198d	[28-12-1671 vervolg] Adriaentjen Lempers zal op eigen beproeving toegelaten worden.
198e	02-01-1672 – Voorbereiding Enige lidmaten aangenomen
198f	[02-01-1672 vervolg] Francoys van de Kerckhove bekent leedwezen; weer toegelaten; is de afhouding van Dina de Rheede, Josyntje Leyts, Jan en Anthony Geerssen gecontinueerd
198g	03-01-1672 – Avondmaal gehouden
198h	01-02-1672 Is een tweede brief van Jacob van Horen, gedateerd 27 jan., voorgelezen; hij wil niet terugkeren, "ten waere een reyse van 5 a 6 jaeren gedaen hadde" enz.; de vergadering had een dergelijke antwoord niet verwacht; men zal advies aan

	de classis vragen of men hem attestatie kan geven, omdat zijn gedrag voor die "onbedachte daet" onberispelijk was geweest; dit "gravamen" is niet in de Classis gebracht, ondermeer door de gedurige vorst en ijsgang.
--	--

p.199	
199a	06-03-1672 Anthony Geerssen heeft attestatie verzocht en gekregen, met aantekening over zijn levenswandel.
199b	20-03-1672 Jacob van Horen heeft via Thossain Lahu opnieuw attestatie verzocht; wordt besloten deze in briefvorm te sturen aan de kerkeraad van Cats, waar hij [nu] woont; [volgt afschrift] hieruit blijkt dat hij over 4 maanden enige bejegening had gehad met een lid van onze vergadering "over saken, die de policye raken" en daarover "soo beroert geworden" dat hij s anderen daags, zondag, stilzwijgend en uit misnoegen voor altijd uit Oostburg vertrokken is;

p.200	
200a	[20-03-1672 vervolg] Heeft ten overstaan van baljuw Jacob Dirix en voorschepen Joos Allaert gewezen diaken Isaac Kensen zijn rekening gedaan over de periode mrt 1670 – febr 1671; meer ontvangen £32-12-4¾
200b	26-03-1672 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jacob Dierix en schepen Johannes van Kalenberg nomineren dubbelgetal, niet alleen voor de afgaande ouderling en diaken, maar ook in plaats van de vertrokken Jacob van Horen; tot ouderling: schepen Joos Allaert , schepen Adriaen Janssen van Rollegem , Steven van L'erberge [Lerbergen], Isaac Kensen; tot diaken: schepen Johannes van Kalenberg , Adriaen Baert; de ouderling met het minste aantal stemmen zal maar een jaar dienen. [gekozen 27-3; bevestigd 18-4]

p.201	
201a	02-04-1672 – Voorbereiding Verscheidene lidmaten aangenomen
201b	03-04-1672 – Avondmaal gehouden De afhouding van Jan Geerssen en Josyntje Leyts is gecontinueerd; Dina de Rheede, nu getrouwd zijnde, gedraagt zich nu stichtelijk en is weer toegelaten; zijn opnieuw afgehouden Jacomyntje Walrave, Albert Ferleman en zijn huisvr. Mary Aernouts, als mede Jacob Sonnevyle, allen omdat zij zich voor het trouwen in bijslapen met de zijne verlopen hadden; ook Marij Stortekarre [lees Stortewagen?] wegens ergerlijke geruchten over haar wandel afgehouden; Adriaentjen Louwers weer toegelaten; wegens Catalintje Leynsen, die kerkelijke attestatie naar Axel heeft verzocht, zal aan de kerkeraad van Axel bericht worden, over de dieverij, gepleegd ten huize van Cornelis van der Steene; is in de visite bevonden, dat Jan Jory met zijn vrouw "fugityf" waren.
201c	08-05-1672 Over het houden van enige bedestonden in deze gevaarlijke toestand [van het land]

p.202	
202a	02-07-1672 – Kerkeraad gehouden Zijn geen ledematen aangenomen "vermits de trouble tyden" [in de marge staat: met attest aangenomen David Ameuw van IJzendijke] Er is ook geen tijd geweest om de visite te doen; Josyntje Leyts, Jacomyntje Walrave, Albert Ferleman en Marij Aernouts zijn huisvr., en Jacob Sonnevyle, worden op eigen beproeving toegelaten; het afhouden van Marry Stortekarre wordt gecontinueerd; afgehouden Christyntje Mestdach;
202b	03 juni [lees juli] 1672 – Avondmaal gehouden [opm hjp: een latere hand heeft in de marge gezet: cf lidm.boek van dezen tijd]
202c	14-08-1672 Is door de predikant en de administrerend diaken Johan Goethals overgezet de somme van £9, die hij de 9e deser op de Oostindische kamer tot Middelburg ontvangen had, vanwege enig "besett" dat Pieter Seys aan zijn moeder "besett" had, te weten 3/m int jaar, hetwelk ten profijte van de armen vervallen was mits het versterf van Geertjen Prince, die 17 april 1662 gestorven was, zijnde een zoon tot last van de armen gelaten heeft, en heeft de kamer drie jaren betaald.

p.203	
203a	01-10-1672 – Kerkeraad Twee leden met attestatie aangenomen. Mary Stortekarre en Christyntje Mesdach afgehouden
203b	02-10-1672 – Avondmaal gehouden
203c	oct. 1672 [geen datum vermeld]

	Kerkeraad en gedeputeerden stellen condities voor de nieuwe ontvanger van de armgoederen: loon 3% of 40 gld jaarlijks (naar keuze), £1 voor t stellen van de rekening, de ontvanger moet een register maken van alle armgoederen, enz.; tot ontvanger wordt aangesteld Pieter de Vrient, griffier deser stede, maar tegen 50 gld tractement. [in de marge een latere aantekening dat in 1678 een cohier hiervan opgesteld en in dit acteboek gezet, en daarna in 1680 een netexemplaar, te vinden in de kasse in de consistorie]
--	---

p.204	
204a	31-12-1672 Rapportage van de visite: Christyntje Mestdach en Mary Stortekarre zijn niet gevonden, zijnde met haar man in het guarnisoen; Zijn enige leden met belijdenis en attestatie aangenomen
204b	01-01-1673 – Avondmaal gehouden
204c	02-02-1673 – Rekening In presentie van baljuw Dierix en griffier de Vrient heeft Jacob de Callon, gewezen diaken rekening gedaan; ontvangen £155-12-8¾, uitgegeven £108-16-2, dus meer ontvangen £46-16-6¾
204d	25-03-1673 – Verkiezing Kerkeraad (m.u.v. diaken Jan Goethals); omdat gedeputeerden baljuw Jacob Dierix en schepen Jacob de Callon uit de stad zijn, wordt de verkiezing uitgesteld tot 30 april.
204e	01-04-1673 Pieter de Lange en zijn huisvr. is aangezegd dat zij hier het Avondmaal niet konden vieren, omdat zij hun attestatie (met de compagnie) op Sluis al hadden ontvangen.

p.205	
205a	[01-04-1673 vervolg] Francois van de Kerckhove, met schepen Jacob de Callon gevochten hebbend, afgehouden; Adriaentje Lemp, herbergierster, heeft enige zondagen getapt en geschonken en de kerkdienst verzuimd, afgehouden, evenals haar dochter Marij, die zich ergerlijk aangesteld had; Mr de Vrient, griffier deser stede, aangesproken, dat hij attestatie zou overleveren; hij heeft wel een attestatie uit Leiden vertoond, maar die is meer dan 4 jaar oud; hij wilde bovendien de attestatie bij zich houden en niet aan de kerkeraad geven.
205b	02-04-1673 – Avondmaal gehouden Mary Stortekatte en Christyntje Mestdach hebben al over enige tijd attestatie op Sluis ontvangen.
205c	16-04-1673 De predikant stelt voor een lijst van "bysondere sonden" op te stellen, en de Magistraat te verzoeken bij placaat daarop order te stellen. Dat zal morgen gedaan worden

p.206	
206a	17-04-1673 [er staat 1677, sic] Zie 205c
206b	30-04-1673 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jacob Dierix en schepen Calon nomineren op 8-4 dubbelgetal tot ouderling (i.p.v. schepen van Rollegem): Adriaen Baert en Jan Fransen den Rhoô; tot diaken (i.p.v. Jan Goethals): Cornelis van de Steene , en Jaspar de Kammer; [gekozen 9-4, bevestigd 30-4]
206c	25-06-1673 Visite door predikant en ouderling Adriaen Baert; Adriaentje Lemp en Marij, haar dochter blijven afgehouden, en ook (nieuw) Marij Kraye, de meijt, vanwege de veelvuldige ergenissen in de herberg gepleegd; Kerckhove en zijn vrouw zullen ontboden worden; Theuntje de Lange, metterwoon onder ons verblijvende, en deze drie maanden neerstiger tot het gehoor van Gods woort gekomen zijnde, zal onderzocht worden en naar bevind gehandeld.

p.207	
207a	[25-06-1673 vervolg] De ontvanger van de armen maakt bekend, dat hij in die kwaliteit voor de Raad van Vlaanderen was gedagvaard door de erfgenamen van raadsheer Pows [Bonifacius Pous] sal., tot invordering van een capitaal van £200 plus twee jaar intrest; dit geeft (zoals is te verwachten) problemen; de ontvanger moet eerst raadsheer Okkersen tot Middelburg bezoeken en daarna juffr. de weduwe [Pous] tot Zierikzee, om een deal te sluiten, en als dat niet lukt, dan een request aan de Staten Generaal;
207b	01-07-1673 Het Avondmaal wordt 8 dagen uitgesteld, "vermits de Spaensse(sic) regementen, in het omliggende lant eenige tijd gelegen hebbende, heden of morgen staen te vertrekken", waardoor de meeste lidmaten wel niet zullen kunnen komen.

	[N.B. Lees: Staetse regimenten; de vesting Oostburg en het fort St Catelijne werden in 1673 opgeheven, en de vestingwerken gedemolieerd en aan particulieren verkocht.]
--	--

p.208	
208a	02-07-1673 Heeft de ontvanger der armen, griffier de Vrient, rapport gedaan van zijn bezoek aan Zierikzee en de handtekening van juffr. Vincentia van der Haar getoond, dat zij de armen de reeds gemaakte onkosten zal vergoeden, mits de twee vervallen jaren rente ontvangende, en voorts belovend de armen de komende twee jaar "tot overlegginge vant capitael niet moylick te sullen vallen".
208b	08-07-1673 – Voorbereiding Is na de voorbereiding-predikatie en het aannemen van enige lidmaten met attestatie in consistorie verschenen Francoys van de Kerckhove en zijn huisvr.; tonen berouw; weer toegelaten; dhr griffier [de Vrient], in de visite niet thuis bevonden, is aan zijn "huys" bekend gemaakt, het voorstel, dat hij, wanneer hij zijn attestatie weer intrekt, dat de kerkeraad voldaan zoude zijn, mits dat op de oude attestatie aangetekend wordt, dat hij tot lidmaat dezer gemeente aangenomen was, maar hij heeft daarop niet gereageerd; de koster wordt gestuurd, en daarna een brief, enz.

p.209	
209a	09-07-1673 – Avondmaal gehouden
209b	30-09-1673 Enige lidmaten zo met attestatie als met belijdenis aangenomen; Is rapport gedaan van de visite: Jilles Goethals wordt afgehouden omdat hij op zondag vist en op de laatste biddag "aertnoten in t velt was gaen stelen"; May Diericks gesegt Kraye wederom afgehouden; griffier de Vrient blijft nog steeds weigeren in de consistorie zijn attestatie te overhandigen, maar men besluit de koster om zijn attestatie te sturen en daarop aan te tekenen , wanneer hij tot lidmaat is aangenomen, en is also tot lidmaat aangenomen.
209c	[30-09-1673 vervolg] Omdat tijdens het afgelopen Avondmaal zeker persoon, nog geen lidmaat zijnde, in zijn "eenvoudichheit" meenend zulks te behoren, zich ongemerkt mede gevoegd heeft aan de tafel des Heeren, zullen voortaan diakenen en ouderlingen wacht houden bij de deur en toezien op wie binnen komt
209d	[30-09-1673 vervolg] Adriaentje Lemps weer aangemaand; Cornelis van de Steene afgehouden, omdat hij Adriaen de Rhede int openbaar geslagen had;

p.210	
210a	01-10-1673 – Avondmaal gehouden
210b	18-12-1673 – Rekening Present [schepen] Jacob van Horen is door Jan Goethals rekening gedaan over april 1672 – april 1673; ontvangen £140-13-2, uitgegeven £117-16-5, dus meer ontvangen £22-17-9, die de rendant moet betalen aan juffr. de weduwe van de Rhoete tot afkorting van t geen de armen aan haar schuldig zijn over klederen.
210c	07-01-1674 – Avondmaal gehouden
210d	01-04-1674 – Avondmaal gehouden Adriaen de Rhede, dronken zijnde en met de pachter gevochten hebbend, afgehouden; Adriaen de Jonge, op de dankdag over de vrede met Engeland, door drank bevangen tijdens de predikatie uit de kerk lopende, afgehouden; Janneken Terjoy(? of Terjoen?) afgehouden; eveneens Adriaentje Lemps en haar dochter [Marij].

p.211	
211a	21-04-1674 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden Steven van L'Erberge en Jan Goethals (maar niet present), schepenen, nomineren tot ouderling: Jacob van Horen en Jan Goethals, tot diaken: Jaspar de Kammer en Philip Janssen; [gekozen 22-4; bevestigd 13-5]
211b	01-07-1674 – Avondmaal gehouden Wederom toegelaten Adriaentje Lemps en haar dochter, Adriaen de Rheede, Adriaen de Jonge en Janneken Terjoy(? of Terjoen?); is afgehouden Guliaeme Gyseling, vanwege twist met de bureu, en het slaan van zijn vrouw; zijn enige "sware twisten" op St. Cataline door tussenkomst van de kerkeraad bijgelegd; Willemina Vincentsen, die attestatie heeft verzocht, krijgt die niet voordat zij spijt heeft betuigd over de ergernis die zij heeft gegeven voor t aangaan van haar laatste huwelijk, bijslapende ... etc.; Cornelis Walrave betuigt leedwezen over zijn vloeken.

p.212	
212a	07-10-1674 – Avondmaal gehouden

	Wederom toegelaten Guiliame Gyselinck; is afgehouden Maerten Troij, dronkenschap; de twisten tussen Adriaen de Jonge en zijn huisvr. enerzijds met Jan Meyndale en zijn huisvr. anderzijds zijn door tussenkomst van de kerkeraad bijgelegd.
212b	21-10-1674 Is met het versterf van mr Jacob Wilsens besloten gedeputeerden uit de magistraat te verzoeken te beramen wat men zal doen.
212c	28-10-1674 Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jacob Diericks en burgmr Steve van L'Erberge, besluiten "na het sien der geschriften van eenige die haeren dienst presenteerden" dat men speciaal zal vernemen naar de volgende personen: David Moyaert, Cornelis Jobssen, Pieter Wilsens, Johannes Holfaert [en] Jacob Leunissen.
212d	04-11-1674 Is weer gehouden Collegium qualificatum, maar nog niets besloten omdat het onderzoek nog gaande was; met besluit ook te informeren naar mr Pieter Wynandt.
212e	25-11-1674 Opnieuw Collegium qualificatum; wordt besloten komende zondag verder te gaan met het beroep van een voorsanger en schoolmeester, doch eerst vernemen of mr Leunis Truy van Oost Souburg zich mede beroepelijk zal stellen, en dat hij nevens mr Cornelis Jobsen tzi donderdag tzi a.s. zondag zich zou laten horen.

p.213	
213a	09-12-1674 Was tot nog toe het beroepen uitgesteld o.a. wegens het verkeerd bestellen van de brief aan mr Leunis Truye, het Collegium qualificatum besluit nu voor te gaan; de toekomstige voorsanger zal, net als zijn voorganger, gehouden zijn t gansche jaar door school te houden, en de armkinderen voor half geld te laten leren; ook de consistorie dienst waarnemen; krijgt tractement en emolumenten gelijk zijn voorganger, en indien daar enig probleem ontstond, zal zoveel mogelijk hulp geboden worden; de onkosten van t solliciteren zullen bij de voorzanger zelf gedragen worden; baljuw Diericks belooft zijn best te doen voor de £50 tractement; worden genomineerd Cornelis Jobssen, Pieter Wilsens, Johannes Holfaert en Pieter Wijnandt, waaruit dubbelgetal Pieter Wilsens en Pieter Wynandt, en uiteindelijk met meerderheid van stemmen Pieter Wynandt, tegenwoordig voorsanger en schoolmeester [p.214] tot West Zouburg in Walcheren; de koster zal de beroepbrief brengen; na approbatie van de Classis heeft de beroepene de 16 deser zijn dienst aangevangen.

p.214	
214a	06-01-1675 – Avondmaal gehouden Maerten Troy weer toegelaten; Philip Janssen wordt afgehouden, omdat hij Jan Meyndaele de toegang had geweigerd tot een bocht [in de kerk] waarin hij een plaats gekocht had; Celia Lauwers mede afgehouden; Adriaentje Lemp op eigen beproeving toegelaten; Marij Lemp heeft gezegd af te zullen blijven zo lang zij "jonge meijt" is [opm: later blijkt zij zwanger te zijn]; Francoys van de Kerckhove, insisterende op zijn vorig verzoek om attestatie, krijgt deze, maar met de aantekening "van zijne gedaene cessi van goederen".
214b	07-03-1675 – Rekening Zijn in k[er]kenkamer verschenen de leden der kerkeraad om de rekening aan te horen van Johannes van Calenb[ergh] over zijn administratie als diaken, maar zijn de gedeputeerden van de magistraat niet verschenen [p.215], omdat zij met een voornaam Heer bezig zijn in stadszaken. Wordt uitgesteld.

p.215	
215a	06-04-1675 – Proefpredikatie [=Voorbereiding] Enige lidmaten aangenomen. Francoys van de Kerkhove heeft brief geschreven, verzoekende andermaal attestatie ordinariâ formâ, maar de kerkeraad blijft bij haar eerder gegeven attestatie [zie 214a]; Celia Lauwrens binnen staande, verzoekt opnieuw geadmitteerd te worden, wordt geweigerd omdat de gegeven ergernis groot was, en zij ook niet meer onder ons woonde; Philip van Bommel, naar Holland gereisd zijnde, heeft men nog niet kunnen aanspreken; Anthonij Noteau en zijn huisvr. Marij Diericks, en Cornelia Sonnevyle zullen afblijven om onderlinge huystwisten tussen man en vrouw; het afblijven van Marij Lemp gecontinueerd; Benjamin Loonis voelt zich niet geschikt om ter tafel te komen.
215b	07-04-1675 – Avondmaal gehouden
215c	21-04-1675 Verzoek om gedeputeerden te stellen

p.216	
216a	04-05-1675 – Verkiezing

	Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jacob Dierix en burgmr Steven van L'Erberge nomineren dubbelgetal tot ouderling: Joost Allaert, voorschepen, en Johannes van Calenberg, tot diaken: Cryn Crynssen van Raveschot en Daniel Bosberge
216b	[04-05-1675 vervolg] Heeft verder Johannes van Calenberg als diaken rekening gedaan; ontvangen £110-17-4½ en uitgegeven £75-3-11 dus meer ontvangen £35-13-5½, die hij zal betalen aan de wed. van der Rhoete tot afkorting van haar rekening tot last van de armen.
216c	05-05-1675 Is het dobbelgetal de gemeente voorgesteld en zijn buiten gewoonte "unig briefkens" door de koster ingeleverd, alle luidende op eenderling personen tot ouderling en diaken; wordt besloten komende woensdag hier over nader te spreken. [zie 217a]

p.217	
217a	08-05-1675 Wordt gesproken over de stemming [zie 216c] waarbij "door eenige ingeleverde briefkens eenparig op eenderlyck persoonen stemmende"; de gehele gemeente behoorde te stemmen en niet 7 a 8 leden; is om de rust te bewaren besloten de zaak te laten berusten; zijn op 19 mei bevestigd tot ouderling Johannes van Calenberg en tot diaken Daniel Bosberge.
217b	06-07-1675 – Proefpredicatie Is geprobeerd de grote twist tussen Mattys Baert en Maetje van Aelst bij te leggen; Maetje is bereidwillig, maar Mattys wil niet en verwijt ongefundeerd "het geslacht van de van Aelsten"; hij afgehouden.

p.218	
218a	[06-07-1675 vervolg] Isaac de Vuyst afgehouden omdat hij Anthonij Noteau geslagen heeft op de bededag; Marij Lemps, "in hoererye beswangert", afgehouden, evenals haar moeder omdat die haar dochter, zoals de kerkeraad haar had gezegd, niet uit huis gedaan heeft; Philip van Bommel, niet thuis bevonden, is door ouderling van Horen aangesproken, maar wil niet ter tafel komen eer hij een briefken van toelating kreeg, aangezien hij ook een briefken van afzegging had gekregen;
218b	22-09-1675 De predikant bericht, dat Marij Lemps verzocht had, dat haar kind gedoopt mocht worden, hetwelk "naedemiddag" ten overstaan van twee getuigen is geschied;
218c	[22-09-1675 vervolg] Willemina Vincentius heeft "iterativelyck" attestatie verzocht; was in Sluis, waar zij woont, door de predikant aangesproken over gegeven ergernis, had berouw getoond, en daarom wordt haar nu attestatie toegestaan.
218d	06-10-1675 – Avondmaal gehouden Weer toegelaten zijn Philip van Bommel en Mattys Baert. De afhouding van Marij Lemps, nu in de kraem leggende, gecontinueerd,

p.219	
219a	[06-10-1675 vervolg] als mede de afhouding van Isaac de Vuyst; zijn verder afgehouden Cornelis van de Steene, Jan Meyndale en Benjamin Loonis wegens vechten in de herberg, als mede Janneken, de weduwe van Cornelis Lauwers, en Jacomintje van Oorden, beide in onecht zwanger bevonden; Celia Lauwers, attestatie verzoekend, zal haar nagezonden worden waar zij woont.
219b	20-10-1675 – Beroep op ds Oortman Is gelezen brief van het Coll. Qual. tot Serooskerke, dat zij de 13 dezer Vincentius Oortman beroepen hadden, welk beroep de Classe de 17e had goedgekeurd; men verzoekt a.s. woensdag of donderdag Coll. Qual. te beleggen, maar de magistraat stelt het benoemen van gedeputeerden nog uit, hetgeen aan die van Serooskerke bekend gemaakt zal worden.
219c	23-10-1675 Zijn alhier (zonder ons antwoord ingewacht te hebben) verschenen de gedeputeerden van Serooskerke om het ontslag van de predikant dezer gemeente te bevorderen;
219d	24-10-1675 Baljuw Jacob Dierix en burgmr Joos Allaert, met de kerkeraad, [p.220] horen het verzoek van gedeputeerden van Serooskerke (predikant Casparis Verstegen, Jan Joosten, schout, en Jan de Gelcke, schepen, beide ouderlingen); besloten wordt het verzoek te weigeren, als zijnde verplaatsing van een stad naar een dorp, van meerder naar minder gemeente, en van meer naar minder tractement; bovendien weten ze wel wat ze hebben, maar niet was ze konden krijgen in deze "schaersheyt" van proponenten; [enz., vervolg op p.223] ds Oortman, binnen geroepen zijnde, meent, dat de Classe het beroep reeds goedgekeurd heeft, en zal dat dus blijven goedkeuren; en wat hem zelf betreft [hij is tamelijk vaag, maar een formulering als "schoon hem den dienst alhier veelsins verdrietig gemaect wiert", geeft

	toch wel duidelijk aan, dat hij ook wel weg wil]; [p.224] het beroep wordt toegestaan, maar hij mag pas vertrekken als er een opvolger is..
	Bij het met potlood nummeren van de bladzijden is men abusief van 219 op 223 gesprongen, en is 221/222 vergeten; er is geen blad verdwenen, want de tekst loopt gewoon door, zonder hiaat.

p.224	
224a	27-10-1675 De predikant zal de Classe op handopening verzoeken, en woensdag over 14 dagen proponenten horen
224b	14-11-1675 Zijn alhier ter plaatse gehoord de proponenten Isaacus Langenberg, Johannes Wouwe, Johannes Vosburg, Jacobus Huygens en Balduinus Hunnius (Openb. 2:10)
224c	18-11-1675 Worden enige predikanten aangeschreven om hier gehoord te worden.
224d	04-12-1675 Coll. Qual. kiest uit het dubbelgetal Johannes Wouwe en Balduinus Hunnius deze laatste, proponent van de classis van Schouwen. De predikant, baljuw Dierix en ouderling van Horen worden gedeputeerd naar de Classis.

p.225	
	In de hand van Ds Hunnius
225a	15-12-1675 Heeft de predikant gerapporteerd dat de Classis de beroeping voorleden donderdag heeft geaprobeerd, en zijn examen heeft vastgesteld op a.s. donderdag.
225b	[15-12-1675 vervolg] Celia Lauwers heeft via haar zuster opnieuw om haar attestatie gevraagd [zie 219a], die is nu nagezonden naar de kerk van Cadzand, met vermelding van onkuisheden in [de herberg] den Eenhoorn begaan.
225c	04-01-1676 – Proefpredicatie Twee lidmaten met attestatie aangenomen. Isaak de Vuist, Benjamin Loonijs en Kornelis van de Steene weer toegelaten; de afhouding van Janneken Lodewyks, Jakomyntjen van Hooren en Mary Lemps gecontinueerd;
225d	[04-01-1676 vervolg] Heeft dhr de Vriend aangeboden, zijn rekening als ontvanger van de armen begin volgende week te doen; ouderling Kalenberg en diaken de Kammer moeten zorgen dat Wijnand als stockhouder rekening van de koopdagen gedaan heeft; er moet ook een kohier gemaakt worden van het bezit der armen, want dat lijkt er niet te zijn;
225e	05-01-1676 – Avondmaal gehouden

p.226	
226a	09-02-1676 Mr Balduinus Hunnius door mr Vincentius Oortman in zijn dienst bevestigd
226b	In de marge een lijst van predikanten [te Oostburg] "t seederd het veroveren van de Katelyne schans door prins Maurits in den jaare 1604" van de hand van ds Hunnius, en later aangevuld door anderen. [door mij niet aangetekend]
226c	[09-02-1676 vervolg] Ten overstaan van gedeputeerden Joos Allaard en Adriaan Baard heeft Kornelis van de Steene rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen £23-8-2, die de rendant zal betalen aan juffr. de wed. van de Rhoete in mindering van de rekening die zij heeft tot last van de armen.
226d	10-02-1676 Ten overstaan van gedeputeerden baljuw Jakob Dierix en burgmr Joos Allaard heeft dhr de Vriend rekening gedaan als ontvanger van de armegoederen; meer uitgegeven £80-1-0
226e	[10-02-1676 vervolg] Heeft mr Pieter Wijnand zeker request ingediend, aangaande de emolumenten, die zijn voorzaat genoten had; men zal hem behulpzaam zijn om de honderd gulden extraordinaris van de Raad van State te bekomen.
226f	23-02-1676 De predikant rapporteert dat hij, conform het 10-2 beslotene, met burgmr Joos Allaard de kerkmeesters had aangesproken over de emolumenten van mr Wijnand, maar die zijn bij de wed. van schoolmeester Wilsens besteed.
226g	04-04-1676 – Proefpredicatie Rapportage van de visite: er is grote twist tussen Jan Mijndaal en Matthijs Baard; Benjamin Loonijs ; zij worden op eigen beproeving toegelaten.

p.227	-404
227a	[marge] 18 april 1686 [lees 1676] Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en burgmr Joos Allaard nomineren dubbelgetal tot ouderling: burgmr Joos Allaard , Adriaen van Rollegem, Karel Rabou , Jan Smallegang; tot diaken: Philip Jansen , Matthijs Baard, Kornelis Jansen , Jakob Bekourd; [gekozen 19-4; bevestigd 10 mei] Om "redenen" wordt de kerkeraad vergroot met een ouderling en een diaken voor "buiten".
227b	07-06-1676 Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en schepen Steven van Lerberge benoemen in plaats van de overleden griffier de Vriend tot ontvanger van de armegoederen Pieter Wijnand, schoolmeester en voorzanger, op de condities waarop in 1664 Jakob de Vloo en in 1671 Pieter de Vriend was aangesteld.
227c	[07-06-1676 vervolg] De pachters van de armlanden krijgen een derde van een jaar pacht korting voor het houden van de ruiters.
227d	26-06-[1676] – Rekening Heeft ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Steeven van Lerberge Jaspar de Kammer rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen £18-14-3, die betaald zullen worden aan de wed. van de Rhoete in mindering van wat de armen haar schuldig zijn;
227e	05-07-[1677] – Proefpredicatie
227f	30-08-[1677] De erfgenamen van dhr Pieter de Vriend, gezworen ontvanger van de armegoederen, zal door ouderling Johannes Kalenberg en diaken Daniel Bosbergen aangemaand worden haar rekening te doen.
227g	26-09-[1677] De erfgenamen de Vriend zullen opnieuw aangemaand worden, nu baljuw Dierxen van zijn reis is teruggekeerd.

p.228	
228a	03-10-1676 – Proefpredikatie Ruzie tot vechtens toe tussen David Ameau en Meerten Blondrok; afgehouden. mr Isaak de Vuist, om dronkenschap. Jakomijntje van Hoorn heeft leedwezen betoond over de zonde van onkuisheid.
228b	11-10-1676 Erfgenamen de Vriend opnieuw aangemaand. Deze zaak blijft voortduren (12-11, 19-11, 6-12, 10-12).
228c	26-12-1676 Predikant doet verslag van zijn gesprek op de 23ste van de lopende maand met baljuw Jakob Dierxen uit naam van de gemene erfgenamen. {Niet direct duidelijk of er wat beslist is}
228d	02-01-1677 – Proefpredicatie Adriaen de Jonge afgehouden [p229] wegens onbesuisde woorden, ook Kornelia Hamans omdat zij voor haar trouwen zwanger blijkt te zijn, Adriaan du Rheede over huwelijkstwisten; weer toegelaten na bekentenis van leedwezen Janneken Lodewyks en Mary Lemp

p.229	
229a	01-04-1677 – Proefpredikatie Adriaan de Jonge en zijn vrouw afgehouden evenals Jaspar Nissepat ; na bekennen van leedwezen weder toegelaten Isaak de Vuist en Kornelia Hamans
229b	10-04-1677 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en schepen Kornelis van de Steene nomineren dubbelgetal tot ouderling: schepen Jakob van Hoorn en Adriaan Baard ; tot diaken: Geeraard de Mei en Daniel Bekkens; [gekozen 11-4]
229c	13-06-1677 – Rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Jakob van Hoorn heeft Daniel Bosbergen rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen £44-14-3 die betaald zullen worden aan juffr de wed. van der Rhoete wegens de schuld die de armen aan haar hebben.
229d	[idem] Is geresolveerd dat in het toekomende de kinderen, die op de armen zijn, op de schouder zullen hebben het wapen van Oostburg, dat de dracht van de knechten zal zijn grauw-laaken ende van de meisjes tot het opperlijf rood ende tot het onderlijf blauw kersaij.

p.230	
-------	--

230a	04-07-1677 – Proefpredicatie
230b	02-10-1677 – Proefpredicatie Verslag gedaan van de visite van de lidmaten "binnen" omdat die van buiten "door de gestadige allarmen" niet aangesproken konden worden.
230c	10-10-1677 Is nu maar het avondmaal des heeren gehouden dewijle toen belet geworden over acht dagen, daer(?; lees door?) de allarmen ende handlichtinge(?) der Franschen inde(?) kercke ende op andere plaatsen
230d	25 septemb: [1677] – Rekening Heeft ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Daniel Bosbergen Philip Jansen rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen £14-0-9, die betaald moeten worden aan de ontvanger Wijnand.
230e	01-01-1678 – Proefpredicatie
230f	31-12-1677 – Rekening Heeft ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Jakob van Hoorn mr Pieter Wijnand rekening gedaan van zijn administratie als ontvanger van de armgoederen; meer uitgegeven £70-14-5
230g	03-04-1678 – Proefpredicatie Is weder toegelaten [sic; afgehouden] Marij Pu vanwege dronkenschap en huwelijktwisten
230h	24-04-[1678] – Verkiezing Hebben kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en burgmr Jakob van Hoorn genomineerd dubbelgetal tot ouderlingen: burgmr Jakob van Hoorn , schepen Steeven van Lerberge, Jan Smallegang , Jan Tummers [p.231] tot diakenen: Joos Walrave, Daniel Bekkens , Jakob Sonnevijle, Gillis Verbrugge ; [gekozen 25-4; bevestigd 15-5]

p.231	
231a	18-06-1678 – Rekening Ten overstaan van gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en schepen Steeven van Lerberge heeft Kornelis Jansen rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen: £8-6-5 die hij moet betalen aan de ontvanger [van de armen] Wynand.
231b	02-07-1678 – Proefpredicatie Afgehouden over haar onbesuisd leven Maximiliaen Vleeshouwer, en Isaak de Vuist dewijle ... ook waren die t ...(?) hadden gehaald uit t huis van de hr Reigers-berge t welk ledig stond, ...
231c	01-10-1678 – Proefpredicatie
231d	21 en 22-12-1678 – Rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Joos Allaard heeft mr Pieter Wijnand rekening gedaan over zijn administratie als ontvanger van de armegoederen; meer uitgegeven £84-0-2

p.232	
232a	01-01-1679 – Proefpredicatie
232b	08-02-[1679] – Rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Joos Allaard heeft Geeraard de Mei rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen: £18-17-8, die betaald moeten worden aan juffr. Agniete Schurer in mindering van de rekening, die zij heeft tot last van de armen.
232c	01-04-1679 – Proefpredicatie
232d	30-04-[1679] – Verkiezing De kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en schepen Joos Allaard nomineren dubbelgetal tot ouderling: burgmr Steeven van Lerberge , Jaspas de Kammer; tot diaken: Gillis van de Roestijne, Joos Walrave ; [gekozen 1-5; bevestigd 15-5]
232e	01-07-[1679] – Proefpredicatie Afgehouden Marij Pus (of Puis?) om dronkenschap

p.233	
233a	31(sic)-09-1679 – Proefpredicatie Worden afgehouden juffr. Meeusen en juffr Susanna Koolhans wegens hun onderlinge twist en verwijdering; eveneens afgehouden Jaspas Nissepat over zware beschuldigingen, die de burgerij hem als molenaar aandroeg; Marij van den Rhoete en Marij Lams, aangesproken zijnde, dat zij op zondag in een paapsche kroeg gegaan waren, na berouw toegelaten.
233b	15-11-[1679] – Rekening

	Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Philip Jansen heeft Daniel Bekkens rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen: £ [bedrag niet ingevuld], die betaald moeten worden aan juffr Agniete Schurer in mindering van t geen zij tot last van de armen heeft.
233c	06-01-1680 – Proefpredicatie De verwijdering tussen juffr. Meeusen en juffr. Susanna Koolhans duurt voort, maar de laatste is bereid tot verzoening, de eerste niet; de laatste wordt toegelaten, nadat leedwezen betoond heeft; ook Jaspar Nissepat ...
233d	06-04-[1680] – Proefpredicatie Ook juffr. Meeusen nu toegelaten, omdat zij zich verzoend heeft met juffr. Koolhans; Benjamin Loonijs, Lambrecht Antonijs, Meerten Broi, Daniel de Reuse, Maximiliaan Vleeshouwer zijn ernstig aangesproken over begane lorigheeden [cf ballorig], wanneer men den prins van Oranje hier door verwachtete; ... Jaspar Nissepat ...; Adriaan de Jonge ook niet toegelaten om een kwaad gerucht, waartoe hij op St Katelijne had oorzaak gegeven;
233e	13-04-[1680] – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en schepen Philip Jansen nomineren dubbelgetal tot ouderling: [zie p.234]

p.234	
234a	[13-04-1680 vervolg] [genomineerd tot ouderling:] burgmr Joos Allaard , Jaspar de Kammer, Karel Rabou, Kornelis Jansen ; tot diaken: griffier Jan Meeusen , Daniel de Clerk, Wilhelmus Terstein , Isaak Wage; [gekozen 14-4; bevestigd 1-5]
234b	[13-04-1680 vervolg] Is besloten, dat er geen mensen als ledematen zullen worden aangenomen dan in persona, of bij geschrifte of mededeling aan de predikant; dit zal de gemeente morgen bekend gemaakt worden.
234c	29-05-[1680] – Rekening Ten overstaan van gedeputeerden [geen namen] heeft Gillis Verbrugge rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen: £14-2-6, die betaald moet worden aan de diaken, die in zijn plaats gevolgd is.
234d	06-07-[1680] – Proefpredicatie Ruzie en twist tussen Isaak de Vuist en Sara Terstein, tussen Daniel Bekkens en Jakob Mensbergen, tussen schepen Philip Jansen en iemand wiens naam hij niet wilde noemen, tussen de wed. van Johannes Bekkens en haar schoondochter [p.235] Susanna de Roi; zij worden afgehouden; had ook Jakomijntje Henricks de Kock Marij Lempes gescholden, maar heeft al leedwezen betoond en is toegelaten; is gebleven de zaak van Jaspar Nissepat en Adriaan de Jonge.

p.235	
235a	21-08-1680 – Rekening Ten overstaan van schepen Jakob van Hoorn en Daniel Bosbergen heeft mr Pieter Wijnand als ontvanger der armegoederen rekening overgeleverd over de jaren 1676 en 1677; maar omdat het colleg[ium] qualific[atum] bij de laatste rekening haar misnoegen getoond had over zijn manier van rekening doen, en het op de oude manier wilde hebben, is besloten deze rekening niet op te nemen en hem, ontvanger, te gelasten deze opnieuw te doen, inclusief het jaar 1678.
235b	11-09-1680 – Rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Jakob van Hoorn heeft mr Pieter Wijnand rekening gedaan van zijn administratie over de armegoederen over de jaren 1676, 1677 en 1678; is ontvangen £152-4-3 en uitgegeven £127-7-9, dus meer ontvangen £24-16-6
235c	[11-09-1680 vervolg] Ontvanger Wijnand zal zijn volgende rekening doen op de tweede woensdag in de maand juli van 1681.
235d	05-10-[1680] – Proefpredicatie Maximiliaan Vleeshouwer om dronkenschap afgehouden; ook Marij Laman wegens te vroeg in de kraam gekomen; is gebleven de zaak van Adriaan de Jonge en Jaspar Nissepat.

p.236	
236a	04-01-1681 – Proefpredicatie Afgehouden Hendrikje Baard omdat zij zonder medeweten van haar broer Adriaan Baard, enige tarwe van zijn zolder gehaald had; juffr. de wed. Koolhans wegens kijven; Daniel Willemsen Terstein en Marij Lempes, ook Louwijs van Weedage en Elisabet Tymers; is ook niet toegelaten Kornelis van de Steene wegens vechten met dhr Maljard van den Bussche; Mary Laman weigert leedwezen te betuigen, afgehouden, ook Maximiliaan Vleeshouwer, Adriaan de Jonge en Jaspar Nissepat .
236b	19-03-[1681] – Rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en schepen Daniel Bosbergen heeft Joos Walraave rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen £8-7-3 die overgegeven wordt aan zijn opvolger.

236c	05-04-[1681] – Proefpredicatie De zaak van Hendrikje Baard is gebleven; juffr. de wed. Koolhans weigert zich te verantwoorden ... Benjamin Loonijs heeft zich geexcuseerd over moeite die hij had met Anna Vermoed, die zegt bij hem bezwangerd te zijn, ...
------	--

p.237	
237a	12-04-1681 – Verkiezing Kerkeraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en schepen Daniel Bosbergen nomineren dubbelgetal tot ouderling: schepen Daniel Bosbergen , schepen Philip Jansen; tot diaken: Beerend Maas en Jan Verbrugge; [gekozen 13-4; bevestigd 3-5].
237b	05-07-[1681] – Proefpredicatie Hendrikje Baards en Marij Laman na berouw weer toegelaten; de moeite van Daniel Willemsen Terstein en Daniel Willemsen is geschikt; de zaak tussen juffr. Koolhans de oude en Maximiliaen Vleeshouwer, als mede van zijn vrouw Marij Passemes(?), is gebleven; Benjamijn Loonijs excuseerde hem als voren; Jaspas Nissepat en Adriaen de Jonge hebben Oostburg niet om de deugd verlaten ...
237d	09-07-[1681] – rekening van de ontvanger Ten overstaan van baljuw Jacob Dierxen en schepen Jakob van Hoorn heeft mr Pieter Wijnand zijn rekening als ontvanger van de arme goederen gedaan; ontvangst £185-16-11, uitgaven £207-19-1, dus meer uitgegeven £22-2-10

p.238	
238a	predikant Hunnius, ouderling Joos Allaard en diakenen Jan Meeusen en Wilhelmus Terstein hadden accoord gesloten met juffr. Agniete Schuier, wed. Johannes Kalenberg, over haar pretentie over leverantie van winkelwaren aan de armen, tot de somme van £90; wordt geratificeerd in coll. qualificatum; bericht gegeven aan juffr. de wed. Kalenberg door koster Pieter Meertens op 12 juli, en door order van griffier Meeussen op den 20 juli [1681]
238b	17-09-[1681] – rekening van de diaken Ten overstaan van dhr Jakob Dierxen en schepen Jakob van Hoorn heeft griffier Jan Meeusen gedaan rekening van zijn administratie als diaken; meer ontvangen als uitgegeven £11-12-5.
238c	01-10-[1681] – proefpreek Juffr. Susanna Koolhans verzoekt weer toegelaten te worden; niet toegestaan.
238d	03-01-1682 – proefpreek Afgehouden worden Kornelis van de Steene om huiselijke twisten, Adriaan de Rheede om dronkenschap [p239] Lambrecht Antonijs over gevecht en dronkenschap, Pieter Savage en zijn huisvr. omdat zij te vroeg in de kraam gekomen is.

p.239	
239a	05-04-1682 – proefpreek De zaak van Lambrecht Antonijs is afgedaan; Pieter Savage en zijn huisvr., als mede Janneken Pieters hebben in consistorie hun leedwezen betuigd.
239b	18-04-[1682] – nominatie Kerkenraad en gedeputeerden baljuw Jakob Dierxen en schepen Steven van Lerbergen nomineren dubbelgetal: tot ouderling: schepen Philip Jansen , Jaspas de Kammer, Jan Smallegang , Gillis Verbrugge; tot diaken: Daniel Bekkens, Daniel Willemsen Terstein , Leenderd Willemsen Blaukamer, Pieter de Wind . Gekozen (vet) 19-4, bevestigd 10-05.

p.240	
240a	01-07-1682 – rekening Ten overstaan van burgmr. Joos Allaard en schepen Jakob van Hoorn heeft Wilhelmus Terstein zijn rekening als diaken gedaan; meer ontvangen £30-14-0; te betalen aan mr Wijnand.
240b	05-07-[1682] – proefpreek Rapportage: afgehouden worden Marij Pix en Adriaan du Rheede over dronkenschap; Janneke Kerkhoven om schande; ook onverzoenlijke twisten tussen juffr. Marij Bevri [Buvrij] en juffr. Bosbergen; ook tussen Kornelis van de Steene en Pieter Bousmar; de andere zaken zijn gebleven; de wed. juffr. Koolhans heeft de consistorie voldaan.
240c	15-07-[1682] – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en griffier Jan Meeusen heeft mr Pieter Wijnand rekening gedaan van zijn administratie als ontvanger van de armegoederen; ontvangen £265-17-4, uitgegeven £302-7-9, dus meer uitgegeven £36-10-4.
240d	03-10-[1682] – proefpreek Rapportage: Adriaan du Rheede is weer toegelaten; zijn de andere zaken gebleven.

240e	07-11-[1682] Baljuw Jakob Dierxen en burgmr. Joos Allaard beraadslagen met de kerkenraad om middelen voor de armen; verzoek aan Ha:Ho:Mo: [zie request 241a]
p.241	
241a	16-11-1682, request aan Staten Generaal; door het demolieren van de sterkten van Oostburg en het fort Catelijne en het vertrek van de militie, zijn er veel minder aalmoezen; wel zijn veel soldatenwezen en weduwen achtergebleven onder hoede van de diaconie; ook is door dit vertrek de nering van de burgerij verminderd, waarvan er eveneens velen tot last van de diaconie gekomen zijn; daarbij komt, dat de armen van diverse personen tot wel £800 vls geleend hadden tegen de penning 20 [!<hjp>]; enz. Is deze brief opgehouden. Herlezen in coll. qualificatum 4-2-1683, en naar Den Haag gezonden 6 febr. 1683.
p.242	
242a	02-01-1683 – proefpreek Rapportage: de twisten tussen juffr. Buvri en Bosbergen gebleven; Janneke van de Kerkhove heeft geopiniatreerd; de zaak van Benjamijn Loonijs is niet gevorderd gevonden; Willem van Diepenbeeke ontboden en om t spelen met de kaarten hem de tafel des heren ontzegd; ook dhr griffier Jan Meeusen, de diaken Beerend Maas, als mede ouderling Daniel Bosbergen om dezelve zaak afgehouden; de laatste ook wegens de twisten met juffr. Buvri meulder, waardoor hij zeer gelasterd zou zijn; aangesproken Adriaan du Rheede over zijn manier van leven.
242b	04-02-1683 – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en burgmr Joos Allaard heeft Beerend Maas rekening gedaan van zijn adminstratie als diaken van 10 mei 1682 tot 27 dec. 1682; meer ontvangen £29-9-4; te betalen aan mr Pieter Wijnand.
242c	05-04-1683 – proefpreek Rapportage: David Ameau om twisten ongenegen om ter tafel te komen; ook aangesproken op zijn los spreken; tot een openbaar "kijvagie" waren uitgeborsten Marij Verbeeke en Vijne Goedhals, dus afgehouden; Willem van Diepenbeeke niet thuis gevonden en bij mij [BH] ontboden zijnde niet verschenen; Daniel Bosbergen en zijn vrouw wegens schelden tegen de predikant en kerkenraad; twist tussen juffr. Bevri [Buvrij] en juffr Bosbergen; griffier Meeussen aangesproken over drinken en over moijte met Daniel de Klerk filius Reiniers; Benjamijn Loonijs niet thuis gevonden; Janneke Kerkhove heeft haar zaak afgedaan.
p.243	
243a	15-04-1683 Predikant Hunnius verklaart, dat Pieternelle Pieters, wed. Klais Meliere, op haar sterfbed hem verzocht had, dat haar kind Klais mocht komen op de armen alhier onder zijn (BH) toezicht; was bevestigd door Janneke Willemsen en Susanneke Karlier; de weeskamer dezer stad had 14-4-1683 toegestaan dat hij administratieve voogd zou worden, met kennis van de voogd van svaders en smoeders zijde, in plaats van de overleden Jooris Pietersen; kerkeraad accoord.
243b	17-04-1683 – Nominatie Ten overstaan van burgmr. Joos Allaard en schepen Steeven van Lerberge dubbelgetal geformeerd; tot ouderlingen: schepen Jaspar de Kammer , Jakob van Hoorn; tot diakenen: Joos Walrave , Jan Verbrugge. Op 18-4 (vet) gekozen, bevestigd 9-5.
p.244	
244a	16-05-1683 – De kerkeraad meldt ds Hunnius, dat 15-5 Antoni Charlet en Dirkje van Loo, vergezeld van mr Pieter Wijnand, Jaspar Leggens en hare vrouwen, voor hen waren verschenen om in ondertrouw te worden opgenomen; voorwaarde was dat de bruidegom bewijs moest overbrengen van het overlijden van zijn vorige vrouw, en de bruid consent van de magistraat, aangezien zij pas onlangs weduwe geworden was; in plaats daarvan waren ze naar Zuidzande gegaan, en daar in ondertrouw gegaan; schepen Jansen, als oudste ouderling, had de vrouw van de koster naar mr Wijnand gestuurd met verbod de huwelijksgeboden te laten gaan; mr Wijnand had geweigerd; zeer onbetamelijk voor een schoolmeester; besloten coll. qualificatum bijeen te roepen; ook verzoek van oud-burgmr Jakob van Hoorn, nu getrouwd aan juffr. Agniete Schuirer, om tot een nadere transactie te komen over haar akkoord met de kerkeraad, geratificeerd 9-7-1681.
244b	[16-05-1683 vervolg] Is door de predikant voorgedragen dat enige jonge gesellen van plan waren de volgende pinksteren "de ganse te rijen"; brief aan magistraat om deze "misbruik" van pinksterdag te voorkomen. Brief gegeven aan burgmr. Joos Allaard.
244c	[16-05-1683 vervolg] Eenen Karel Hoeke, procureur en notaris, verzocht binnen te komen; geweigerd
244d	29-05-[1683]

	Verschenen in consistorie burgmr Joos Allaard en schepen Daniel Bosbergen, gedeputeerden magistraat, n.a.v. verzoek van 16-5 tot beleggen coll.qual. zo over de zaak van mr Wijnand als die van burgmr van Hoorn; // (gaat verder p245)
p.245	
245a	(wijdlopig betoog in de zaak van mr Wijnand)
245b	30-05-1683 De predikant meldt dat stadsbode Adriaan du Rheede op de 22 mei l.l. hem uit naam van griffier Jan Meeusen gedagvaard had om op 24 mei voor t gerecht van Oostburg te geven reden van gedane interdictie; op zijn vraag of de dagvaarding hem particulier of in functie betrof, kan de bode geen antwoord geven; enz.; advies van de classis wordt gevraagd.
245c	Is verder besloten Willem van Diepenbeeke en Beerend Maas, diaken, die om t spelen met de kaarten waren afgehouden, te ontbieden, om de vragen of zij die zaak wilden afdoen; // waren niet thuis.
p.246	
246a	06-06-1683 Willem van Diepenbeeke en Beerend Maas bij de predikant geroepen; zeggen niet meer te spelen. Op 3 juni hebben afgevaardigden van de kerkeraad de zaak van het kaartspel ingebracht bij de classis; de magistraat van Oostburg moet zich niet bemoeien met kerkelijke zaken; men zal nagaan of er in Vlaanderen enige predikanten zijn die dergelijke spelen "voorspreken".
246b	13-06-1683 Resolutie van de magistraat van 4 juni ingebracht bij de kerkeraad; zij willen mr Pieter Wijnand horen; de kerkeraad krijgt tijd "tot zaterdag voor den eersten rechte dag na deese vacantie van pinxteren, weesende den 19 deeses." om aan te tonen, dat deze zaak haar aangaat.
p.247	
247a	20-06-1683 Predikant meldt, dat hij gisteren opnieuw is gedagvaard door griffier Meeusen; besloten de brief van de classis, gezonden aan de predikant, aan de magistraat te overhandigen.
247b	04-07-1683 – proefpreek Rapportage: Benjamijn Loonijs en zijn huisvr. aangesproken over huiselijke tweespalt; ook over zijn vorig "bedryv" met Anna Vermoed; de vorige zaken zijn gebleven; Vijna Meertens en Marij Verbeeke zijn met elkaar verzoend.
247c	11-07-1683 De predikant rapporteert verslag, dat baljuw Jakob Dierxen namens de magistraat heeft overgeleverd, waarbij burgmr Daniel Bosbergen en griffier Jan Meeusen sustineerden dat de acte waarbij zij om het spelen met de kaart niet waren toegelaten tot de tafel des heeren mocht werden vernicht; dit voorstel aangenomen, als er daardoor voldaan wordt aan onze acte van 5 april 1683, die in t acteboek te insereren, en de zaak van het kaartspel te houden voor afgedaan, op voorwaarde dat de baljuw deze ondertekent. Met marginale annotatie d.l. 1 jan. 1684.
247d	18-07-1683 Het gemelde verslag, nu ondertekend door dhr baljuw, en, zoals besloten, aangenomen. [tekst volgt 248a]
p.248	
248a	Memorie aan de kerkeraad van baljuw Dierxen, als commissaris gesteld om te bemiddelen in het conflict met burgmr Bosbergen en griffier Meeusen. [Volgt tekst]
248b	21-07-1683 Ten overstaan van baljuw Jacob Dierx en burgmr Daniel Bosbergen rekening gedaan door mr Pieter Wijnand over zijn administratie als ontvanger van de armegoederen van 15 juli 1682 tot 21 juli 1683; ontvangen £246-13-8¼; uitgegeven £255-0-8; dus meer uitgegeven £8-7-0. Is hem voor het volgend jaar voor het ontvangen en stellen van de rekening toegelegd eens £8-6-8, en eens £4 voor schoolgeld, leverantie van boeken, pennen, inkt etc. van de armkinderen.
p.249	
249a	[21-07-1683 vervolg] Is mede overgeleverd verzoek van Jakob van Hoorn, nu getrouwd met juffr. Agniete Schuirer, om volgens het gemaakte akkoord de obligatie van £90 plus rente nu ook op te stellen; en tevens om een jaar intrest van de obligatie van £90 die zij tot laste van de armen heeft.
249b	28-09-[1683]

	Mr Pieter Wijnand is verschenen, gezonden door de magistraat, om zijn openstaande zaak met de kerkeraad af te handelen; hij heeft berouw; afgedaan.
249c	04-10-[1683] – proefpreek Rapportage: Benjamijn Loonijs wil in consistorie leedschap betonen; de andere zaken zijn gebleven.
249d	10-11-[1683] Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en burgmr Daniel Bosbergen heeft Daniel Willemsen Terstein rekening gedaan van zijn administratie als diaken van 27 dec. 1682 tot sept. 1683; meer ontvangen £29-19-?
249e	01-01-1683 [lees 1684] – proefpreek Rapportage: schepen Kornelis van de Steene en mr Isaak de Vuist tegen elkaar uitgevaren; Joos de Rieuw voelt zich onbereid; Printje Gareviers ook niet toegelaten omdat zij voor haar trouwen bezwangerd is; Janneke Kerkhove en Hendrikje Baard ontboden bij oorzaak van slankerij(? =flaneren?), maar niet gekomen; juffr. de wed. Bevri [Buvrij] is uit dien hoofde mede aangesproken; Beerend Maas, die om t spelen met de kaarte niet toegelaten was, heeft door burgmr Daniel Bosbergen verzocht op zulke manier toegelaten te worden als burgmr Bosbergen en griffier Meeusen, aangenomen;

p.250	
250a	23-02-1684 Baljuw Jakob Dierxen en burgmr Daniel Bosbergen als gedeputeerden magistraat overleggen met de kerkeraad hoe te handelen met de obligatie van £100 t.l.v de armen t.p.v. de weese van Kornelis Laurus, die procureur Josua de Vloo had opgezegd; Hunnius zal bij zijn bezoek aan Middelburg zien, of met fiskaal Johan Pous, wiens moeder een somme van £200 competeert, is te accorderen. [hjp: betreft de wees Clara Laurens Backers, wees van Cornelis Lauwersen; £100 uitgeleend 1671]
250b	01-04-1684 – proefpreek Rapportage: schepen Kornelis van de Steene weer toegelaten; de andere zaken zijn gebleven.
250c	16-04-[1684] [lees 15-4] Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en burgmr Daniel Bosberge dubbelgetal geformeerd: tot ouderling: schepen Joos Allaard, Jakob van Hoorn , Kornelis Jansen , Gillis Verbrugge; tot diakenen: Jan Verbrugge , Jan Lavois, Wilhelmus Terstein, Nikolaas Sonnevijle ; (17-4 [lees 16-4] (vet) gekozen; 7-5 bevestigd)

p.251	
251a	13-05-1684 Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en burgmr Daniel Bosbergen heeft Pieter de Wind zijn rekening als diaken gedaan; meer ontvangen £15-18-8½, die hij moet betalen aan de kerkeraad om schulden te betalen.
251b	[13-5-1684 vervolg] Burgmr Jakob van Hoorn, in huwelijk hebbend juffr. Agniete Schuier, stelt voor een nieuw akkoord te sluiten over zijn pretentie uit hoofde van zin vrouw i.p.v. het akkoord van 9 juli 1681. Voorstel.
251c	07-05-[1684] De kerkeraad wordt gedagvaard uit naam van Kornelia Jansens voor t College sLands van den Vrijen; over te leveren aan magistraat voor advies. [Opm: betreft vermoedelijk de obligatie van de wees Clara Lauwers]
251d	14-05-1684 Request aan Staten Generaal [vervolg op 252], overgeleverd in Den Haag door diaken Joos Walraave. [zie ook p.240 e.v.]

p.252	
	(request aan Staten Generaal, gedateerd 10 mei 1684) [o.a. vermelding Klara Lauwers]

p.253	
253a	22-05-1684 Diaken Joos Walraave rapporteert over het aanbieden van dit request [252a] in Den Haag
253b	[22-05-1684 vervolg] Besloten, hiervan ook de magistraat bericht te geven.
253c	[22-05-1684 vervolg] Ook nog vanwege de dagvaarding vanwege Klara Lauwers; zou de magistraat een brief aan het Vrije kunnen schrijven?
253d	17-05-1684

	Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en burgmr Daniel Bosbergen heeft diaken Pieter de Wind zijn rekening gedaan van sept. 1683 tot mei 1684; meer ontvangen £15-18-8½.
253e	01-07-1684 – proefpreek Rapportage: Marij Piks opnieuw dronken, wordt afgehouden; zijn ook aangesproken en op eigen beproeving toegelaten Willem van Diepenbeeke en Janneke van de Kerkhove, ook Isaak de Vuist.
253f	[01-07-1684 vervolg] Ook gerapporteerd hoe Jakob Bekourd en zijn huisvr. Janneke van Aalst, ook Jan Teerling ende Levijntje van Aalst, die een tijdlang in de gemeente van de Nieuwe kerke hadden geweest, verzochten hier toegelaten te worden; het verzoek van de eerste twee toegestaan, omdat ze tot de Nieuwe kerke slechts waren overgegaan omdat ze Bekourd van tijd tot tijd aangezocht hadden, en ook tot het diakenschap beroepen, maar ze waren nooit van deze gemeente met attestatie vertrokken; het verzoek van de laatste twee wordt "om redenen" aangezien. Opm: Een latere commentator van deze acta interpreteert de Nieuwe kerke ten onrechte als de Waalse kerk, maar die is pas later opgericht. Het gaat hier om Waterlandkerkje.

p.254	
254a	11-07-1684 Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en burgmr Daniel Bosbergen heeft mr Pieter Wijnand zijn rekening gedaan als ontvanger van de armegoederen; meer uitgegeven £12-15-10.
254b	[11-07-1684 vervolg] In coll. qualificatum, vanwege t verzoek van Klara Lauwers om te ontvangen de £100 vls met verlopen intrest, die de armen van haar hadden geleend, en vanwege andere lopende achterstallige schulden, is aan Nicolaas Sonnevijle verkocht 10 gem. land int eerste deel Prins Willemspolder, bewesten de hofstede van dhr Eversdijk, en dat voor £20 /gemet, waarvan £100 direct.
254c	30-09-[1684] – proefpreek Rapportage: Prijne Baard niet thuis getroffen en ontboden om haar aan te spreken over haar onkuisheid, als ook dat zij haar in onecht gewonnen kind ten doop gepresenteerd had; Benjamijn Loonijs, Joos de Rieuw en Aagje Blaukamer tonen berouw, weer toegelaten; de zaak van Marij Pikx gebleven.
254d	07-01-1685 – proefpreek Rapportage: Benjamin Loonijs met zijn huisvrouw, opnieuw twisten, afgehouden; Marij Pikx op eigen beproeving toegelaten; de zaak van Prijne Baard is als nog gebleven.

p.255	
255a	03-02-1685 Ten overstaan van baljuw Jakob Dierxen en voorschepen Joos Allaard heeft diaken Joos Walraave zijn rekening gedaan van mei 1684 tot jan. 1685; meer ontvangen £4-1-½
255b	31-03-1685 – proefpreek Rapportage: de zaken van Benjamijn Loonijs en Prijne Baards zijn gebleven.
255c	20-04-1685 – Nominatie Ten overstaan van burgmr Daniel Bosbergen en schepen Joos Allaard dubbelgetal geformeerd; doordat Jakob van Hoorn, ouderling, gestorven was en nog een jaar zou moeten dienen, is besloten ouderling Jaspar de Kammer, die had moeten afgaan, te verzoeken nog een jaar door te gaan; dubbelgetal: tot ouderling: schepen Joos Allaard , schepen Daniel Bekkens; tot diaken Gillis Goedhals , Jan Lavoir (22-04 (vet) gekozen; 13-05 bevestigd)

p.256	
256a	30-06-1685 – proefpreek Rapportage: [niets vermeld]
256b	19-12-1685 – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierix en burgmr Daniel Bekkens heeft Jan Verbrugge zijn rekening als diaken gedaan over 7-1-1685 tot 3-9-1685; meer ontvangen £8-16-1.
256c	05-01-1686 – proefpreek Rapportage: Prijna Baard nog geen intentie om zich met de kerk te verzoenen; schepen Kornelis van de Steene en zijn huisvrouw om huiselijke oneenigheden afgeraden ter tafel te komen.
256d	06-04-1686 – proefpreek Rapportage: met Prijne Baards "was 'et bevonden als vooren"; schepen Kornelis van de Steene en zijn vrouw weer vrede; niet toegelaten wegens dronkenschap: Marij Piks en Joos van Duirendonk, zomede Tanneke Eelewouds, alsmede Jakobus de Witte ter oorzaak dat de eerste met haar man, en de laatste met zijn vrouw te vroeg hadden gemeenschap gehad; Frans de Wilde ook om dergelijke zaak afgeraden "te naderen".
256e	04-05-1686 – nominatie

	Ten overstaan van baljuw Jakob Dierix en burgmr Daniel Bekkens dubbelgetal geformeerd: tot ouderlingen: Daniel W. Terstein , Joos Walrave, Gillis Verbrugge , Pieter de Wind // tot diakenen: Jan de Wilde , Roelof van Bomfoort [sic; lees Montfoort], Isaak Waage , Jakob Bekourd. (5-5 (vet) gekozen; bevestigd 26-5)
--	---

p.257	
257a	zie 256e
257b	06-07-[1686] – proefpreek Rapportage: Prijne Baards, Janneke Eelewouds, Frans de Wilde en zijn huisvr. Kornelia Sonnevijle zijn niet in consistorie verschenen om berouw te tonen; Jakobus de Witte en Joos van Duirendonk niet thuis gevonden; schepen Kornelis van de Steene vond hem niet in staat zijn vrouw waar nu met zijn bewilliging na Arnemuiden metter woon vertrokken; is juffr. Marij Bevri [Buvrij] staande vergadering aangesproken over begane ijdelheid, die zij ontkende, derhalve afgehouden; evenzo Sara Terstein die geen vrede wilde sluiten met Jakomijntje de Korte.
257c	18-09-[1686] – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierixs en burgmr Daniel Bekkens heeft mr Pieter Wijnand rekening gedaan van zijn administratie over de armegoederen; meer uitgegeven £5-3-8.
257d	05-10-[1686] – proefpreek Rapportage: niet toegelaten schepen Kornelis van de Steene om buir-twisting; ook Benjamijn Loonijs om moeilijkheden in een herberg op de dag des heren; Margriete de Waale heeft haar geabsenteerd om gepasseerde, hoewel ter neer geleide, huis-twisting; in consistorie met berouw en weer toegelaten: [doorgehaald: juffr. Maria Buvri, Sara Tersteijn, Jakomijntje de Korte] Jakobus de Witte, Tanneke Elihouts(sic). Frans de Wilde en zijn huisvrouw Kornelia Sonnevijle; zijn mede weer aangekomen: juffr. Maria Buvri, Sara Terstein, Jakomijntje de Korte.

p.258	
258a	27-11-1686 – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierx en burgmr Daniel Bekkens heeft Nikelaus Sonnevijle rekening gedaan van zijn administratie als diaken van sept. 1685 tot mei 1686; meer ontvangen £[ni]; overgegeven aan diaken Gillis Goedhals.
258b	05-01-1687 – proefpreek Rapportage: Sara Terstein om twist met een ander lidmaat ontboden, weigerend, dus niet toegelaten; Marij Piks in consistorie berouw en weer aangenomen; andere zaken zijn gebleven.
258c	17-01-1687 – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierx en schepen Jaspar de Kammer heeft Gillis Goedhals gedaan rekening als diaken over mei 1686 tot jan. 1687; meer ontvangen £70-17-3½ ; overgegeven aan diaken Jan de Wilde.
258d	05-04-1687 – proefpreek Rapportage: Benjamijn Loonijs weer onstuimig tegen de gedeputeerde uitgevallen, vermoeden van dronkenschap omdat hij net uit de herberg kwam, afgehouden; Sara Terstein was voorgedragen zich te verzoenen met een ander lidmaat, weigert, afgehouden (kennelijk i.v.m fraude in t slinken van wijn door haar); andere zaken zijn gebleven.

p.259	[duplikaat verwijderd]
259a	12-04-1687 Predikant meldt dat t coll. qualificatum van de franse kerkeraad tot diaken had aangesteld Jaspar Legge, lidmaat van onze kerk; brieven te schrijven aan de franse kerkeraad en aan de magistraat;
259b	De brief aan de franse kerkeraad, dd 12-4-1687

p.260	
260a	(12-04-1687) De brief aan de magistraat
260b	19-04-1687 – Nominatie Ten overstaan van baljuw Diercx en burgmr Daniel Bekkens dubbelgetal geformeerd: tot ouderlingen: Beerend Maas, Joos Walrave ; tot diakenen: Jan Lavoir , Roelof van Bomfoort(sic). (20-4 (vet) gekozen;

p.261	
261a	(19-04-1687) Ook rapport gedaan door Hunnius en Terstein hoe zij op 14 april bij de magistraat hun brief (over de Fr. gemeente) hadden overgeleverd; besloten de kerkordening daarop na te zien en nagaan wat in andere gemeenten dienaangaande praktikabel is.
261b	18-05-1687

	Predikant bericht, dat Jan Savage en Pieter Jolij, ouderling en diaken van de Franse kerke alhier, hem hadden gevraagd of Jaspas Legge onder suspensie was; hij had geantwoord niets te kunnen zeggen voor de kerkeraad gesproken te hebben. Besloten wordt de Franse kerkeraad te vragen, waarom zij dit vragen.
261c	08-06-1687 Is gerapporteerd dat Jaspas Legge op 4 juni tot diaken in de Franse kerk was bevestigd.
261d	05-07-1687 – proefpreek Rapportage: niet toegelaten: Guiljaam Luiks (had openbaar gedanst op onze kermis) en Jakobs Quars (dronken); Benjamijn Loonijs ontboden in consistorie maar niet verschenen; Prijna Baards nog onbereid; weer toegelaten: Sara Terstein (leedwezen) en schepen Korn. van de Steene (eigen beproeving).
261e	13-07-1687 Gelezen, zeker resolutie van de magistraat dd 7 juli, waarbij vertoond werd dat de franse kerkeraad voorgesteld had t choor van onze kerk voor hen af te scheiden; brief aan magistraat te schrijven.
261f	16-07-1687 Ten overstaan van burgmr Daniel Bekkens en voorschepen Joos Allaard heeft mr Pieter Wijnand zijn rekening gedaan als ontvanger van de armen; meer uitgegeven £?-7-9½

p.262	
262a	03-08-1687 Reactie van de kerkeraad aan de magistraat, aangaande verzoek franse kerkeraad. Zie 261c

p.263	
263a	04-10-1687 – proefpreek Rapportage: Benjamijn Loonijs, Guiljaam Luiks en Jakob Quars wederom toegelaten; maar niet juffr. Bevri om openbaar uitschelden van een ander lidmaat en onverzoenlijkheid; andere zaken zijn gebleven.
263b	03-12-[1687] Ten overstaan van burgmr Daniel Bosbergen en schepen Jaspas de Kammer heeft diaken Jan de Wilde zijn rekening gedaan; meer ontvangen £10-10-3½; overgegeven aan diaken Isaak Waage.
263c	03-01-1688 Rapportage: de zaak van juffr. Bevri [Buvrij] als mede van Prijne Baards is gebleven.
263d	27(?) -03-[1688] In consistorie beraad wat te doen met de lidmaten, die geweest waren op de bruiloft van Jannes Abrahams en Janneke Bosbergen, omdat ze ondanks waarschuwing op een onstuimige manier gedanst hadden.
263e	03-04-[1688] – proefpreek Rapportage: de bruiloftsgasten waren aangesproken en de tafel des heren ontzegd aan Jerijna Bosbergen, Janneken Bosbergen en Lisebeth Cij, welke bekenden gedanst te hebben maar weigerden berouw te tonen; Meerten van der Band had eveneens gedanst, als anderen, maar had geen voornemen om ter tafel te komen; zijn vrouw Neeltje van Lerbergen evenmin; als mede Janneke Joos.
263f	[03-04-1688 vervolg] Ontboden mr Pieter Wijnand en Janneke Baard; de laatste had van hem gezegd, dat hij drede(?) en ook ter haarder huise in een oefening als in een gesprek met Jan Jansen, Meerten Herema en een derde, gesteld had, dat ... // [theologische zaak]

p.264	
264a	[03-04-1688 vervolg] De zaak van Prijne Baards is gebleven
264b	18-04-[1688] – Nominatie Ten overstaan van burgmr Daniel Bosbergen en schepen Daniel Bekkens dubbelgetal geformeerd: tot ouderlingen: Jan Verbrugge , Gillis Goedhals, Jan Tijmers , Pieter de Wind; tot diakenen: Jan Serjant , Adriaan IJsebout, Pieter Savage , David Ameau (19-4 (vet) gekozen; bevestigd 10-5)
264c	??[ni] Ten overstaan van schepen Jaspas de Kammer heeft diaken Isaak Waage zijn rekening gedaan; meer ontvangen £25-4-10½; overgegeven aan diaken Jan Lavoit.

p.265	
265a	02-07-1688 – proefpreek Rapportage: Meerten van den Band, Jelijne Bosbergen, Joannes Abrahams, Janneke Bosbergen en Lisebet Cij beloven niet meer te dansen, hun zaak afgedaan; Jakob Str..ard(?) na betuiging van leedwezen weer toegelaten; niet

	toegelaten Willem Kalis (dronkenschap) en Marij Lemp, omdat zij weigerde in de consistorie te verschijnen om t geen zij in haar huis of herberg de voorleden kermis had toegelaten.
265b	[marge] 23-07-1688 Ten overstaan van baljuw Jakob Dierix en burgmr Daniel Bosbergen heeft mr Wijnand rekening gedaan als ontvanger van de armegoederen; meer ontvangen £9-10-3
265c	03-10-1688 – proefpreek Rapportage: Josua van Aalst en zijn huisvr. Lisebeth Andriessen na berouw weer toegelaten, evenals Willem Kalis; niet toegelaten: Anna Merk (gekijf met buurvrouw), als ook Katelijne Librechts (te vroeg in de kraam); de andere zaken zijn gebleven.
265d	01-01-1689 – proefpreek Rapportage: weer toegelaten: Anna Mark en Marij Lemp; andere zaken zijn gebleven
265e	18-02-1689 – rekening Ten overstaan van burgmr Daniel Bosbergen en schepen Jaspar de Kammer heeft diaken Jan Lavoir zijn rekening gedaan; meer ontvangen £51-16-6½
265f	03-04-1689 – proefpreek Rapportage: na berouw weer toegelaten Katelijne Blicckts; Geerdijne van Aake afgehouden (gepleegde hoererij); evenmin Margriete de Waale (weigert naar haar man terug te keren, die ze zei haar verlaten te hebben); de andere zaken zijn gebleven.
265g	03-07-1689 – proefpreek Rapportage: na berouw weer toegelaten Prijne Baards en Geerdijne van Aken; niet thuis gevonden Frans Mispelaar en Adriane de Reu, aangesproken over zekere dieverij in t melken van // koeien van een ander, over t welk de laatste ook door de rechter was gestraft.

p.266	
266a	13-07-1689 – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierix en burgmr Daniel Bosbergen heeft mr Pieter Wijnand zijn rekening gedaan als ontvanger van de armen; meer ontvangen £17-14-3(?)¼
266b	[13-07-1689 vervolg] Is in omvraag gebracht of mr Wijnand dit ontvangerschap nog langer zou voeren, en is besloten dat de bediening hiervan aan de kerkeraad zal komen.
266c	15-10-1689 – proefpreek Rapportage: niets
266d	16-11-1689 – rekening Ten overstaan van burgmr Daniel Bekkens en schepen Roelof van Montfoort is door Jan Serjant rekening gedaan van zijn administratie als diaken; meer ontvangen £60-16-11½; overgegeven aan diaken Pieter Savage.
266e	31-12-1689 – proefpreek Rapportage: Willem van Diepenbeeke om gedurige afwezigheid in de kerk ontboden, maar niet verschenen, wordt afgehouden.
266f	31-03-1690 Burgmr Daniel Bekkens verzoekt attestatie van zijn handelen, die hij nodig had in Den Haag, en omdat de kerkeraad een dergelijke had toegestaan aan schepen de Kammer, van Montfoort en Walrave ; nader onderzoek
266g	01-04-[1690]- proefpreek Rapportage: Willem van Diepenbeeke, gehoord zijnde in consistorie, niet toegelaten; Margriete de Waale aangezegd dat // ze zal worden toegelaten als ze ons blijk geeft van devoir om haar man weer te hebben bij haar; zijn niet toegelaten Willemijne Sindens(?) (te vroeg in de kraam gekomen) als mede Fransoij Mispelaar en Lisebeth Renders (twisten).

p.267	
267a	15-04-1690 – nominatie Ten overstaan van baljuw Jakob Dierix en burgmr Daniel Bekkens dubbelgetal geformeerd; tot ouderlingen: Jan de Wilde , Jan Lavoir, Gillis Verbrugge , Isaak Waage; tot diakenen: Jan de Grutter , Jan de Pijper, Jakob Bekourd , Abraham de Lij [=de le Lijs]; (16-04 (vet) benoemd; bevestigd 7-5)
267b	26-05-1690 – rekening Ten overstaan van baljuw Jakob Dierix en schepen Roelof van Montfoort heeft Pieter Savage rekening gedaan als diaken; meer ontvangen £8-3-½; overgegeven aan diaken Kornelis Maas.
267c	01-07-1690 – proefpreek Rapportage: weer toegelaten Fransoij Mispelaar en Lisebeth Renders; de andere zaken zijn gebleven.

267d	30-09-[1690] – proefpreek [p268] om huwelijkstwisten niet toegelaten Henrik Blaukamer en zijn vrouw Krijntje van Hoorn, als mede Henrik van de Kerkhove en Paulijntje Bosbergen.
p.268	
268a	26-12-1690 "ten gevalle" van de magistraat de administratie van de armegoederen weer aan mr Pieter Wijnand gegeven; voor 40 gld jaarlijks; hij accepteert.
268b	29-12-1690 Burgmr. Daniel Bekkens en schepen Roelofe van Montfoort, gedeputeerden, en kerkeraad, ontvangen ds K. de Witte, als mede Mattheus Hoveine, Kornel. Marinisse, Herman Adriaansen en Jakob Dourlein, gecommiteerden van t coll. qualificatum van St Laurens, beroept ds Balduinus Hunnius, welk beroep door de classis van Walcheren was geaprobeerd; verzoekt dit beroep toe te staan. Akkoord, op voorwaarde dat hij niet vertrekt vooraleer een ander in zijn plaats is bevestigd.
268c	[29-12-1690 vervolg] Daarvoor was nog besproken het ongenoegen van de magistraat in zake het ontvangerschap van de armen.
p.269	
269a	31-12-1690 – Coll. qualificatum gehouden Besloten handopening te verzoeken a.s. donderdag in de classis van Walcheren; afgevaardigd nevens de predikant ouderling Gillis Verbrugge. Tevens verzoek aan Raad van State om acte van despice. [volgt verzoek] En over de kosten.
269b	07-01-1691- Coll. qualificatum De classis van Walcheren heeft 4-1-1691 handopening toegestaan //
p.270	
270a	[07-01-1691 vervolg] De proponenten van de vier classen van Zeeland zullen uitgenodigd worden voor de 31e januari te proponeren, alsmede ds Kornel. de Leeuw, uit Oost Indien gekomen, en ds J.(?) Schafter, predikant onder t Kruis te Gent, den 21 en 28 deses.
270b	[07-01-1691 vervolg] De diakonie zal de onkosten voorschieten
270c	06-01-1691 – proefpreek Rapportage: niet toegelaten Claijsijne Lavoir (in opspraak, los verkeer), evenmin Pieter van Duirendonk (dronken iemand verwond); de zaak van Willemijne Simons en Willem van Diepenbeeke gebleven; zijn weer toegelaten: Henrik van de Kkhov' [Kerkhove] en Henrik Blaukamer met hare vrouwen.
270d	09-02-1691 – coll. qualificatum Men zal gaan horen ds Strooband, predikant op den Hoek Elk lid over 400 gemeten zal een rijksdaalder. Elk lid van de vergadering daartoe de vrijheid zal hebben. Ook gelezen apostille van Raad van State op request hierboven, waarop ons verleend werd d acte van despice, mits ons regulerend naar haar resolutie van 2-11-1688
p.271	
271a	17-02-1691 Ten overstaan van baljuw Jakob Dierix en burgmr Daniel Bekkens heeft diaken Kornelis Maas zijn rekening gedaan; meer ontvangen £18-1-6½. Eveneens de administratie die de diaconie heeft gehad over de armegoederen over juli 1689 tot jan. 1690; meer ontvangen £44-7-¾.
271b	[in andere, moderne hand aangetekend: Johannes van Waa tekent op de rol der classis van Walcheren 9 sept. 1691; zeer wrs. de dag der bevestiging. ²]
	Nu verder in de hand van Van Waa.
271c	08-03-1692 Alzo ds Hunnius voor de weeskamer zijn rekening heeft gedaan den 8 mrt 1692 van de adminstratie die hij heeft gehad over de wees van Klaes Miliere; alles welbevonden en hij dezelve afgeleidt; des anderen daags, zondag, heeft J. van Waa als predikant mij [Van Waa (als persoon)] verzocht deze administratie over te nemen, hetgeen ik geaccepteerd heb, waarop ds Hunnius mij de obligatie en andere stukken overhandigd heeft, en is ds Hunnius door de kerkeraad bedankt voor zijn goede zorgen voor de wees.

271d	05-01-1692 [moderne hand heeft abus. juni] Vorbereiding avondmaal; vergadering; met attestatie aangenomen Anna van Hijnsbergen, huisvr. van predikant Johannes van Waa, van Ojen; van Cadzand Martijntje de Mallerije en Pieter de Vriese; Jannetje van de Bosse en Philp Chian van Schoondijke; Cornelis Brouwer van Calcar; Adriaentje de Reu van Middelburg; met belijdenis : Marinus Godin, Lijsabeth van Calenbergh, Tanneke Jacobs, Lijsabeth Goethals, Susanna Geeraerts, Adriaentje Francken, Maetje Goethals, Pieternelle Ammans, Adriaen van Leerbergen, Catalijntje Baars; 6-1 avondmaal gehouden.
------	--

p.272	
272a	05-04-1692 Vorbereiding. Met belijdenis aangenomen Daniel van der Meulen, Adriaentje Kesels en Jelijntje Sonnevils. Met attestatie uit de Groede Claeijs Dierckx, uit Retranchement Pieter Cant. Janneke van de Bosse heeft haar in hoererij vergrepen, zodat ze 5 weken na haar trouwen is in de kraam gekomen, afgehouden; Geerdina van Aaken was om hoererij afgehouden, maar na betuigen van leedwezen weer aangenomen; was nu wederom in hoererij zwanger; opnieuw afgehouden.

p.273	
273a	19-04-1692 – Nominatie Ten overstaan van burgmr. Roelof Montfort en schepen Beeckens [sic: Beckens] dubbelgetal formeerd; tot ouderlingen: schepen Jan Verbruggen , schepen Jan Serjant, den houden (=ouden) Blaeukamer en Isaak Wage ; tot diakenen: Francois Paulus Koevoet , Pieter Goethals, Isaack de Backer en Abraham de Lies . (20-4 (vet) gekozen; bevestigd [geen datum vermeld])
273b	05-07-1692 – voorbereiding Met belijdenis aangenomen: Jenneke Jueriaens, Katalijna Wijnants, Josijntje Verbrugge. Met attestatie van Sluis: Maria Arnouts. Is in consistorie verschenen Janneke van den Bossen, berouw, weer toegelaten.

p.274	
274a	04-10-1692 – voorbereiding
274b	05-10-1692 – Avondmaal gehouden
274c	28-12-[1692] – vergadering; Abraham Sas (drinken en vechten) wordt afgehouden;
274d	03-01-1693 – voorbereiding Met belijdenis aangekomen: Jacob Gijssels, Maria de Rij, Jacomijna van Aelst, Lijsabeth Sas, Maria Beckens, Jacomijna van Hertvelden, Willemijna van Esse. Met attestatie : Jacomijna Jongepier, van Waterland.
274e	04-01-1693 – Avondmaal gehouden

p.275	
275a	04-04-[1693] – voorbereiding Met belijdenis aangekomen: Joost Mattheuwse, Abraham Bruijdegom, Jacob [stond eerst: Jan] Provoost; met attestatie : Anna Pieters.
275b	05-04-[1693] – Avondmaal gehouden
275c	HIER EINDIGT DEZE BAND,

voetnoten

1 Of wordt bedoeld: [van] Essen?

2 Niet waarschijnlijk. Deze ondertekening zal op grond van de resolutie Raad van State 2-11-1688 zijn geschied.